

Faaliyet Raporu 2013

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

Yönetim Kurulu Başkanı Sunuşu

Kalkınma Ajansları, bölgesel gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik olarak; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirerek bölgenin tabii, iktisadi ve beşeri kaynak ve imkânlarını tespit etmeye, ekonomik gelişmeyi hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Bu doğrultuda, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) gerçekleştirdiği faaliyetler, mali ve teknik destekleri ile yatırım destek ve tanıtım imkânlarıyla bölgemizdeki il ve ilçelerin kalkınmasına yön veren kritik değere sahip olan bir kurumdur.

Kurulduğundan itibaren bölgemizde gerçekleşen projelere 2010, 2011 ve 2012 yılı teklif çağrıları ile toplam 48 milyon TL'lik destek tahsis eden BEBKA, yine üstlendiği sorumluluk ile bölge kaynaklarının kalkınma amaçlarına ulaşmak üzere nasıl harekete geçirileceğini gösteren 2014-2023 Bölge Planı çalışmalarını 2013 yılında yoğun bir şekilde sürdürmüştür. Önümüzdeki 10 yıllık süreçte bölgemizin kalkınmasına yönelik sosyo-ekonomik gelişme hedefleri, sektörel öngörüler, yerleşmelere ilişkin gelişme

stratejilerini vizyon, gelişme eksen, öncelik, tedbir ve proje bazında belirleyen ve geleceği yönlendirecek 2014-2023 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı sivil toplum kuruluşları, özel sektör ile kamu kurumlarının temsilcileri ve akademisyenlerin katılımlarıyla gerçekleştirilen faaliyetlerle desteklenerek tamamlanmıştır.

Büyük bir turizm potansiyeline sahip, Osmanlı'nın kuruluşuna ev sahipliği yapan bu bölgenin yatırım olanaklarının tanıtılması ve bölgenin sahip olduğu turizm potansiyelinin çeşitliliği konularına ağırlık vermekteyiz. Bu doğrultuda bu yıl 17. si düzenlenen Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı – EMITT 2013 fuarında bölgemizin tarihi, kültürel ve doğal güzellikleri yerli ve yabancı turizm yatırımcılarına tanıtılmıştır.

2011 yılında Arap Birliği Turizm Teşkilatı ile imzalanan protokol gereği Bursa 2013 yılında Turizm Ana Destinasyonu olarak seçilmiştir. Arap ülkelerine yönelik düzenlediğimiz özel tanıtım programlarından Dubai'de düzenlenen ve Arap dünyasının en önemli fuarları arasında yer alan Arabian Travel Market (ATM) kapsamında BEBKA olarak bölgenin ve yatırım olanaklarının tanıtımını

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) gerçekleştirdiği faaliyetler, mali ve teknik destekleri ile yatırım destek ve tanıtım imkânlarıyla bölgemizdeki il ve ilçelerin kalkınmasına yön veren kritik değere sahip olan bir kurumdur.

da gerçekleştirdik. Ayrıca Berlin Uluslararası Turizm Borsası (ITB) Fuarı kapsamında da turizm olanaklarının tanıtımına yer verilmiştir.

Bölge içi gelişmişlik farklılıklarının giderilmesine yönelik çalışmalar yürütmekle yükümlü olan BEBKA'nın bu alanda yürüttüğü çalışmalardan biri 'Kalkınma Göstergeleri' çalışması 2007-2012 yıllarını kapsayacak şekilde güncellenmiş olup, Kalkınma Endeksi ve İlçe Kalkınma Endeksi raporları da tamamlamıştır. Ayrıca Ajansımız 2013 yılı sonunda kümelenme ve sağlık turizmi ile ilgili çalışmalarını da yoğunlaştırmıştır.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansımızın çalışma ve faaliyetlerinde çok değerli katkı ve destekleri bulunan Ajans Yönetim Kurulumuza, Kalkınma Kurulumuza, Genel Sekreterliğine teşekkür eder, ajansımızın başarılarının devamını dilerim.

Güngör Azim TUNA

Eskişehir Valisi

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

Yönetim Kurulu Başkanı

Genel Sekreter Sunuşu

Kalkınma Ajansımız, bölgesel potansiyel ve dinamiklerin harekete geçirilmesi, büyümenin etkilerinin tabana yayılması, gelir dağılımının düzelmesi ve bölge içi ve bölgelerarası eşitsizliklerin giderilmesi açısından oldukça önemli bir rol üstlendiğinin farkındadır. Geleceğe yön veren politikaların oluşmasında önemli bir role sahip ajansımız çalışmaları hız kesmeden sürdürmektedir.

2013 yılının ilk yarısında Mali Destek Programlarının değerlendirme süreci sona erdi. Destek almaya hak kazanan ‘Sürdürülebilir Sanayi Mali Destek Programı’ kapsamında 12 proje, ‘Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı’ kapsamında 11 proje, ‘Turizm Tanıtım Mali Destek Programı’ kapsamında 13 proje olmak üzere toplam 36 proje Mayıs ayında kamuoyuna ilan edildi, destek hak almaya kazanan kurumların temsilcileriyle sözleşmeler imzalandı.

2013 Kasım ayında ise 50 milyon TL tahsis edilen 2014 Yılı Mali Destek Programlarını açıkladık. Bu teklif çağrısı kapsamında Bölge Planı’nda bölgenin kalkınması için belirlenen gelişme eksenleri doğrultusunda beş mali destek programı hazırlandı. Bunlardan “Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı”, “Kırsalda Ekonomik Gelişim”, “İşbirliği ve Gelişim” ile “Çevre Küçük Ölçekli Altyapı” kar amacı gütmeyen kurumlara yöneliktir. “Çevre Dostu Üretim” mali destek

programı ise bölgemizde bulunan KOBİ'lere yöneliktir.

Ulusal düzeyde Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Onuncu Kalkınma Planı ile eş zamanlı yürütülen 2014-2023 yılı Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı çalışmalarında sona gelindi. BEBKA koordinasyonunda yürütülen, bölgesel gelişmeye yön verecek amaç ve önceliklere sahip stratejik bir belge olan Bursa Eskişehir Bilecik 2014-2023 Taslak Bölge Planı; kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının ve özel sektör temsilcilerinin geniş katılımıyla hazırlandı.

Sürdürülebilir Kalkınma ana temasında uluslararası alanda rekabet gücü yüksek, beşeri gelişme ve sosyal içermenin göz ardı edilmediği dengeli mekânsal gelişme ve sürdürülebilir çevreyi amaçlayan bir plan meydana getirildi. Gelecek 10 yılın yol haritasının belirleyecek planın hazırlık sürecinde Ajansımız tarafından Kümelenme Analizi, Kalkınma Endeksi, Mevcut Durum Analizi başta olmak üzere yoğun araştırma, analiz ve değerlendirme çalışmaları yürütüldü.

Kalkınma Ajanslarının bölgelerini en iyi tanıyan kurumlar olabilmeleri adına bölge içi gelişmişlik farklılıklarının giderilmesine yardımcı olmak; iller arası gelişmişlik farklılıklarını belirlemek ve kalkınmanın zaman içindeki gelişimini ölçmek için bölgeye ait

il ve ilçe verilerinin derlenip, bu verilerin güncelliklerinin takibini yapmak BEBKA'nın sorumlulukları arasındadır. 81 ili kapsayan 2008-2011 yılları için ayrı ayrı ‘Beşeri Gelişmişlik’, ‘Sosyo-Kültürel Gelişmişlik’, ‘Ekonomik Gelişmişlik’, ‘Yenilikçilik’, ‘Yaşam Kalitesi ve Erişilebilirlik’ konu başlıklı Kalkınma Endeksi’ raporu tamamlandı. Bu tespit çalışmalarının daha yerele indirildiği 2010-2012 yıllarına ait verilerin kullandığı İlçe Kalkınma Endeksi 2012 hazırlandı.

Bursa açısından önemli bir potansiyel barındırdığı tespitinden hareketle ajansımız tarafından ilgili paydaşların yer aldığı çalışma ekibi oluşturularak Bursa Sağlık Turizmi Strateji Belgesi hazırlanmaktadır. Strateji belgesinin sektörel analizler aracılığıyla veriye dayalı teknik boyutunun; toplantılar ve çalıştaylar aracılığıyla da katılımcılık boyutunun ön plana çıkarılması hedeflenmektedir. Strateji belgesinin hazırlanmasında Bursa Valiliği, Bursa Sağlık Turizmi Derneği, Uludağ Üniversitesi, Bursa Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği, İl Sağlık Müdürlüğü ve diğer paydaşlar görev almaktadır.

Bölgemizin yerli ve yabancı turizm yatırımcılarına tanıtımı gerçekleştirmek amacıyla dünyada öbemli fuarlar arasında yer alan Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı – EMITT, Berlin Uluslararası Turizm Borsası (ITB) ve Dubai’de düzenlenen Arabian Travel Market (ATM) Fuarına

katılım sağlandı. Ayrıca Bursa Valiliği işbirliği ile Gaziantep’te Spa & Wellness Zirvesi, İstanbul’da VI. Uluslararası Sağlık Turizmi Kongresi ve Kiev’de 22. Uluslararası Sağlık Turizmi Fuarı’na katılım sağlandı.

Kuruluşundan bu yana önemli görevler üstlenip bu görevleri başarıyla yerine getiren Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı önümüzdeki süreç içinde katılımcı bir anlayışla bölgesel kalkınmayı planlamak, yönlendirmek ve desteklemek misyonu ile çalışmalarını aynı hızla devam ettirecektir.

2014-2023 Bölge Planında paydaşlarımızın katkısıyla bölge vizyonunu “uluslararası düzeyde rekabetçi; sürdürülebilir üretim, yenilik ve yaşam merkezi olarak” belirledik. Önümüzdeki 10 yılda belirlediğimiz hedefler ve stratejiler ışığında çalışmalarımızı sürdüreceğiz, bölgemizin markalaşması için çalışmalar yapacağız.

Ajansımızın başarılı çalışmalarında emeği geçen Ajans çalışanlarına, bizden desteğini esirgemeyen Yönetim Kurulu ve Kalkınma Kurulumuzun değerli üyelerine teşekkür ederim.

Tamer DEĞİRMENCİ

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı
Genel Sekreteri

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	12
1.1. Vizyon ve Misyon	12
1.2. Yetki, Görev ve Sorumluluklar	12
1.3. Ajansa İlişkin Bilgiler	14
1.3.1. Fiziksel Yapı	14
1.3.2. Teşkilat Yapısı	14
1.3.3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	16
1.3.4. İnsan Kaynakları	17
1.3.5. Sunulan Hizmetler	20
1.3.6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	25
2. AMAÇ VE HEDEFLER	28
2.1. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın Temel Amaçları	28
2.2. Temel Politikalar ve Öncelikler	28
3. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRME	32
3.1. Mali Bilgiler	32
3.1.1. Bütçe Uygulama Sonuçları	32
3.1.1.1. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	33
3.1.1.2. Mali Denetim Sonuçları	35
3.1.2. Diğer Hususlar	36
3.2. Performans Bilgileri	36
3.2.1. Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Faaliyetleri	36
3.2.1.1. 2014-2023 Bölge Planı Çalışmaları	36
3.2.1.2. Ekonomik, Sosyal ve Mekânsal Analizlerin Yapılması	45
3.2.1.3. Bölgesel Kalkınma ve Ekonomi Göstergelerinin Takibi	53
3.2.1.4. Çok Taraflı İşbirlikleri	55
3.2.1.5. Ajansın Düzenli Faaliyetleri	56
3.2.2. Program Yönetimi Birimi Faaliyetleri	57
3.2.2.1. 2012 Yılı Mali Destek Programı Süreci Faaliyetleri	57
3.2.2.2. 2014 Yılı Mali Destek Programı Süreci Faaliyetleri	64

3.2.2.3. 2012 Yılı Teknik Destek Programı	70
3.2.2.4. 2013 Yılı Teknik Destek Programı	71
3.2.2.5. Gündümlü Proje Desteği Hazırlık Çalışmaları	71
3.2.2.6. Katılım Sağlanan Toplantı/Eğitimler	72
3.2.3. İzleme Ve Değerlendirme Birimi Faaliyetleri	73
3.2.3.1. Proje Denetimlerinin Yapılması	73
3.2.3.2. KAYS Kullanımına Başlanması	73
3.2.3.3. 2011 yılı Mali Destek Programı Kapsamında Yürütülen Faaliyetler	74
3.2.3.4. 2012 Yılı Mali Destek Programları	74
3.2.3.5. Teknik Destek Programı	75
3.2.3.6. Etki Analizi	75
3.2.4. Yatırım Destek ve Tanıtım Faaliyetleri	76
3.2.4.1. Yatırımcılara Yönelik Destek ve Tanıtım Faaliyetleri	76
3.2.4.2. Bölgenin Yatırım Olanaklarının Tanıtımı	77
3.2.4.3. Yeni Teşvik Sistemiyle İlgili Faaliyetler	84
3.2.4.4. Diğer YDO Faaliyetleri	84
3.2.5. İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri	85
3.2.5.1. Kurumsal İletişim Faaliyetleri	85
3.2.5.2. Temsil ve Tanıtım Faaliyetleri	87
3.2.5.3. Yurtdışı Kalkınma Ajansları ve Diğer İlgili kurumlarla İşbirliği Faaliyetleri	88
3.2.6. Performans Sonuçları Tablosu	90
4. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	94
4.1. Üstünlükler	94
4.2. Zayıflıklar	94
4.3. Değerlendirme	94
5. ÖNERİ VE TEDBİRLER	98
Yönetim Kurulu Üyeleri (2013)	102
Kalkınma Kurulu	104
Kısaltmalar Dizini	108

Tablolar

Tablo 1.	Mezun Olunan Bölüme Göre Mevcut Personelin Dağılımı	17
Tablo 2.	2013 Yılı Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Bütçe Gelirleri ve Gerçekleşmeler (TL)	32
Tablo 3.	2013 Yılı Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Bütçe Giderleri (TL)	34
Tablo 4.	Mevcut Durum Analiz Raporu	38
Tablo 5.	2012 Yılı Mali Destek Programları Bilgilendirme Toplantıları ve Eğitim Takvimi	59
Tablo 6.	2012 Yılı Mali Destek Programları Bilgilendirme Toplantıları ve Eğitim Katılımcı Sayıları	59
Tablo 7.	2012 Yılı Mali Destek Programları İl Bazında Proje Başvuru Sayıları	61
Tablo 8.	Başarılı Bulunarak Asil Listede Yer Alan Projelerin İstatiksel Dağılımı	63
Tablo 9.	Bursa İlinde Kazanan Projelerin İlçelere Göre Dağılımı	63
Tablo 10.	Eskişehir İlinde Kazanan Projelerin İlçelere Göre Dağılımı	63
Tablo 11.	Bilecik İlinde Kazanan Projelerin İlçelere Göre Dağılımı	63
Tablo 12.	2014 Yılı Mali Destek Programları Bütçeleri	67
Tablo 13.	2014 Yılı Mali Destek Programları Bilgilendirme Toplantıları ve Eğitim Takvimi	68
Tablo 14.	2013 Yılında Gerçekleşen Bilgilendirme Toplantıları ve Eğitim Katılımcı Sayıları	69
Tablo 15.	2012 Yılı Teknik Destek Programı Proje Başvuru ve Kazanan Sayıları	70
Tablo 16.	2013 Yılı Katılım Sağlanan Fuarlar	81
Tablo 17.	Performans Sonuçları Tablosu	90

Şekiller

Şekil 1.	BEBKA Organizasyon Şeması	13
Şekil 2.	BEBKA Personelinin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı	17
Şekil 3.	BEBKA Personelinin Cinsiyete Göre Dağılımı	17
Şekil 4.	BEBKA Personelinin Deneyim Durumuna Göre Mevcut Dağılımı	18
Şekil 5.	BEBKA Personelinin Yabancı Dil Bilgisine Göre Dağılımı	18
Şekil 6.	Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Gelir Oranları	35
Şekil 7.	Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Harcama Oranları	35
Şekil 8.	Toplam Proje Giderleri Oranı	35
Şekil 9.	Bölge Planı Faaliyetleri Süreci	37
Şekil 10.	Özel İhtisas Komisyonu Toplantıları	39
Şekil 11.	2014-2023 Bölge Planı Çalıştay Toplantısı Aşamaları	42
Şekil 12.	Bölge Planı Alt Bölgeleri	43
Şekil 13.	TR41 Bölge Mekânsal Gelişme Şeması	48
Şekil 14.	Marmara Bölgesi Mekânsal Gelişme Şeması	49
Şekil 15.	TR41 Bölgesi Ülke Gruplarına Göre Başlıca İhracat Ürünleri	50
Şekil 16.	2012 Yılı Mali Destek Programları	59
Şekil 17.	2012 Yıl Mali Destek Programı	61
Şekil 18.	Başarılı Bulunarak Asil Listede Yer alan Projelerin İllere Göre Dağılımı	63
Şekil 19.	KAYS Ortamı-Bildirim Mektubu Listesi Tablosu	73

Genel Bilgiler

Bölüm 1

1. Genel Bilgiler

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), 08.02.2006 tarih ve 26074 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve

Görevleri Hakkında Kanun”un 3. maddesine dayanılarak Kalkınma Bakanlığı’nın koordinasyonunda 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

1.1. Vizyon ve Misyon

Ajansımızın vizyonu;

Bölgesinde sürdürülebilir kalkınmaya öncülük ederek ulusal kalkınma vizyonuna katkı sağlayan, bölgesel kalkınmada ulusal ve uluslararası alanda tanınan, saygın ve etkin bir kurum olmak.

Ajansımızın misyonu;

Bölgesinde sürdürülebilir kalkınmayı hızlandırmak ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla yerel düzeyde işbirlikleri geliştirip koordinasyon sağlayarak bölgesel kalkınmayı planlamak, yönlendirmek ve desteklemek.

1.2. Yetki, Görev ve Sorumluluklar

Kalkınma Ajanslarının görev ve sorumlulukları 25.07.2009 tarih ve 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun”un 5. maddesinde ifade edildiği üzere aşağıdaki gibidir:

Yerel yönetimlerin planlama çalışmalarına teknik destek sağlamak.

Bölge plan ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olmak; bu kapsamda desteklenen faaliyet ve projelerin uygulama sürecini izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını Kalkınma Bakanlığı’na bildirmek.

Bölge plan ve programlarına uygun olarak bölgenin kırsal ve yerel kalkınma ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bu-

lunmak ve bu kapsamdaki projelere destek sağlamak.

Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen ve bölge plan ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek.

Bölgesel gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik olarak; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek.

5449 sayılı kanunun 4. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendi çerçevesinde ajansa tahsis edilen kaynakları, bölge plan ve programlarına uygun olarak kullanmak veya kullandırmak.

Bölgenin kaynak ve olanaklarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hız-

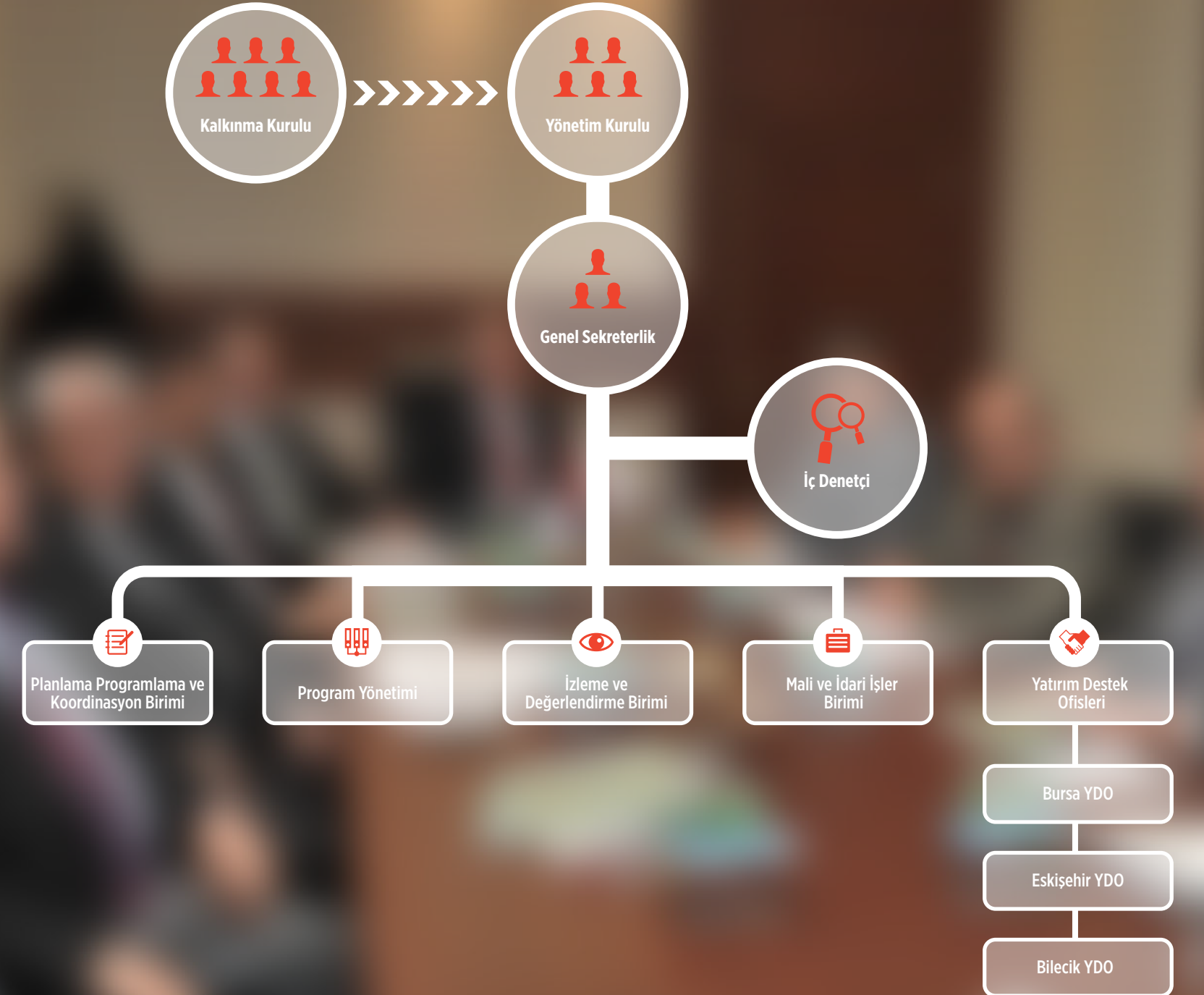
Ajansımızın vizyonu;

Bölgesinde sürdürülebilir kalkınmaya öncülük ederek ulusal kalkınma vizyonuna katkı sağlayan, bölgesel kalkınmada ulusal ve uluslararası alanda tanınan, saygın ve etkin bir kurum olmak.

Ajansımızın misyonu;

Bölgesinde sürdürülebilir kalkınmayı hızlandırmak ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla yerel düzeyde işbirlikleri geliştirip koordinasyon sağlayarak bölgesel kalkınmayı planlamak, yönlendirmek ve desteklemek..

BEBKA Organizasyon Şeması

landırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, başka kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı araştırmaları desteklemek.

Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak.

Bölge illerinde yatırımcıların, kamu kurum

ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idari iş ve işlemlerini, ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde sonuçlandırmak üzere tek elden takip ve koordine etmek.

Yönetim, üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman, örgütlenme ve işgücü eğitimi gibi konularda, ilgili kuruluşlarla işbirliği sağlayarak küçük ve orta ölçekli

işletmelerle yeni girişimcileri desteklemek.

Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmak ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine katkı sağlamak.

Ajansın faaliyetleri, mali yapısı ve ajansla ilgili diğer hususların güncel olarak yayınlanacağı bir internet sitesi oluşturmak.

1.3. Ajansa İlişkin Bilgiler

1.3.1. Fiziksel Yapı

Ajansın merkez ofisi Bursa'dadır. Eskişehir ve Bilecik'te yatırım destek ofisleri faaliyetlerine devam etmektedir. Bursa Yatırım Destek Ofisi de Merkez ofis ile aynı yerde yatırımcılara hizmet vermektedir.

1.3.2. Teşkilat Yapısı

5449 sayılı kanunun 7. maddesinde ifade edildiği üzere Ajans, Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu, Genel Sekreterlik ve Yatırım Destek Ofislerinden müteşekkildir. Kalkınma Kurulu danışma organı, Yönetim Kurulu karar organı, Genel Sekreterlik icra organıdır. BEBKA organizasyon yapısı aşağıda görülmektedir.

Kalkınma Kurulu

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Kalkınma Kurulu, bölgesel gelişme hedefine yönelik olarak; bölgedeki kamu kurum ve kuruluşları, özel kesim, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve yerel yönetimler arasında işbirliğini geliştirmek ve ajansı yönlendir-

mek üzere oluşturulmuştur.

Kalkınma Kurulu'nun görev ve yetkileri 5449 sayılı kanunun 9. maddesinde belirtilmiştir. Bu madde hükümlerine göre Kalkınma Kurulu'nun görev ve yetkileri şunlardır:

- Tek ilden oluşan bölgelerde yönetim kurulunda yer alacak özel kesim ve/veya sivil toplum kuruluşları temsilcilerini ve iki katı yedeklerini sırasıyla seçmek.
- Ajansın yıllık faaliyet ve iç denetim raporlarını görüşmek, değerlendirmek ve yönetim kuruluna önerilerde bulunmak.
- Bölgenin sorunlarına ve çözüm önerilerine, tanıtımına, potansiyeline ve önceliklerine yönelik olarak yönetim kuruluna tavsiyelerde bulunmak.
- Toplantı sonuçlarını Kalkınma Bakanlığı'na raporlamak ve toplantıya ilişkin bir sonuç bildirisi yayımlamak.

Yönetim Kurulu

5449 sayılı kanunun 10. maddesinde ifade edildiği üzere Yönetim Kurulu; birden fazla ilden oluşan bölgelerde il valileri, büyükşehir il belediye başkanları veya büyükşehir ol-

mayan illerde il merkez belediye başkanları, il genel meclisi başkanları ve her ilden birer kişi olmak kaydıyla ticaret ve sanayi odası başkanlarından oluşur. Ancak, birden fazla ilden oluşan bölgelerdeki illerde; ticaret ve sanayi odalarının ayrı ayrı kurulmuş bulunması halinde, yönetim kurulunda yer alacak temsilci Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Ajansı yönetim kurulu başkanı temsil eder ve yönetim kurulunun başkanı validir.

Bu bilgiler ışığında, BEBKA Yönetim Kurulu; Bursa, Eskişehir ve Bilecik illeri Valileri, Belediye Başkanları, İl Genel Meclisi Başkanları ile Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlarından oluşmaktadır. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu ayda bir kez toplanmaktadır.

Yönetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

- Yıllık çalışma programını kabul etmek ve Kalkınma Bakanlığı'nın onayına sunmak.
- Yıl içinde ihtiyaçlara göre bütçeyi revize etmek.
- Yıllık mali raporu ve kesinleşen bütçe sonuçlarını onaylamak.
- Taşınır ve taşınmaz mal alımı,

Yönetim Kurulu

satımı ve kiralanması ile hizmet alımına karar vermek.

- Altı aylık ara rapor ile yıllık faaliyet raporunu Kalkınma Bakanlığı'na göndermek.
- Ajans bütçesini onaylamak ve Kalkınma Bakanlığı'na göndermek.
- Genel sekreterlik tarafından sunulan program, proje ve faaliyetlerin desteklenmesine ilişkin teklifler ile kişi ve kuruluşlara yapılacak yardımları onaylamak.
- Ajansa yapılacak bağış ve hibeleri kabul etmek.

- Personelin işe alınması ve işine son verilmesine karar vermek.
- Genel Sekreterce belirlenen çalışma birimlerini ve bunlar arasındaki işbölümünü onaylamak.
- Genel Sekreteri belirlemek ve Kalkınma Bakanlığı'nın onayına sunmak.
- Taşıt dışındaki taşınır malların alımı, satımı ve kiralanması ile hizmet alımı konularında Genel Sekreterin yetkili olacağı sınırları tespit etmek.

Yönetim Kurulu gerekli gördüğü hallerde yukarıda sayılan yetkilerinden bir kısmını, sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla genel sekretere devredebilir.

BEBKA Yönetim Kurulu;
Bursa, Eskişehir ve Bilecik illeri Valileri, Belediye Başkanları, İl Genel Meclisi Başkanları ile Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlarından oluşmaktadır.

Genel Sekreterlik

Genel sekreterlik Ajansın icra organıdır. Genel sekreterliğin ve yatırım destek ofislerinin en üst amiri genel sekreterdir. Genel sekreter yönetim kuruluna karşı sorumludur.

Genel Sekreterin görev ve yetkileri şunlardır:

- Yönetim kurulu kararlarını uygulamak.
- Yıllık çalışma programı ile bütçeyi hazırlamak ve yönetim kuruluna sunmak.
- Ajans gelirlerini toplamak, 4. maddeye göre belirlenecek usul ve esaslar ile bütçe ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak harcamaları yapmak.
- Yönetim kurulu tarafından tespit edilecek sınırlar içerisinde, taşıt dışındaki taşınır malların alımına, satımına, kiralanmasına ve hizmet alımına karar vermek.
- Bölgedeki kişi, kurum ve kuruluşların proje üretme ve uygulama kapasitesini geliştirici faaliyetlerde bulunmak.
- Özel kesim, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin proje ve faaliyet tekliflerini değerlendirerek mali destek sağlamak üzere yönetim kuruluna öneri götürmek.
- Desteklenen proje ve faaliyetleri izlemek, değerlendirmek, denetlemek ve raporlamak.
- Bölgesel kalkınmayla ilgili yurt içindeki ve dışındaki ajans ve kuruluşlarla işbirliği yapmak ve ortak projeler geliştirmek.
- Yerel yönetimlerin planlama çalışmalarına teknik destek sağlamak.
- Personelin performans ölçütlerini belirlemek ve performansını değerlendirmek.
- Personelin işe alınması ve işine son verilmesini yönetim kuruluna teklif etmek.

- Ajans genel sekreterliğini temsilen, bölgesel gelişme ile ilgili ulusal ve uluslararası toplantılara katılmak ve yurt dışı temaslarda bulunmak.
- Ajansın sekretarya işlerini ve görev alanına giren diğer hizmetleri yürütmek.
- Yönetim kurulunun devrettiği yetkileri kullanmak.

1.3.3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Ajans faaliyetlerinin daha hızlı ve güvenilir şekilde gerçekleştirilebilmesi için gereken bilgi işlem alt yapısına ilişkin çalışmalar ve bilgi işlem donanım ihtiyaçları genel itibarıyla tamamlanmıştır. 2013 yılında, teknolojik gelişmeler ve yeni ihtiyaçlar doğrultusunda bilgi işlem alt yapısı ve donanım ihtiyaçları takip edilerek eksiklikler giderilmiştir.

Bugüne kadar Ajans faaliyetlerinin etkin bir şekilde yerine getirebilmesi için bilgi işlem alt yapısının geliştirilmesine yönelik olarak yapılan çalışmalar genel olarak aşağıda sıralanmıştır:

- Ajans merkezi ile Eskişehir ve Bilecik Yatırım Destek Ofisleri arasında Ajans'a özel sanal bir tünel oluşturularak veri alışverişinin güvenli bir şekilde yapılabilmesi için güvenlik duvarı (Firewall) sistemi kurulmuştur. Bu güvenlik duvarının, aynı zamanda dışarıdan gelebilecek saldırı ve virüslere karşı kurumu koruması da amaçlanmıştır. Güvenlik duvarı sistemi sayesinde 5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun" çerçevesinde Ajans bünyesinde internet üzerinde yapılan tüm işlemler kaydedilmektedir. Sistemin güncellenme ve iyileştirme çalışmalarına devam edilmektedir.

- Ayrıca Ajans bünyesinde kurulan ayrı bir güvenlik tüneli (SSLVPN), Ajans uzmanlarının ofis dışındaki görevlendirmelerinde internet bağlantısı olan herhangi bir yerden aynı anda 10 kullanıcıya kadar ofis kaynaklarına bağlanarak (ortak nokta, faks, yazıcı... vb.) ilgili kişinin yetkisi dâhilinde güvenli bir şekilde çalışma ve doküman üretme imkânı sağlamaktadır.

- Ajans personeline (kurum adına kayıtlı bilgisayarlarla sınırlı olmak üzere) kablosuz internete bağlanarak tüm çalışmalarını yapma imkânı sağlanmıştır. Ajansa gelen misafir kullanıcılar için ise kullanıcı adı ve şifresi verilmek suretiyle güvenli şekilde kablosuz internete girerek sınırlı süreyle işlem yapma imkânı sağlanmıştır.

- Ajansa ait elektronik bilgilerin yedeklerinin güvenli bir ortamda saklanabilmesi için autoloader cihazı ile özel bir kartuşa haftalık, aylık, yıllık yedekler alınmaktadır. Alınan yedekler banka kiralık kasasında güvenli bir şekilde saklanmaktadır.

- Ajans kurumsal e-postalarının güvenli şekilde yedeklenebilmesi için gereken alt yapı çalışmaları ve exchange server kurulumu tamamlanmıştır.

- Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) kullanılmaktadır.

- 2012 yılından itibaren proje teklif çağrılarının bilgisayar sistemleri üzerinden kabul edilmesi ve değerlendirilmesi süreçlerine hazırlık kapsamında aynı anda birden çok bağımsız değerlendiricinin online şekilde projeleri okuyabilmeleri ve değerlendirme yapabilmelerini temin edebilmek için bilgisayar satın alımı yapılmış ve gereken bilgi işlem alt yapısı hazırlanmıştır. Bu çerçevede, 2013 yılında

proje teklif çağrılarına ilişkin proje başvuruları, ön incelemeler, bağımsız değerlendirme ve değerlendirme komitesi çalışmaları, ön izlemeler, bütçe revizyonları ve süreçle ilişkin diğer tüm faaliyetler KAYS üzerinde online olarak gerçekleştirilmiştir.

1.3.4. İnsan Kaynakları

İnsan kaynakları politikasının amacı, Ajansın görevlerini etkin ve verimli bir şekilde yerine getirebilmesi için, alanında uzman, ihtiyaç

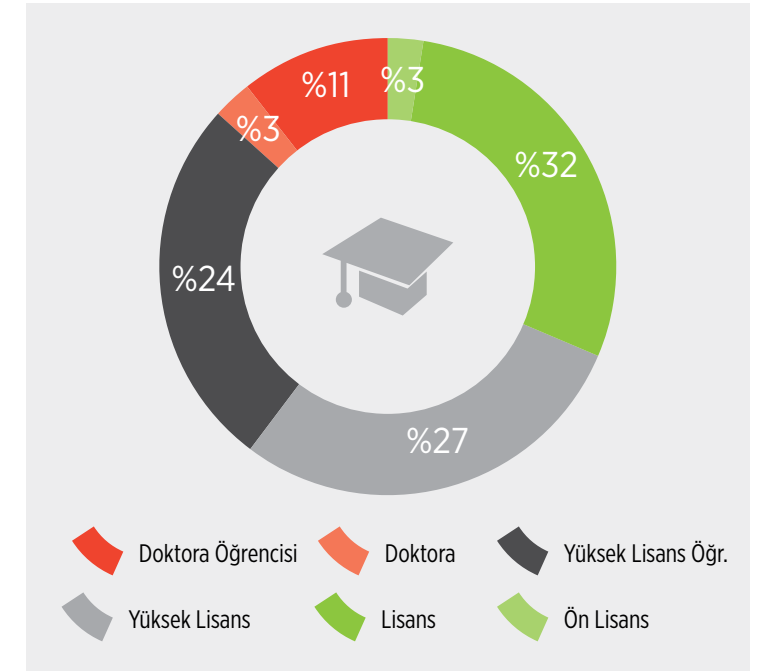
duyulan niteliklere sahip personelin istihdamını ve bu personelin niteliklerinin geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğini sağlamaktır.

Ajans personelinin bireysel performanslarını yönetmek, çalışanların gelişimine destek olmak ve dolayısıyla kurumun performansını arttırmak amacıyla profesyonel bir firmadan hizmet alımı yapılarak uluslararası standartlara uygun bir performans yönetimi sistemi kurulmuştur. Performans yönetimi sisteminin yeni ihtiyaçlar dolayısıyla güncellenmesi ve geliştirilmesi çalışmalarına devam edilmektedir.

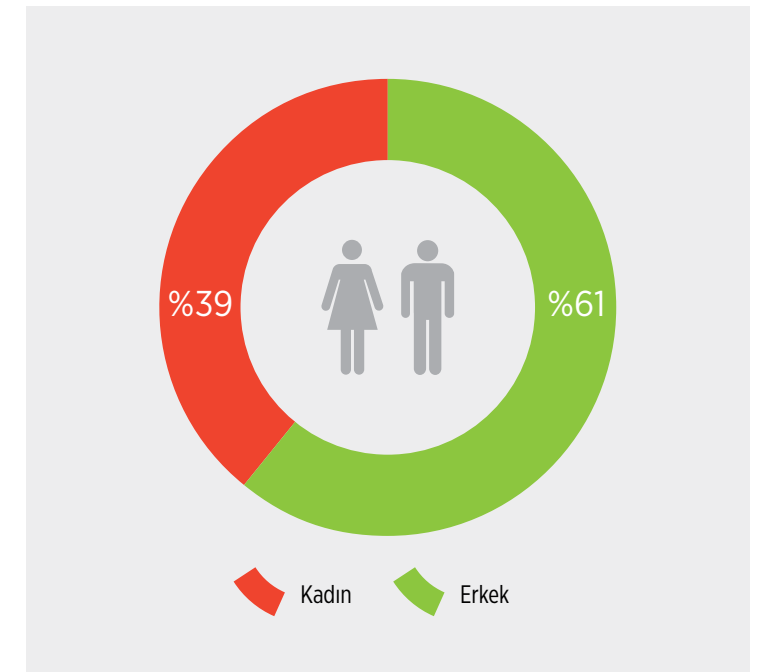
Tablo 1. Mezun Olunan Bölüme Göre Mevcut Personelin Dağılımı

Mezun Olunan Bölüm	Uzman	Destek Personeli	Genel Toplam
Bilgisayar Mühendisliği	1		1
Bilgisayar Teknolojileri ve Programlama		1	1
Çevre Mühendisliği	1		1
Ekonomi	1		1
Elektronik Mühendisliği	1		1
Endüstri Mühendisliği	5		5
Gıda Mühendisliği	1		1
Hukuk	1		1
İktisat	6	2	8
İnşaat Mühendisliği	1		1
İstatistik	1		1
İşletme	6	1	7
Kamu Yönetimi	1		1
Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi	3		3
Sosyoloji	1		1
Şehir ve Bölge Planlama	2		2
Uluslararası İlişkiler	1		1
Ziraat Mühendisliği		1	1
Genel Toplam	33	5	38

Şekil 2. BEBKA Personelinin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Şekil 3. BEBKA Personelinin Cinsiyete Göre Dağılımı

2013 yılı Aralık ayı itibariye ajansımızda Genel Sekreter haricinde 33 uzman ve 5 destek personel olmak üzere toplam 38 personel görev yapmaktadır. Danışma/santral/ haberleşme, temizlik ve şoförlük hizmetleri hizmet satın alımı yoluyla gerçekleştirilmektedir.

Ajans Personelinin eğitim durumuna incelendiğinde, 1 personel ön lisans, 11 personel lisans, 12 personel yüksek lisans ve 1 personel doktora derecesine sahiptir. 10 personel yüksek lisans, 4 personel de doktora eğitimine devam etmektedir.

Ajans personelinin cinsiyete göre dağılımı yandaki grafikte gösterilmiştir. Personelin 15'i kadın 23'ü erkek olup personelin yaş ortalaması 31'dir.

İş deneyimi durumuna göre mevcut personelin dağılımı yandaki grafikte gösterildiği üzere; deneyimi süresi 2 yıldan az olan personel sayısı 5, deneyim süresi 2-5 yıl olan personel sayısı 7, deneyim süresi 5-10 yıl olan personel sayısı 19 ve deneyim süresi 10 yıldan fazla olan personel sayısı 7'dir.

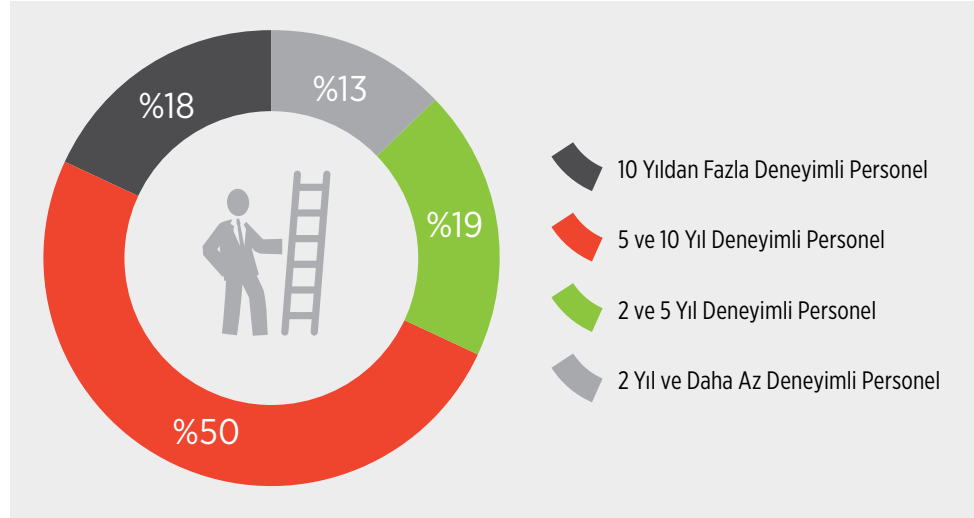
Ajans uzmanlarının tümü ileri seviyede İngilizce bilmektedir. Bunun yanında Almanca, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça ve Malayca da personelin bildiği diğer diller arasındadır.

Eğitim ve Seminerler

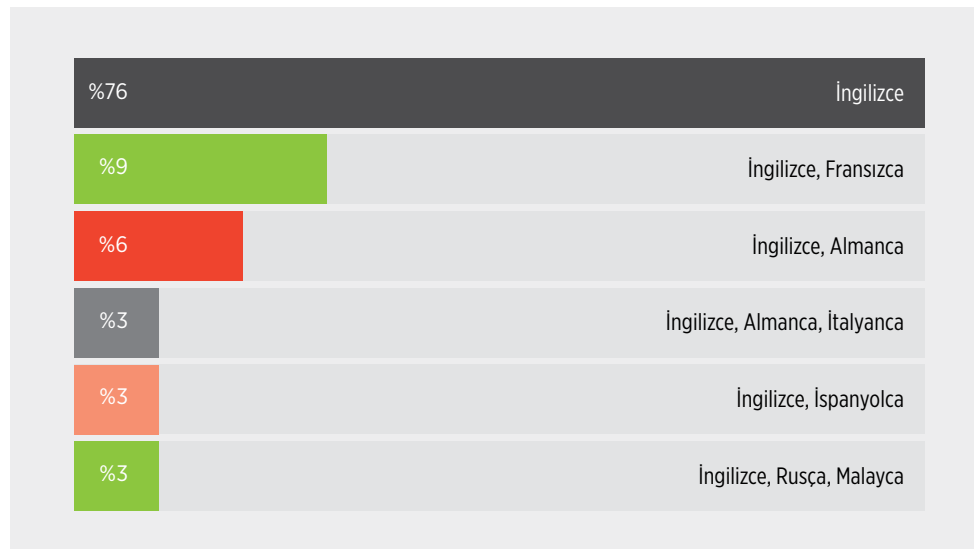
Ajans çalışanlarının kendilerini geliştirerek daha nitelikli hizmet sunmaları amacıyla "2013 Yılı Eğitim Planı" belirlenmiş olup ve 2013 yılı eğitim planı çerçevesinde aşağıdaki eğitimler alınmıştır:

- 07-09 Ocak tarihlerinde Kalkınma Bankası tarafından verilen "Sektörel Performans Değerlendirmesi ve Bölgesel Rekabet Edebilirlik Analizi Eğitimi" ne ilgili uzmanlar katılmıştır.

Şekil 4. BEBKA Personelinin Deneyim Durumuna Göre Mevcut Dağılımı

Şekil 5. BEBKA Personelinin Yabancı Dil Bilgisine Göre Dağılımı

- 10 Ocak tarihinde Sektörel Yatırım Alanlarında Genç İstihdamının Desteklenmesi Hibe Programı Hibe Bilgilendirme ve Eğitim Günleri'ne katılım sağlanmıştır.
- 16-18 Ocak tarihlerinde İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından verilen ve BEBKA ofisinde gerçekleşen "Bölge Planı Planlama Eğitimi" ne katılım sağlanmıştır.
- 07-08 Mart tarihlerinde "Tasınır Mal Yönetimi Semineri" ne ilgili personel katılmıştır.
- 12-14 Mart tarihlerinde Kalkınma Bakanlığı tarafından verilen "Türkiye'de Bölgesel Kalkınmanın Yönetişim Araçlarının Güçlendirilmesi Projesi Eğitimi" ne ilgili Ajans uzmanları katılım sağlamıştır.
- Ekonomi Bakanlığı koordinasyonunda 7-8 Nisan tarihlerinde düzenlenen "Uygulamalı Teşvik Eğitimi" ne katılım sağlanmıştır.
- Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda Nisan ayında düzenlenen İzleme ve Değerlendirme Biriminin "KAYS Projesi Son Kullanıcı Eğitimi" ne katılım sağlanmıştır.
- 28 Nisan tarihinde İstanbul da düzenlenen "Sözleşmeler Hukuku Semineri" ne katılım sağlanmıştır.

Planlama Eğitimi

- 3 Mayıs tarihinde Bilecik Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından düzenlenen "6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu" Eğitimine katılım sağlanmıştır.
- 20-24 Mayıs tarihleri arasında Kalkınma Bakanlığı tarafından düzenlenen "Bölgesel Kalkınma Politikaları ve Bölgesel Analiz Teknikleri Eğitimi" ne katılım sağlanmıştır.
- 24-28 Haziran tarihleri arasında Kalkınma Bakanlığı tarafından düzenlenen "Yatırım Destek Eğitimi" ne katılım sağlanmıştır.
- 01 - 05 Temmuz tarihleri arasında Ankara'da Yatırım Promosyonu Eğitimine katılım sağlandı.
- 4 Eylül 2013 tarihinde Bursa Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü (AFAD), JICA (Japan International Cooperation Agency- Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı) tarafından düzenlenen "Afet Risk Yönetimi Semineri" ne katılım sağlanmıştır.
- 24-25 Eylül tarihleri arasında "Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) Eğitimi" ilgili personel katılmıştır.
- 9 Ekim ve 11 Kasım 2013 tarihlerinde "İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi"ne tüm Ajans çalışanları katılmıştır.
- 11-12 Kasım tarihleri arasında Kalkınma Bankası tarafından verilen "Temel Makroekonomik Göstergelerin Yorumlanması Eğitimi" ne tüm uzmanlar katılmıştır.
- 15 Kasım tarihinde Kalkınma Bankası tarafından organize edilen "Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Eğitimi" ne katılım sağlanmıştır.
- 18-19 Aralık tarihlerinde TODAİE tarafından verilen "Sosyal Medya Odaklı Stratejik İletişim Yoluyla Davranış Değişimi Semineri" ne katılım sağlanmıştır.

1.3.5. Sunulan Hizmetler

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi, Program Yönetimi Birimi, İzleme ve Değerlendirme Birimi, Mali ve İdari İşler Birimi ve Yatırım Destek Ofislerinden oluşmaktadır.

Planlama, Programlama ve Koordinasyon Biriminin Görevleri (PPKB)

Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi (PPKB) bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesini hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapılması, yerel aktörlerin katılımı ile bölgesel ve sektörel bazda plan ve programlar hazırlan-

ması, yerel, ulusal ve uluslararası kurumlarla işbirliği ve kapasite geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmasından sorumludur.

- Bölgenin kaynak ve olanaklarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, başka kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı araştırmaları desteklemek,
- Bölgeye ilişkin istatistik verileri toplamak, bu verilerin güncellemek ve veri tabanları oluşturmak,
- Bölge Planı çalışmalarında ihtiyaç duyulacak Coğrafi Bilgi Sistemlerinin kullanımına ilişkin altyapı sağlanması, sayısal veri tabanı, yazılım ve mekânsal analiz üretme

konularında çalışmalar yapmak,

- Kalkınma Bakanlığı koordinatörlüğünde Ulusal Kalkınma Planı ile uyumlu olarak yerel aktörlerin katılımını sağlayarak bölge planını hazırlamak veya hazırlanmasını koordine etmek,
- Bölge planında tanımlanan amaç ve önceliklerin bir veya birkaçının gerçekleştirilmesine yönelik olarak bölgesel operasyonel programları hazırlamak,
- Ajansın yıllık çalışma programını ve diğer birimler ile koordineli bir şekilde hazırlamak ve mevzuatta belirtilen mercilere sunmak,
- Çalışma programının hazırlanmasında bütçe ilgili konuları Mali ve İdari İşler Birimi ile koordineli çalışmak,

- Birimi ile ilgili faaliyet raporlarını hazırlamak,
- Ajansın altı aylık ve yıllık faaliyet raporlarını hazırlamak mevzuatla belirlenmiş mercilere sunmak
- Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen ve bölge plân ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek ve katkıda bulunmak,
- Bölge planı ve programları ile uyumlu olarak sağlanacak desteklerin çerçevesini oluşturmak, zamanlamasını ve mali desteklerin bütçe dağılımını planlamak,
- Diğer birimlerle işbirliği içinde, bölge planı ve programları ile destek programlarını değerlendirilmesine yönelik program düzeyinde performans göstergelerini belirlemek ve performans değerlendirmesini yapmak,

- Ajansın kurumsal performans değerlendirmesi çalışmalarını takip etmek,
- Bölge planında önceliklendirilmiş konularda kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliği ve iletişimi geliştirmek,
- Kalkınma Kurulu toplantılarının gerçekleştirilmesini ve üyelerle ilgili iş ve işlemleri yapmak.
- Kurumsal iletişim, halkla ilişkiler, kurumsal web sitesinin güncellenmesi, basılı materyallerin tasarımı ve basımı, ajans faaliyet ve etkinliklerinin etkin şekilde tanıtımak.
- Genel Sekreter tarafından verilecek diğer görevleri yürütmek.

Program Yönetimi Biriminin Görevleri (PYB)

Program Yönetim Birimi (PYB), PPKB tarafından hazırlanan bölge planı ve programlarına göre oluşturulacak destek programlarının yönetiminden sorumlu birimdir. PYB, tüm destekler kapsamında, başvuruların alınmasından, destek almaya hak kazanan projelerin/faaliyetlerin belirlenmesi ve başvuru sahipleri ile sözleşmelerin imzalanmasına kadar olan sürecin uygulanmasından sorumludur.

- Yeni destek mekanizmaları ile ilgili araştırma yapmak ve geliştirmek,
- Sağlanacak desteklerin uygulama mekanizmasının genel çerçevesini oluşturmak ve güncellemek,
- Destek programları kapsamında, Destek Yönetim Kılavuzunda belirlenen çerçeve içerisinde başvuru koşullarını ve değerlendirme kriterlerini belirlemek,

- Potansiyel yararlanıcılara yönelik başvuru rehberlerini hazırlamak ve dağıtmak, doğrudan faaliyet desteği uygulamalarına yönelik başvuru rehberini Ajans internet sitesinde devamlı surette bulundurmak,
- Destek programlarının bölgede tanıtımı için gerekli tedbirleri almak,
- Potansiyel başvuru sahiplerine yönelik proje hazırlama eğitimleri düzenlemek ve gerçekleştirmek,
- Potansiyel başvuru sahipleri tarafından yöneltilen soruları cevaplarıyla birlikte, Ajans internet sayfasında "Sıkça Sorulan Sorular (SSS)" bölümünde yayınlayarak herkesin aynı anda ve eşit düzeyde bilgi edinebilmesini sağlamak,
- Proje ve faaliyet desteği başvurularını kabul etmek ve kayıtlarını yapmak,
- Gerekli durumlarda, teklif çağrısına ilişkin düzeltmeler yapmak ve bunları yayımlamak,

- Başvuruların değerlendirilmesinde görevlendirilecek bağımsız değerlendiricilerin seçim kriterlerini belirlemek; seçim sürecini organize etmek,
- Bağımsız değerlendiricilerin performanslarını değerlendirmek,
- Proje seçim ve değerlendirme süreçlerini planlamak ve yönetmek,
- İzleme ve Değerlendirme Birimi ile birlikte ön izleme ziyaretlerini gerçekleştirmek ve proje risklerini tespit etmek,
- Genel Sekreterin talebiyle, destek almaya hak kazanan projelerin bütçelerini yapılan değerlendirmeler ışığında revize etmek; proje sahiplerini sözleşme sürecinden önce konu ile ilgili olarak bilgilendirmek, değerlendirme komitesini oluşturmak,
- Değerlendirme komitesinde görevlendirilecek üyelerin seçim

kriterlerini belirlemek ve seçim sürecini organize etmek,

- Değerlendirme komitesince yapılan nihai değerlendirmeler sonucu belirlenen ve Yönetim Kurulunca onaylanan “destek almaya hak kazananların listesini” kamuoyuna ilan etmek,
- Proje teklifinde bulunan başvuru sahiplerine, yapılan değerlendirme sonucunda verilen kararları gerekçeleriyle birlikte bildirmek,
- Proje başvuruları, değerlendirme süreci ve seçilen projelerle ilgili temel verilerin bilgi sisteminde tutulmasını temin etmek,
- Destek almaya hak kazanan projelere ilişkin gerekli bilgi ve belgeleri İzleme ve Değerlendirme Birimine devretmek.
- Güdümlü proje desteği fikirlerinin belirlenmesi ve güdümlü proje desteğinin koordinasyonunu yapmak,
- Genel Sekreter tarafından verilecek diğer görevleri yürütmek.

İzleme ve Değerlendirme Biriminin (İDB) Görevleri

İzleme ve Değerlendirme Birimi (İDB), Ajans tarafından hazırlanan plan ve programların ve desteklenen projelerin izleme ve değerlendirilmesi amacıyla gerekli bilgilerin toplanması, analizi, bildirimi ve kullanılması hususunda çalışmalar yapar. Destekleme faaliyetlerinin verimlilik, etkinlik, yaratılan etki ve sürdürülebilirliğinin düzenli aralıklarla takip edilmesini sağlar. Bu nedenle destek programları çerçevesinde başarılı olup, sözleşmesi imzalanan projelerin uygulanması, izlenmesi, yasa ve usullere uygunluğunun kontrolü, yararlanıcının sorunları ve ihtiyaçları ile yakından ilgilenir.

- Program Yönetimi Birimi ile birlikte destek almaya hak kazanan projelerin sahipleri ile imzalanacak sözleşmeleri hazırlamak ve sözleşme imzalamaya davet etmek,
- Sözleşmelerin imzalanmasını müteakip,

sözleşme bilgilerinin doğruluğunu teyit etmek, yararlanıcının uygulama kapasitesini değerlendirmek ve yararlanıcı ile birlikte proje uygulamasına ilişkin bir yol haritası hazırlamak ve bunların sonuçlarını ön ödemenin yapılabilmesi için Mali ve İdari İşler Birimine bildirmek,

- Projelerin uygulama ve izleme sürecine ilişkin olarak yararlanıcılara eğitimler vermek,
- Yararlanıcıları projenin uygulanması ve bilgi sisteminin etkin kullanımına yönelik bilgilendirmek,
- Proje uygulama ve izleme faaliyetleri kapsamında elde edilen verilerin bilgi sistemine aktarılmasını sağlamak,
- Yararlanıcıların projelerin uygulama aşamasındaki sorularını yanıtlamak, sıkça sorulan sorulardan oluşan bir listeyi cevapları ile birlikte Ajansın internet sitesinde yayınlamak,
- Sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmesini sağlamak ve projelerin sözleşmelerde belirtilen kural ve usullere göre uygulanmasını temin etmek,
- Sözleşme değişikliği, feshi, erken uyarı raporları ile düzeltici tedbirler ve usulsüzlük hakkında işlemleri gerçekleştirmek ve geri ödemelerin temini için gerekli durumlarda mali ve İdari İşler Birimini bilgilendirmek,
- Yararlanıcıların ödeme taleplerini teknik ve mali açıdan değerlendirmek ve uygun bulunması durumunda ödemelerin zamanında yapılabilmesi için Mali ve İdari İşler Birimine görüşünü iletmek,
- Projelere izleme ziyaretleri gerçekleştirmek,

- Yararlanıcılara, uygulamada karşılaştıkları problemlerin çözümüne yönelik destek vermek,
- Program ve projelere ilişkin düzenli risk analizleri yapmak ve riskleri önceden tespit ederek, düzeltici ve önleyici tedbirleri almak,
- PPKB/PYB ile birlikte, destek programları ile ilgili değerlendirme raporları (altı aylık ve yıllık) hazırlamak.

Mali ve İdari İşler Biriminin (MİB) Görevleri

Mali ve İdari İşler Birimi (MİB), Ajansın mali ve idari işleri başta olmak üzere insan kaynakları, muhasebe, bilgi işlem ve diğer idari işlere ilişkin görevlerini yürütmekle sorumludur. MİB görev ve yetkileri şunlardır:

- Ajans muhasebe kayıtlarının gerçekleştirmek, ödemelerin yapılmasını sağlamak, Ajans gelirlerinin takip ve tahsili, finansal kaynaklarının yönetilmesi, duran varlıkların takibi, raporlama ve muhasebe ile ilgili diğer görevleri gerçekleştirmek,
- Ajans mal/hizmet/yapım işi satın alma işlemlerinin gerçekleştirmek,
- Ajans idari işlerinin takibi ve eksikliklerini gidermek,
- Personel işe alım, oryantasyon, iş akdi feshi süreçlerinin yürütülmesini sağlamak, Ajans personelinin eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve tamamlanması, izinler ve diğer insan kaynakları faaliyetlerinin yürütülmesi sağlamak,
- Ajans tarafından düzenlenen ya da Ajans'ın tarafı olduğu sözleşme, yönerge, protokol gibi metinleri incelemek ve bu dokümanların ilgili mevzuat hükümlerine uygunluklarını denetlemek.

- Ajansın hukuki sürece intikal eden dosyaların hukuki sürecinin takibi, Ajansın taraf olduğu hukuki metinlerin ilgili mevzuat ve Ajans faydası açısından incelemek,
- Ajansın yıllık bütçesini diğer birimler ile koordineli bir şekilde hazırlamak ve mevzuatta belirtilen mercilere sunmak,
- Ajansın yıllık bütçesini hazırlarken çalışma programı ile ilgili konuları Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi ile koordineli çalışmak,
- Ajans'ın taraf olduğu dava, icra ve diğer hukuki süreçleri takipleri takip etmek,
- Ajansın bilgi işlem sistemi ile ilgili yazılım ve donanım ihtiyaçlarının tespit ve temin edilmesi, bilgi işlem teknolojilerinin doğru ve güvenli şekilde kullanılması için gereken tedbirlerin alınması, bilgi işlem ile ilgili diğer faaliyetlerin gerçekleştirmek,
- Evrak kayıt işlemleri, yazışmalar, dosyalama ve bunun gibi diğer iş ve işlemler ile arşiv sistemini koordine etmek,

- Ajansın sağladığı desteklerin proje/faaliyet düzeyinde mali denetim ve yönetim işlemlerini yürütmek,
- Ajansın dış denetimi ile ilgili mevzuatta belirtilen hükümlerin yerine getirilmesini sağlamak, Ajansın dış denetimini yaptırmak,
- Genel Sekreter tarafından verilecek diğer görevleri yürütmek.

Yatırım Destek Ofisleri (YDO)

- Bölge illerinde, özel kesimdeki yatırımcıların kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idari iş ve işlemlerini yönetim kurulu adına tek elden takip ve koordine etmek, yatırımları izlemek,
- İlgili mevzuattaki başvuru koşulları ve istenen belgeler doğrultusunda yatırımcıya bilgi

vermek ve yol göstermek,

- Başvurular hakkında ön inceleme yapmak,
- 5449 sayılı kanunun 4 üncü maddesi uyarınca çıkarılacak olan düzenlemelerde belirtilen işlemleri yapmak,
- 19 Haziran 2012 tarihli resmi gazete de yayınlanan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” ın yürürlüğe girmesi ile birlikte; yatırımcılara Ekonomi Bakanlığı’nın verdiği teşviklerle ilgili bilgi vermek, müracaatları almak ve ilgili belgeleri Ekonomi Bakanlığına göndermek,
- Ekonomi Bakanlığı tarafından onaylanan bölgedeki tüm teşvik belgelerini yatırımcıya teslim etmek, ara izlemelerini yapmak, kapama vizelerini gerçekleştirmek, Genel Sekreterliğe ve Ekonomi Bakanlığına sunulmak üzere rapor hazırlamak,

- İş ve işlemler konusunda valiliğe ve genel sekreterliğe bilgi vermek,
- Mali destek programlarının duyurularını ve tanıtımını yapmak,
- Ajansın o ildeki tüm organizasyonlarının sevk ve idaresine destek olmak (Çalıştay, Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu vs.)
- İldeki kurumsal kapasiteyi ve beşeri sermayeyi artırıcı faaliyetler yapmak (proje yazma eğitimleri)
- Genel Sekreterlik bünyesindeki çalışma birimlerinin o ilde gerçekleştirilecek planlama, program yönetimi, izleme çalışmalarına destek vermek,
- Genel Sekreter tarafından verilecek diğer görevleri yürütmek.

İç Denetçinin Görevleri

Maliye Bakanlığı tarafından 26 Aralık 2007 tarih ve 26378 sayılı Resmi Gazete’ de yayın-

lanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile Kalkınma Bakanlığı’nca yayınlanan yönetmelik ve belirlenen usul, esaslar çerçevesinde iç kontrol ve denetim faaliyeti yapar. İç denetim faaliyeti, kuruluşların çalışmalarına değer katılması ve geliştirilmesi için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirilmesi ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetini gerçekleştirmekten sorumludur.

- Nesnel risk analizlerine dayanarak Ajansın yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek ve risk yönetimi ve kontrol mekanizmasının etkinliğini geliştirmek için Ajansın amaçlarının gerçekleşmesine yardımcı olmak,
- Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve Genel Sekretere önerilerde bulunmak,
- Risk analizleri çerçevesinde, harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak,
- Ajansın harcamalarının, mali işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının ve diğer faaliyetlerinin, amaç ve politikalara, planlara ve programlara uygunluğunu izlemek, değerlendirmek ve denetlemek,
- İç kontrol ve mali yönetim sisteminin oluşmasına katkı sunmak, işleyişini değerlendirmek ve bu konularda Genel Sekreter ile Yönetim Kuruluna önerilerde bulunmak ve bu önerilerin takibinin yapılmasını sağlamak,
- Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre suç teşkil eden hususlar ile soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlandığında, adli makamlara ve İçişleri Bakanlığına iletilmek üzere Genel Sekretere ve Yönetim Kuruluna bildirmek ve Kalkınma Bakanlığını konu hakkında bilgilendirmek.

1.3.6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

28.09.2006 tarih ve 26303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 11. maddesine göre iç kontrol sistemi; Ajans gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesi, Ajansın mevzuata uygun olarak faaliyet göstermesi, her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesi, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir bilgi edinilmesi amaçlarını gerçekleştirmek üzere, iç denetçinin görüşü alınmak suretiyle, Genel Sekreterin teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir.

Mezkûr Yönetmelik ve Ajans tarafından çıkarılan Yönerge ve yapılan düzenleme ve görevlendirmeler çerçevesinde, 2013 yılı Ocak ayı içerisinde Ajansımız İç Kontrol Değerlendirme Komisyonu ile Risk Yönetim Komitesi toplanarak Ajansın iç kontrol sistemi ve risk yönetimine ilişkin yıllık olağan gözden geçirme toplantılarını gerçekleştirmişlerdir. İlgili mevzuat ve Ajans tarafından çıkarılan Yönerge ve yapılan görevlendirmeler çerçevesinde, iç kontrol faaliyetleri ile risk yönetimine ilişkin faaliyetler, ilgili komisyonlarca gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereğince, iş sağlığı ve güvenlik uzmanları tarafından Ajansın Bursa, Eskişehir ve Bilecik ofislerinin risk değerlendirme çalışmaları yapılmış, tüm personelin iş sağlığı ve güvenliği eğitimi alması sağlanmıştır. İş güvenliği uzmanlarının yaptıkları çalışmalar sonucunda hazırlanan tehlike belirleme ve risk değerlendirme raporunda belirlenen tedbirler 2014 yılı içinde gerçekleştirilecektir.

Amaç ve Hedefler

Bölüm 2

2. Amaç ve Hedefler

2.1. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın Temel Amaçları

25.07.2009 tarih ve 5449 sayılı "Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun"un 1. Maddesinde de belirtildiği üzere BEBKA'nın temel amaçları:

1. Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak.

2. TR41 Bölgesinde yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma planı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak olarak tanımlanmıştır.

2.2. Temel Politikalar ve Öncelikler

BEBKA, TR41 Bursa Eskişehir Bilecik bölgesinin gelişmesine yön verecek amaç ve öncelikleri içeren bir stratejik belge olan 2014-2023 Bölge Planı'nı bölgemizdeki kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum örgütlerinin ve özel sektör temsilcilerinin katılımıyla hazırlamış ve bölge planı çalışmalarında 3 gelişme belirlemiştir.

Uluslararası Alanda Yüksek Rekabet Gücü

Sanayi sektöründeki genel eğilimlere paralel olarak yapısal dönüşümlerin gerçekleştirilmesi, yenilikçi, yüksek katma değerli ürünlere geçişin sağlanması ve bu yolla sanayide verimlilik ve rekabetçiliğin artırılması.

Beşeri Gelişme ve Sosyal İçerme

Eğitim, sağlık ve diğer sosyal hizmetlerin geliştirilerek sosyal içerme stratejilerinin oluşturulması ve sosyokültürel altyapının ve kent kültürünün geliştirilmesi

Dengeli Mekânsal Gelişme ve Sürdürülebilir Çevre

Çevresel sorunların sürdürülebilir bir yaklaşımla çözülmesi, çevresel-kentsel kalitenin artırılması, kamu kurum ve kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin teknik altyapılarının geliştirilerek hizmet kalitesinin artırılması yolu ile yaşam koşullarının iyileştirilmesi.

BEBKA'nın temel amaçları:

1. Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak.

2. TR41 Bölgesinde yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma planı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak olarak tanımlanmıştır.

Temel Değer ve İlkelerimiz:

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın çalışma ve faaliyetlerinde temel aldığı değer ve ilkeler şu şekildedir:

Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirme

Bölüm 3

3. Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirme

3.1. Mali Bilgiler

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın 2013 yılına ilişkin bütçe uygulama sonuçları, mali tablolara ilişkin açıklamalar ve mali denetim sonuçları bu bölümde verilmiştir.

3.1.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Bütçe, Ajansın bütçe yılı içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren ve bunlara ait uygulamanın yürütülmesine yetki veren bir karardır ve Yüksek Planlama Kurulu'nca belirlenen ödenek tavanına ve yıllık çalışma programına göre, ulusal ve bölgesel düzeyde plan ve

programlara ve yıllık çalışma programına uygun olarak hazırlanır. Ajansın 2013 yılı bütçesindeki gelir tahminleri ile 2013 yılında gerçekleşen gelirler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tabloda da görüleceği üzere; Ajansımıza, 2013 yılı içerisinde yerel yönetimler, ticaret ve sanayi odaları ile merkezi yönetim bütçesinden aktarılabacak tutar toplamı (gelir tahmini) 25.420.560,84 TL'dir. Ayrıca, bir önceki yıldan (2012) büyük kısmı nakit devri olmak üzere 2013 yılına toplam 53.500.000 TL nakit ve tahsil edilmemiş alacak devredeceği tahmin edilerek, bu tutar, 2013 yılı bütçesinde önceki yıllardan devreden gelirler kalemi altında

Tablo 2. 2013 Yılı Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Bütçe Gelirleri ve Gerçekleşmeler (TL)

Bütçe Gelir Kalemler	2013 Yılı Bütçe Gelir Tahminleri	2013 Yılı Gerçekleşen Gelirler	2013 Yılı Gerçekleşme Oranı
Merkezi Yönetim Bütçesinden Aktarılan Paylar	15.358.000,00	18.529.000,00	%120,65
İl Özel İdarelerinden Aktarılan Paylar	1.435.835,16	1.427.064,22	%99,39
Belediyelerden Aktarılan Paylar	8.158.347,66	10.915.473,08	%133,80
Ticaret ve Sanayi Odalarından Aktarılan Paylar	468.378,02	486.219,99	%103,81
Faaliyet Gelirleri	0,00	2.779.246,85	-
Önceki Yıllardan Devreden Gelirler	53.500.000,00	35.974.325,35	%67,24
Toplam	78.920.560,84	70.111.329,04	%88,84

gösterilmiştir. 2013 yılında; İl Özel İdareleri 1.427.064,22 TL, Belediyeler 10.915.473,08 TL, Ticaret ve Sanayi Odaları 486.219,99 TL ödeme yapmışlardır. 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla önceki yıllardan devreden gelirler tutarı ise 35.974.325,35 TL olarak gerçekleşmiştir. Devreden gelirler tutarının tahmin edilenden daha düşük gerçekleşmesinin en önemli nedeni 2012 takvim yılı sonuna kadar ödenmesi tahmin edilen 16.529.000 TL tutarındaki 2012 yılı Merkezi Yönetim bütçe payının Bakanlık tarafından 2013 takvim yılı başında Ajans hesaplarına transfer edilmesidir.

Merkezi Yönetim bütçesinden aktarılmak üzere 2012 yılı için tahakkuk eden 16.529.000 TL'lik tutarın 2013 takvim yılında Ajans hesaplarına intikal etmesi sebebiyle, 2012 yılı Ajans Faaliyet Raporunda %0,00 olarak belirtilen Merkezi Yönetim bütçe payı tahsilatına ilişkin gerçekleşme oranı 2013 yılında %100'den daha yüksek gözükmetedir. 2013 yılı Merkezi Yönetim bütçe payı olarak tahmin edilen 15.358.000 TL'lik tutarın 2.000.000 TL'lik kısmı da 2013 yılı Aralık ayında ödenmiş, dolayısıyla 2013 yılı içinde Merkezi Yönetim bütçe tahsilat toplamı 18.529.000 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerek Merkezi Yönetim bütçe payının gerekse de diğer kurumların bütçe paylarının ödenmesinde takvim yılı itibarıyla kaymalar olabilmekte, bir önceki yılın katkı payı sonraki yıl ödenebilmekte, bu durum yıllık gerçekleşme oranlarında dalgalanmaya sebebiyet vermektedir.

Ajansımıza katkı payı ödemekle mükellef kurumların gecikmiş borçlarına ilişkin olarak anapara ve faiz tutarları, ilgisine göre İl Bank ve Maliye Bakanlığı'na bildirilerek kesinti yoluyla tahsil edilmektedir. Ayrıca, 05.02.2011 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6111 sayılı bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin kanun çerçevesinde, Ajansımıza 2009 ve 2010 yıllarına ilişkin ödenmemiş katkı payı borçları olan ve bu borçlarını mezkur kanun çerçevesinde yapılandıran 9 kurum, düzenli olarak ödemelerine devam etmektedirler.

Tabloda, faaliyet gelirleri kısmında belirtilen 2.779.246,85 TL'lik tutarın büyük bir kısmı Ajansın finansal kaynakları için banka hesaplarına tahakkuk ederek tahsilatı gerçekleşen banka faizi gelirleridir. Çok küçük bir kısmı ise Ajans tarafından düzenlenen ihaleler dolayısıyla tahsil edilen dosya masrafları veya diğer gelirlerdir.

Bütçe giderleri tablosunda görüleceği üzere; 2013 yılı içerisinde 2.894.239,66 TL personel gideri, 1.331.887,09 TL mal ve hizmet alım gideri olmak üzere toplam 4.226.126,75 TL'lik Genel Yönetim Hizmetleri gideri gerçekleşmiştir. İzleme, Değerlendirme ve Koordinasyon Hizmetleri kapsamında 27.936,67 TL; Plan, Program ve Proje Hizmetleri kapsamında 209.680,16 TL; Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri kapsamında 202.061,84 TL; Tanıtım ve Eğitim Hizmetleri kapsamında 1.034.699,40 TL gider gerçekleşmiştir. Proje ve Faaliyet Destekleme Hizmetleri kapsa-

mında, 2011 ve 2012 yılları Mali Destek Programı çerçevesinde karşılıklı sözleşme imzalanan kurum ve kuruluşlara 2013 yılı içerisinde toplam 5.640.529,64 TL ödeme yapılmış, dolayısıyla önceki yıllara ilişkin Mali Destek Programı ödemelerinin bir kısmı 2013 yılına kaymıştır. 2013 yılı içerisinde; 2012 yılı Teknik Destek Programı kapsamında 354.463,90 TL, 2012 yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı kapsamında ise 330.186,11 TL ödeme yapılmıştır. Bunlara ilaveten, 2012 yılı mali destek Programları kapsamında sözleşme imzalanan proje yararlanıcılarına 2013 yılı içinde toplam 4.464.648,32 TL tutarında proje ön ödemesi yapılmış olup, proje ön ödemeleri mevzuat gereğince avans olarak yapıldığından mali raporlarda gerçekleşen proje giderlerine yansımamaktadır.

3.1.1.1. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Bu gelir gerçekleşmesinin %26,43'ü Merkezi Yönetimden, %15,57'si Belediyelerden, %2,04'ü İl Özel İdarelerinden, %0,69'u Ticaret ve Sanayi Odalarından 2013 yılında yapılan tahsilatlardan, geri kalan %51,31'lik kısmı ise aynı kurumlardan daha önceki yıllarda yapılan tahsilatların 2013 yılına devretmesi suretiyle gerçekleşen devreden gelirler kaleminden oluşmaktadır. Büyük kısmı Ajansın bankada bulunan finansal kaynaklarına tahakkuk ederek tahsili gerçekleşen faiz tutarlarından oluşan faaliyet gelirleri ise Ajans toplam gelirlerinin %3,96'sına tekabül etmektedir.

Tablo 3. 2013 Yılı Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Bütçe Giderleri (TL)

KURUM. SINIF.	FONK. SINIF.	EKON. SINIF.	GİDER KALEMİ	2013 YILI GERÇEKLEŞME TUTARI (TL)	PAY (%)
50			KALKINMA AJANSLARI		
	04		DOĞU MARMARA BÖLGESİ		
		41	TR41 DÜZEY 2 KALKINMA AJANSI	12.025.684,47	
		01	GENEL HİZMETLER	5.700.504,82	%47,40
		01	GENEL YÖNETİM HİZMETLERİ	4.226.126,75	%35,15
		01	Personel Giderleri	2.894.239,66	%24,07
		02	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.331.887,09	%11,08
		09	Yedek Ödenekler	0,00	%0,00
		02	İZLEME DEĞERLENDİRME ve KOORDİNASYON HİZMETLERİ	27.936,67	%0,23
		03	PLAN, PROGRAM ve PROJE HİZMETLERİ	209.680,16	%1,74
		04	ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME HİZMETLERİ	202.061,84	%1,68
		05	TANITIM VE EĞİTİM HİZMETLERİ	1.034.699,40	%8,60
		02	PROJE VE FAALİYET DESTEKLEME HİZMETLERİ	6.325.179,65	%52,60
		01	PROJE DESTEKLEME HİZMETLERİ	5.994.993,54	%49,85
		03	Transferler	5.994.993,54	%49,85
		01	Mali Destek Programı (2011/2012/2013 Yılı)	5.640.529,64	%46,90
		03	Güdümlü Proje Desteği (2012/2013 Yılı)	0,00	%0,00
		05	Teknik Destek Programı (2012/2013 Yılı)	354.463,90	%2,95
		02	FAALİYET DESTEKLEME GİDERLERİ	330.186,11	%2,75
		03	Transferler	330.186,11	%2,75
		02	Doğrudan Faaliyet Desteği (2012/2013 Yılı)	330.186,11	%2,75

3.1.1.1. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2013 yılı içerisinde 34.137.004,14 TL tahsilat ve 35.974.325,35 TL nakit devri ile toplamda 70.111.329,49 TL gelir gerçekleşmesi sağlanmıştır. Bu gelir gerçekleşmesinin %26,43'ü Merkezi Yönetimden, %15,57'si Belediyelerden, %2,04'ü İl Özel İdarelerinden, %0,69'u Ticaret ve Sanayi Odalarından 2013 yılında

yapılan tahsilatlardan, geri kalan %51,31'lik kısmı ise aynı kurumlardan daha önceki yıllarda yapılan tahsilatların 2013 yılına devretmesi suretiyle gerçekleşen devreden gelirler kaleminden oluşmaktadır. Büyük kısmı Ajansın bankada bulunan finansal kaynaklarına tahakkuk ederek tahsili gerçekleşen faiz tutarlarından oluşan faaliyet gelirleri ise Ajans toplam gelirlerinin %3,96'sına tekabül etmektedir.

2013 yılı içerisinde gerçekleştirilen giderler toplamı 12.025.684,47 TL'dir. Bu giderlerin %35,15'ini Genel Yönetim Hizmetleri, %0,23'ünü İzleme Değerlendirme ve Koordinasyon Hizmetleri, %1,74'ünü Plan, Program ve Proje Hizmetleri, %1,68'ini Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri, %8,60'ını Tanıtım ve Eğitim Hizmetleri ve %52,60'ını ise Proje ve Faaliyet Destekleme Hizmetleri giderleri oluşturmaktadır.

Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ile Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yararlanıcılara yapılacak olan proje ön ödemeleri, yararlanıcılarla sözleşme imzalanmasının akabinde avans olarak yapılmaktadır. Avans olarak yapılan bu ödemeler, gider olarak gerçekleşmediği için mali raporlarda gider kalemleri içinde gözükmemekte, bu ödemeler ancak yararlanıcılar tarafından hazırlanan ve Ajansa sunulan ara ve/veya nihai raporlarda harcamaların yapıldığını tevsik eden fatura, bordro gibi destekleyici belgelerin ibrazı neticesinde muhasebesel olarak giderleştirilmektedir.

Ajans gerçekleşen giderleri tablosunda görülen ve 2013 yılında ödemesi yapılmış olan toplam 6.325.179,65 TL'lik proje giderine ilaveten, 2013 yılında, yeni sözleşme imzalanan proje yararlanıcılarına 4.464.648,32 TL tutarında avans ödemesi yapılmıştır. Mali raporlara yansımayan bu avans ödemesi de dikkate alındığında 2013 yılında yararlanıcılara doğrudan yapılan proje ödemeleri toplamı 10.789.827,97 TL'ye ulaşmaktadır. Projelerle ilgili izleme, değerlendirme, planlama ve programlama, araştırma/geliştirme, tanıtım ve eğitim faaliyetleri kapsamında ise 1.474.378 TL diğer proje gideri gerçekleşmiştir. Ajansın Genel Yönetim Giderleri kapsamında 4.226.126,75 TL olarak gider gerçekleşmiştir. Proje avans ödemeleri de dahil olmak üzere doğrudan proje ödemeleri (%65,43) ve proje ile ilgili diğer dolay-

lı giderlerin (%8,94) Ajansın 2013 yılındaki toplam (proje avans ödemeleri dahil) giderlerine oranı %74,32'ye ulaşmakta olup aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

3.1.1.2. Mali Denetim Sonuçları

Dış Denetim

Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliğine göre Kalkınma Ajanslarının Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatına göre faaliyette bulunan bağımsız denetim şirketlerine her yıl Mart ayı içinde dış denetiminin yaptırılması gerekmektedir.

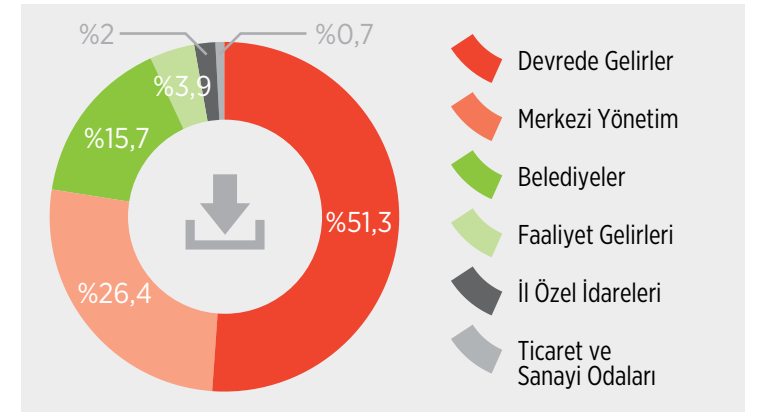
2013 yılı içerisinde Ajansın 2012 yılı faaliyetlerine ilişkin dış denetimi gerçekleştirilmiştir. Dış denetim raporu 2013 yılı Mart ayında bağımsız denetim firması tarafından hazırlanarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere 1 nüshası Ajansa, diğer nüshaları Kalkınma Bakanlığı ve Müsteşarlığa gönderilmiştir. Rapor, Ajans Yönetim Kurulu toplantısında değerlendirilmiş olup denetim raporunda Ajansın denetlenen tüm alanları için olumlu görüş verilmiştir.

İç Denetim

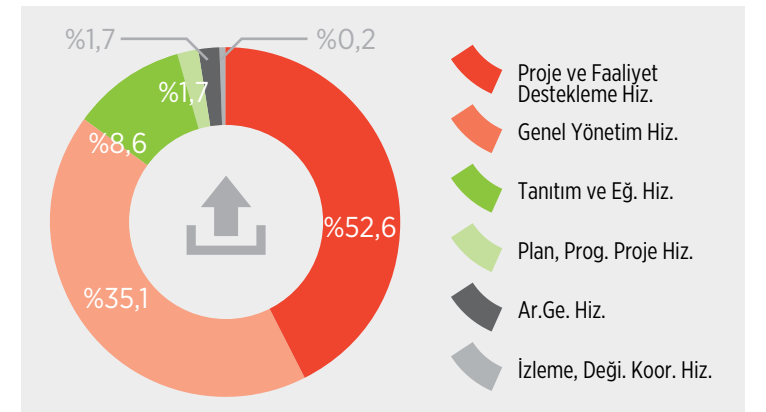
Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliğine göre Ajansların iç denetçi istihdam etmesi zorunlu olup iç denetim, Ajansın faaliyetleri, hesapları, işlemleri, performansı, yönetim ve kontrol yapıları ile finansal işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik ve disiplinli olarak uluslararası standartlar ve kamu iç denetim standartlarına uygun şekilde gerçekleştirilmelidir.

Ajans, 2011 yılı içerisinde iç denetçi istihdamını gerçekleştirmiştir. İç denetim çalışmalarının sistematik ve uluslararası standartlarda yapılabilmesi için İç Denetim Rehberi ile İç Denetim Yönergesi hazırlanmıştır. Bu düzenlemelere uygun olarak 2012-2014 İç

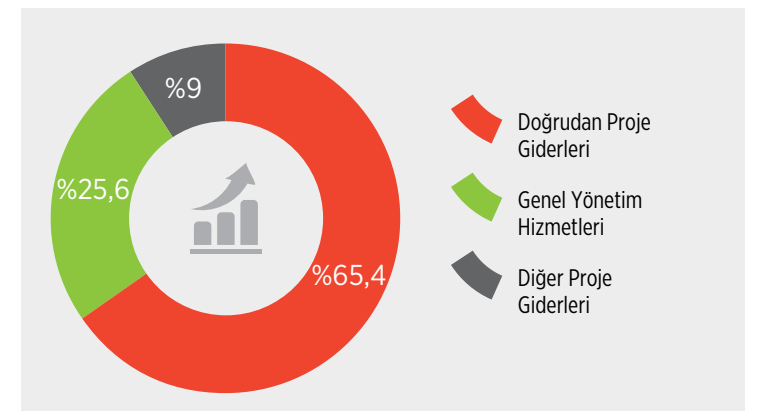
Şekil 6. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Gelir Oranları

Şekil 7. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Harcama Oranları

Şekil 8. Toplam Proje Giderleri Oranı

Denetim Planı ile 2012 yılı İç Denetim programı hazırlanarak yetkili makamlarca onaylanmıştır. Hazırlanan bu plan ve program çerçevesinde 2012 yılı içerisinde iç denetçi tarafından iç denetim çalışmalarına başlanmıştır. İç Denetim olarak, 2012 yılı içerisinde; süreçlerin risk esaslı değerlendirilmesi sonucunda oluşturulan 2012-2014 denetim planı ve 2012 yılı iç denetim programına uygun olarak izleme ve değerlendirme, bütçe, muhasebe, satın alma, bölge planı, çalışma programı ve faaliyet raporu hazırlama süreçlerinin denetimleri tamamlanmıştır. Bu süreçlere ilişkin olarak hazırlanan ara ve nihai raporlar Genel Sekreterlik Makamına; altı aylık ve yıllık İç Denetim Raporları ise Yönetim Kuruluna sunulmuştur. 2013 yılında ise Ajansın Program Yönetimi Biriminin denetimi tamamlanmıştır. İç denetçi raporları doğrultusunda hareket edilmektedir.

Sayıştay Denetimi

Yeni Sayıştay Kanunu ile birlikte Kalkınma Ajansları da Sayıştay denetimine tabi olmuştur. Sayıştay denetçileri, 12-24 Kasım 2012 tarihleri arasında iki hafta, 25 Şubat-01 Mart 2013 tarihleri arasında bir hafta süreyle Ajansımızda bulunarak 2012 yılı iş ve işlemlerini yerinde incelemiş ve denetlemiştir.

Denetçilerin 2012 yılı denetim raporu doğrultusunda hareket edilmekte olup Bakanlık inisiyatifinde olan düzenleyici hususlarla ilgili gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Denetimi

Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu'nun 29.01.2013 tarih 38/KA-5 sayılı yazısıyla Ajansımız denetimi için bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Talep edilen bilgi ve belgeler hazırlanarak bir yazı ekinde Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu'na gönderilmiştir. Denetim süreci devam etmektedir.

3.1.2. Diğer Hususlar

Ajansın Genel İdari Faaliyetleri

Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen ve tüm Kalkınma Ajansları faaliyetlerinin merkezden izlenmesine imkân veren bir proje olan, yönetim, çalışma programı ve bütçe, harcama ve muhasebe modüllerinden oluşan, Ajans muhasebe ve bütçe işlemlerinin tüm Ajanslarda standartlaştırılması, personel inisiyatifinin ve hataların azaltılması gibi hususlarda büyük kolay-

lık sağlayan Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi'ni (KAYS) devreye alma çalışmaları tamamlanmış olup sistem Ajansımızda 2012 yılından itibaren güncel olarak kullanılmaktadır.

Kurumların faaliyetlerini yerine getirirken oluşturdukları her türlü dokümantasyonun içerisinde kurum faaliyetlerinin delili olabilecek belgelerin ayıklanarak bunların içerik, format ve ilişkisel özelliklerini koruyan ve bu belgelerin üretiminden nihai tasfiyesine kadar olan süreç içerisinde yönetimini sağlayan, evrak yoğunluğunu ve israfını azaltan, belgelerin elektronik ortama aktarılması, kaydedilmesi ve arşivlenmesine olanak veren Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) 2013 itibarıyla kullanılmaya devam edilmektedir.

Ajansın faaliyetlerinde kullanılmak üzere 8 araç kiralama hizmeti satın alımı ihalesine çıkılmış olup araçlar Nisan ayı itibarıyla teslim alınmıştır.

Temizlik, santral/haberleşme, şoförlük hizmetleri gibi işlerin gördürülmesi için Ajans ofislerinde çalıştırılmak üzere 7 taşeron işçi hizmet alımı ihalesine çıkılmış, ihale 2013 yılında sonuçlandırılmış, kazanan firmayla sözleşme imzalanmıştır.

Kaynaklar, Mekânsal Gelişme ve Erişilebilirlik, Sosyal Yapı başlıklarında her ilde ayrı olmak üzere 18 adet özel ihtisas komisyonu toplantısı yapılarak bölge olanaklarına hakim 352 temsilciye ulaşılmıştır.

Bölge Planı çalışmaları kapsamında, kalkınma sürecinde katılımcılığın artırılması ve

paydaşlardan gelen fikirlerin plana yansıtılması amacıyla "Bölgesel Kalkınma Öncelikleri" konulu bir anket çalışması yürütüldü. Bölge paydaşlarına telefon, eposta ve internet sitesi aracılığıyla ulaşılarak bölgenin kalkınma öncelikleri ve hedefleri hakkında fikirleri alındı.

Tüm bölge paydaşlarının bir araya geldiği Bölge Planı Çalıştayında vizyon ve vizyona yönelik projeler görüşülmüştür. 18 Temmuz 2013 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından onaylanan 2014-2023 Bölge Planı Taslağı Kalkınma Bakanlığına gönderilmiştir.

Bu tarihten itibaren Plan internet sitesi üzerinden görüşe açılmış ve her üç ilde katılım-cı toplantılar düzenlenerek kurum görüşleri alınmıştır. Ayrıca Kalkınma Bakanlığı tarafından Plan tüm ilgili bakanlıklara gönderilmiş ve her bakanlık kendi ilgili konularında görüş bildirmiştir. Tüm bu görüşler kapsamında değiştirilen taslak plan 20 Kasım 2013 tarihinde tekrar Yönetim Kurulunun onayına sunulurak Kalkınma Bakanlığı'na iletilmiştir.

Bölge Planı çalışmaları kapsamında katılım-cılık sürecini gösteren veriler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

2014-2023 Bölge Planı hazırlık çalışmaları kapsamında Ajansımız tarafından araştırma, tespit, analiz ve değerlendirme çalışmaları yapılmıştır.

Şekil 9. Bölge Planı Faaliyetleri Süreci

İlçe Ziyaretleri	Özel İhtisas Komisyonları	Bölge Planı Çalıştay	Bölgesel Kalkınma Öncelikleri Anket Çalışması	PESTLE Analizi Anket Çalışması
• 33 ilçe ziyareti • 102 yüzyüze görüşme • 33 ilçe raporu	• 18 toplantı • 317 kurum • 352 katılımci • 2500 adamsaatlik çalışma • 30 tematik başlıkta GZFT, öncelik ve stratejiler • 18 Özel İhtisas Komisyonu Raporu	• 110 katılımci • 10 vizyon • 9 başlıkta belirlenen 23 proje	• İnternet üzerinden 101 anket • Telefon ile 742 anket • E-posta yoluyla 346 anket	• İnternet üzerinden 94 anket

3.2. Performans Bilgileri

3.2.1. Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Faaliyetleri

3.2.1.1. 2014-2023 Bölge Planı Çalışmaları

Planlama, programlama ve koordinasyon faaliyetleri kapsamında 2014-2023 Bölge Planı hazırlık çalışmaları kapsamında Ajansımız tarafından araştırma, tespit, analiz ve

değerlendirme çalışmaları yapılmıştır. İlçelerimizin katılımcılığının artırılması amacıyla öncelikle ilçe ziyaretleri planlanmış, ilçelerde toplantılar ve anket çalışmaları yürütülmüş 33 ilçe raporu hazırlanmıştır. Ardından Sanayi, Turizm, Tarım Tarıma Dayalı Sanayi ve Ormanlık, Çevre Enerji ve Tabi

Mevcut Durum Analizi

Bölgenin geleceğinin şekillendirilmesine temel teşkil eden Bölge Planı hazırlık çalışmaları kapsamında ilk aşama, Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinin mevcut durumunun tespiti ve analizi olmuştur. Bu doğrultuda bölgenin yapısının, üstünlüklerinin, dinamiklerinin, ekonomik ve sosyal yapısının belirlenmesine; Türkiye'nin 2023 vizyonuna ulaşması yolundaki engellerin giderilmesine ve küreselleşmenin hakim olduğu bir ortamda dış dünya ile ilişkilerini geliştirilmesine imkân sağlayacak sosyal, ekonomik, çevresel ve mekânsal analizleri kapsayan mevcut durum tespit çalışmalarına 2013 yılında da devam edilmiştir.

Durum analizi ile bölgenin sorunları, potansiyelleri ve önceliklerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Geleceğe yönelik amaç, hedef ve stratejilerin geliştirilebilmesi için hazırlanan Mevcut Durum Analiz raporu aşağıda verilen 11 konu başlığına ışık tutmaktadır.

Öncelikle mevcut durum tespitine yönelik literatür taraması yapılarak tüm ilgili verilerin toplanması, iller bazında bir araya getirilerek derlenmesi ve analiz edilmesi sağlanmıştır.

Mevcut durum analiz çalışmaları kapsamında bölge planının üst kademesinde yer alan ulusal plan, sektörel/tematik planlar ve AB uyum sürecinde hazırlanan dokümanlarda yer alan bölgeye ve sektörlerle ilişkin öngörü ve stratejiler taranmıştır. Ayrıca, bölge

planı ölçeğinin alt kademesinde yer alan; 1/100.000 ölçekli İl Çevre Düzeni Planları da değerlendirilmiştir.

Mevcut durum analizleri kapsamında bölgesel kalkınma için alınan stratejik kararları destekleyici nitelik taşıyan mekânsal analizler de geniş kapsamlı şekilde ele alınmıştır. Bursa Eskişehir Bilecik illerinde yerleşim yerleri, tarım alanları, orman alanları, koruma alanları, ulaşım bağlantıları, çevre altyapısı, turizm ve sanayi alanlarına ilişkin mekânsal analizlerde yapılarak hem Bölge Planının görsel açıdan zenginleşmesi hem de mekân odaklı stratejiler üretilmesine yönelik altyapı hazırlanması sağlanmıştır.

Tablo 4. Mevcut Durum Analiz Raporu

Sosyal Sermaye ve Kurumsal Yapı	Belediyeler, sivil toplum ve meslek kuruluşları
Demografik Yapı	Demografik yapı, nüfus, göç
Sosyal ve Kültürel Yapı	Gelir dağılımı, sosyal dışlanma, eğitim, sağlık, sosyal hizmetler, gençlik ve spor, kültürel varlıklar
İşgücü Yapısı ve İstihdam	İşgücü, istihdam, işsizlik
Ekonomik Görünüm ve Sektörel Yapı	Ekonomik görünüm, sektörel yapı, sanayi sektörleri, tarım, finans, inşaat, turizm
Lojistik	Gümrükler, lojistik odaklar, limanlar, limanların art alanları, antrepolar
Mekansal Gelişme ve Yerleşimler	Arazi kullanımı, yapılaşma, yerleşim yerleri kademelenmesi, mekansal gelişim
Ulaşım ve Haberleşme	Karayolu, demiryolu, havayolu, denizyolu, kentiçi ulaşım, bilgi teknolojileri, iletişim
Çevre	Doğal kaynaklar, koruma alanları, çevre kirliliği ve çevre yönetimi, temiz üretim
Enerji	Enerji üretimi, enerji tüketimi, yenilebilir enerji kaynakları, enerji verimliliği
Yatırımlar	Kamu yatırımları, uluslararası doğrudan yatırımlar, yatırım teşvikleri

Özel İhtisas Komisyonları

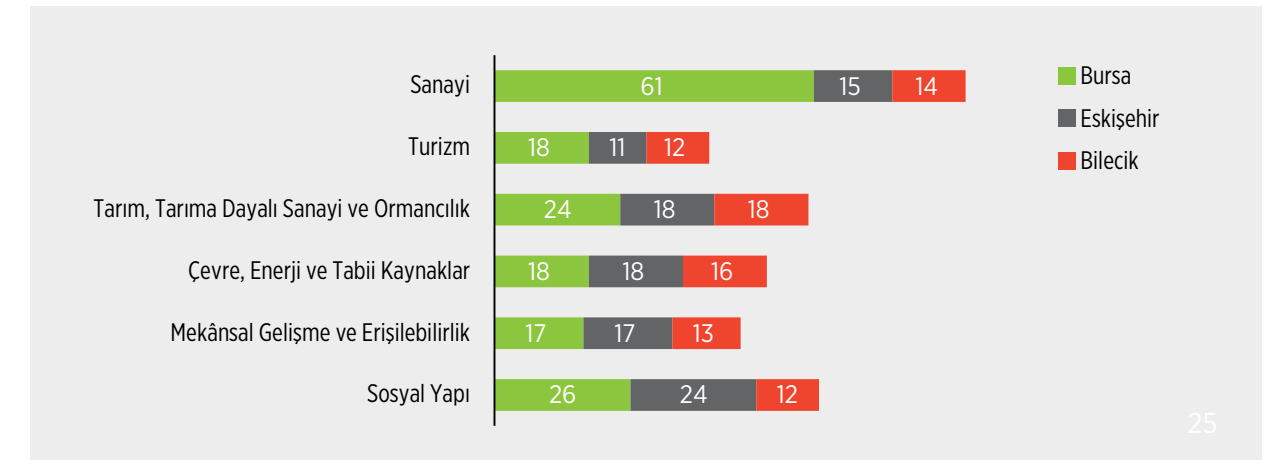
Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen Onuncu Kalkınma Planı çalışmalarına paralel olarak yürütülen bölge planı çalışmaları kapsamında öncelik ve stratejilerinin belirlenebilmesi için Özel İhtisas Komisyonu oluşturulmuş ve Nisan-Mayıs aylarında Bursa Eskişehir Bilecik illerinde komisyon toplantıları gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalarla bölgenin yapısının ve dinamiklerinin etkin olarak belirlenmesine imkân sağlayacak sosyal, ekonomik, tarımsal, çevresel ve mekânsal analizler üzerinde çalışılmıştır. Ayrıca, bu toplantılarda ilgili alanlarda illerin ve bölgelerin 2023 vizyonu da ele alınmıştır. Bölgesel analizler konusunda kamu kesimi, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri resmi yazı ile davet edilerek görüşleri alınmış elde edilen görüş ve analiz teklifleri değerlendirilerek toplantı çıktıları hem yönetim kuruluna sunulmuş hem de 'www.bursaeskisehirbilecik2023.com' adlı internet sitesi vasıtasıyla kamuya duyurulmuştur.

Hedeflendiği gibi plan kararlarının bu komisyonlar marifetiyle oluşturulması sağlanmış olup bölge paydaşları en üst düzey

katılım sağlanarak bir araya getirilmiştir. 2014- 2023 Bölge Planı hazırlıkları kapsamında yürütülen 18 toplantı Sanayi; Turizm; Tarım, Tarıma Dayalı Sanayi ve Ormancılık; Çevre, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Sosyal Yapı, Mekânsal Gelişme ve Erişilebilirlik alanlarında olmak üzere Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde gerçekleştirilmiştir.

2014-2023 Bölge Planı hazırlık çalışmaları kapsamında yürütülen bölgesel analizler için düzenlenen ve paydaşların görüş, öneri, değerlendirme ve katkılarının alındığı toplantılarla 352 kişiye ulaşılmıştır.

Toplantılara ilişkin detaylı bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Şekil 10. Özel İhtisas Komisyonu Toplantıları

Katılımcı bir Bölge Planı oluşturulması sürecinde son derece önemli bir görev üstleneceği düşünülen özel ihtisas komisyonları toplantıları temel olarak 3 oturum üzerinden gerçekleştirilmiştir. İlk oturumda, Ajans uzmanları tarafından bölge planı süreci ile ilgili katılımcılara bilgiler verilmiş; toplantıların amaç ve yöntemi hakkında açıklamalarda bulunulmuştur. Daha sonra ilgili sektör kapsamında, dünya genelinde, ülke bazında, bölgesel ve il ölçeğinde yaşanan gelişmelerden bahsedilerek yine ajans personeli tarafından bölge planına altlık oluşturması için hazırlanmış olan sektörel mevcut durum analizlerinin kısa sunumları yapılmıştır. Sunumların akabinde, katılımcılardan il ve bölge genelindeki yaşanan ve önümüzdeki 10 yıllık süreçte yaşanması beklenen temel gelişme ve eğilimleri ortaya koymaları istenmiştir.

Bölge Planı Çalıştayı

Bölge planı hazırlık süreci kapsamında ilgili paydaşların görüş ve katkılarının alınması amacıyla geniş katılımlı sektörel ve tematik küçük çalışma gruplarının oluşturulduğu çalıştaya gerekli ilgi ve katılım sağlanmıştır.

Çalıştay katılımcılarının hangi kurum ve sektörleri temsilen davet edileceği hususunun belirlenmesi, programın oluşturulması, yazılı ve sözlü olarak davet edilmeleri, katılımcı teyitlerinin alınması, grupların çalışacağı temel stratejik önceliklerin belirlenmesi, dağıtılacak belgelerin hazırlanması yönünde hazırlık çalışmaları yürütülmüştür. Ayrıca çalıştay tekniği belirlenerek uygulanması konusunda görevlendirmeler ve bilgilendirmeler de yapılmıştır.

BEBKA bölgesi vizyonunu ve vizyon projeleri oluşturma toplantısı arama konferansı şeklinde tasarlanmış olup ortak akıla ulaşmayı amaçlamıştır. Çalıştay, bölge vizyonunu bir diğer deyişle TR41 Bölgesini 2023'deki başarı tanımını, bu başarıyı netleştirecek temel kavramları ve bu başarıya ulaştıracak vizyon projelerinin katılımcı bir anlayışla saptanması hedeflenmiştir.

Bursa Sosyal Yapı Özel İhtisas Komisyonu Toplantısı

Eskişehir Mekânsal Gelişme ve Erişilebilirlik Özel İhtisas Komisyonu Toplantısı

Bilecik Sanayi Özel İhtisas Komisyonu Toplantısı

Kamu, yerel yönetim, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarını temsilen yaklaşık 110 kişinin katıldığı çalıştay üç aşamada gerçekleştirilmiştir.

2014-2023 Bölge Planı Çalıştay Toplantısı

Katılımcıların küçük çalışma gruplarında oluşturdukları vizyon kavramları tüm gruba aktarılmış ve genel oturumda vizyon kavramları-na ilişkin tüm paydaşların görüşleri alınmıştır.

Vizyon ve öne çıkan vizyon temaları belirlendikten sonra sektörel ve tematik olarak belirlenen başlıklarda çalışma grupları oluşturulmuş ve vizyona hizmet edecek projeler ve detayları belirlenmeye çalışılmıştır.

Şekil 11. 2014-2023 Bölge Planı Çalıştay Toplantısı Aşamaları

İlk aşamada bölgeyi, Türkiye'yi hatta dünyayı etkilemesi beklenen akımların beyin fırtınası ile saptanması gerçekleştirilmiştir.

İkinci aşamada bölgenin vizyonu ve vizyon kavramları üzerinde durulmuştur.

Son aşamada ise vizyon projeleri geliştirilmiştir.

Bölgesel Kalkınma Öncelikleri Anket Çalışması

Bölge Planı çalışmaları kapsamında, kalkınma sürecinde katılımcılığın artırılması ve paydaşlardan gelen fikirlerin plana yansıtılması amacıyla “Bölgesel Kalkınma Öncelikleri” konulu bir anket çalışması yürütülmüştür. Anket Bölge 2023 web sitesinde yayınlanmış, eposta yoluyla katılım sağlanmış, ayrıca 742 kişiye telefon ile ulaşılmıştır.

Hedef kitle olarak Kalkınma Kurulu üyeleri, ticaret ve sanayi odalarına kayıtlı işletme sahipleri, ziraat odaları üyeleri, bölgede bulunan tüm üniversitelerin öğretim üyeleri ve BEBKA'ya proje başvurusunda bulunan kurumlar belirlenmiştir.

Örneklem alınırken, Bursa Eskişehir Bilecik illerinin nüfus dağılımı, bölgenin sanayi, tarım, hizmetler yoğunlaşması ve sanayide sektörel dağılım dikkate alınmıştır. Örneklem seçim yöntemi ve dağılımı hakkında bilimsel ve istatistikî metotlara uygun bir çalışma yapılarak toplamda 742 anket yapılmıştır. Ticaret ve Sanayi Odalarında yapılan anketin sektör gruplarına göre de ayrımı gözetilmiştir.

Sahada yapılan anketlerin bilgisayar ortamında veri girişleri ve verilerin toplulaştırılması sonucu ankette yer alan her sorunun ayrı ayrı analizleri yapılmış; “Bölgesel Kalkınma Öncelikleri Anketi” sonuçları raporlanmıştır.

PESTLE Analizi Anket Çalışması

Online anket sitesi üzerinden yapılan PESTLE analizi anketine 47'si Bursa, 25'i Eskişehir ve 22'si Bilecik olmak üzere toplam 94 Özel İhtisas Komisyonu ve Kalkınma Kurulu üyesi katılım sağlamıştır.

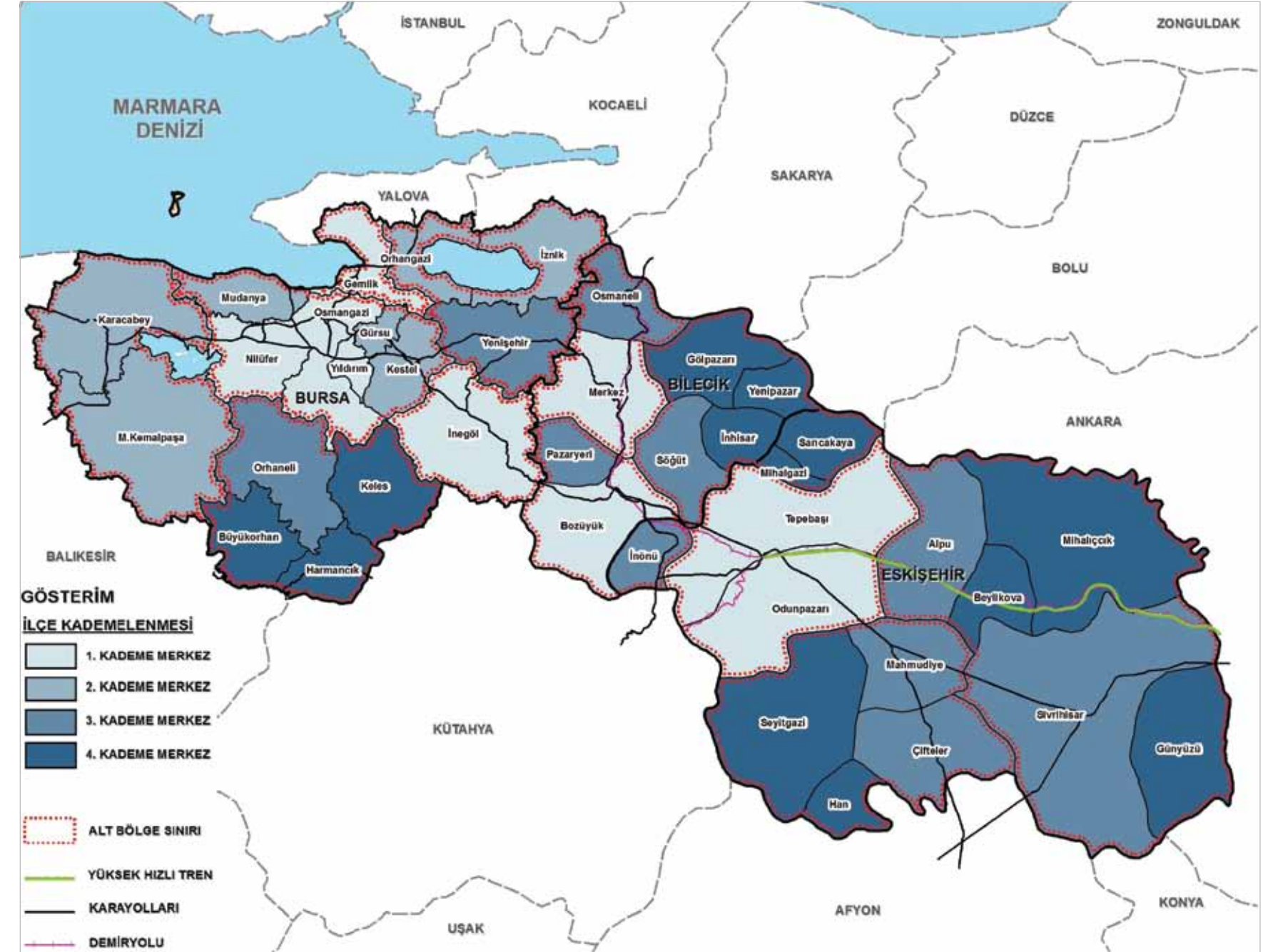
Paydaşların politik, ekonomik, sosyal, teknolojik, yasal ve çevresel etkenlerin etkisini “çok olumsuz”, “olumsuz”, “etkisiz”, “olumlu”, “çok olumlu” seçeneklerinin olduğu beş basamaklı bir ölçeğe, olma ihtimalini ise “imkânsız”, “zayıf”, “muhtemel”, “kuvvetle muhtemel” olarak dağılan dört basamaklı bir ölçeğe göre değerlendirmeleri istenmiştir. Etki ve olma ihtimali değerlerinin çarpımlarının aritmetik ortalamalarına göre etkenlerin önemi tespit edilmiştir. Anketin sonuçları analiz edilerek planın öncelik ve tedbirlerine yansıtılmıştır.

Alt Bölge Çalışmaları

TR41 2023 Bölge planında homojen ve dengeli bir mekânsal gelişim için yeni alt merkezlerin oluşması, ana merkezdeki fonksiyonların alt merkezlere kaydırılarak nüfusun ve hizmetlerin dengeli dağılımı sağlanması na yönelik çok merkezli mekânsal gelişme sistemi oluşturulması hedeflenmektedir.

10. Kalkınma Planı ve TR41 2023 Bölge Planı çalışmaları bünyesinde gerçekleştirilen Bölgesel Kalkınma İlçe Anketleri kapsamında ise, ilçelerin çalışma/iş/ticaret, sağlık, eğitim, sosyal/kültürel (alışveriş, eğlence) vb. alanlarda etkileşim halinde olduğu ilçeler tespit edilmiştir. Buna istinaden, bölge planı mekânsal gelişme şeması kararları doğrultusunda, ilçelerin il içindeki kimlikleri, birbirleri ile olan işlevsel ilişki ve etkileşimleri ile coğrafi yakınlık ve gelişmişlik kademeleri dikkate alınarak 12 alt bölge oluşturulmuştur. Her alt bölgenin kalkınmasına yönelik olarak bölge planı ile uyumlu şekilde tedbir ve alt tedbirler belirlenmiştir. Bölgedeki İl Özel İdareleri ve Belediyeler başta olmak üzere ilgili kurumlar ziyaret edilerek alt bölge çalışmaları hakkında bilgi verilmiş olup tedbirler ve alt tedbirler üzerine belirtilen görüşler çalışmaya yansıtılmıştır.

Şekil 12. Bölge Planı Alt Bölgeleri

Kurum Görüşleri Alınması

Taslak Bölge Planı'nın Temmuz ayında Kalkınma Bakanlığı'na gönderilmesinin ardından plan kurum görüşlerine açılmıştır. Bu amaçla üniversite, belediye ve il genel meclisi temsilcilerinin katılım sağladığı toplantılar düzenlenmiştir. Bu toplantılar öngörülen hedef ve stratejilerin il özelinde tartışılması ve Bölge Planı'nın kurumlara ait hedefler dikkate alınarak değerlendirilmesi bakımından oldukça faydalı olmuştur.

Bunun yanında İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nden Bölge Planı ve mevcut durum analizinde, vizyon, öncelik ve tedbir bazında plan kararlarının değerlendirilmesi konusunda danışmanlık hizmeti alınmıştır.

Ayrıca Kalkınma Bakanlığı tarafından Plan tüm ilgili bakanlıklılara gönderilmiş ve her bakanlık kendi ilgili konularında görüş bil-

dirmiştir. Tüm bu görüşler kapsamında değiştirilen taslak plan tekrar Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve Kalkınma Bakanlığı'na iletilmiştir.

Bölge2023 İnternet Sitesi

Bölge Planı hakkındaki güncel bilgilerin, yürütülmekte olan çalışmaların, bu çalışmaların analiz ve raporlarının, özel ihtisas komisyonları toplantı detaylarının yer aldığı, anketlerin yapıldığı ve etkinliklerin duyurulduğu bir internet sitesi hazırlanmıştır. Bu site bölge planı süreci tamamlandıktan sonra da plan kapsamında yürütülen çalışmaların paylaşıldığı bir platform olarak kullanılmaya devam edecek olup Bölge2023 temasıyla yayına giren siteye www.bursa-eskisehirbilecik2023.com adresinden ulaşılabilmektedir.

3.2.1.2. Ekonomik, Sosyal ve Mekânsal Analizlerin Yapılması

Kümelenme Analizi Çalışmaları

Firmaların çabuk pazara girmeleri, bilgiye hızlı bir şekilde ulaşmaları, finans elde etmeleri, Ar-Ge, üretim ve pazarlama ortaklığı yapmaları, riski dağıtmaları, ihracatlarını artırmaları, bölge ekonomisini yukarıya çekmeleri için birbirleri ile ve diğer kuruluşlarla sistematik bir şekilde iş birliği halinde çalışmaları anlamına gelen geleceğin ekonomi modeli 'kümelenme', bölgemiz için de kritik öneme sahip bir konudur. Kümelenme, BEBKA'nın odak çalışmaları arasında yer almakta olup bu alanda birçok önemli faaliyet ve projeler hayata geçirilmeye devam etmektedir.

Bu çalışmalar doğrultusunda BEBKA, 17-18 Nisan 2013 tarihlerinde sektörel kümelenme çalışmaları için görüş alışverişi yapmak üzere bilgi ve iletişim teknolojileri kümelenmesi olan yüksek teknoloji girişimci ağı Karlsruhe CyberForum, Karlsruhe Elektrikli Ulaşım Merkezi ve Ulm Üniversitesi bünyesindeki Science City ve Science Park ziyaretleriyle Almanya'daki ekonomik kuruluşlarla temaslarda bulunmuştur. Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda ve başkanlığında gerçekleştirilen gezide Türkiye'den bir heyet Almanya'nın Stuttgart, Karlsruhe ve Ulm şehirlerinde ekonomik kalkınma kuruluşları, belediye yetkilileri ve kümelenme organizasyonlarının temsilcileri ile görüşmeler yapmıştır.

Kümelenme konusunda ülke genelinde de önemli bir konuma sahip olan, tüzel kişilik kazanmış üç kümeye sahip bir il olarak Eskişehir ilinin kümelenme algısının geliştirilmesi, mevcut kümelerin tanıtımının sağlanarak ulusal ve uluslararası platformlarda bilinirliğinin artırılması, yeni sektörlerde kümelenme potansiyellerinin ortaya konulması

amacıyla 28 Mayıs 2013 tarihinde Eskişehir Sanayi Odası'nın koordinatörlüğünde "Eskişehir Kümelenmenin Neresinde?" adlı bir çalıştay gerçekleştirilmiştir.

Çalıştayda kümelenme analizleri hakkında geniş bir bilgi paylaşımında bulunulan, yapılan analizlerin teorik çerçevesi ve elde edilen sonuçlar ile Eskişehir ilinde mevcut çalışmalar değerlendirildiği çalıştayda Planlama Uzmanı Yasin Dalgıç da Eskişehir özelinde BEBKA tarafından yürütülen kümelenme analizleri ile ortaya çıkan sonuçlara ilişkin bilgi vermiştir.

Haziran ayında ise Danimarka'da düzenlenen Avrupa Rekabetçilik Enstitüsü Kümelenme Konferansı'na BEBKA katılım sağlamıştır. Ana teması "Çeşitli yapılarıdaki

stratejik ortaklıklarla kümeler nasıl yenilik yapar?” olan konferans kapsamında özellikle geleceği planlama ve kümelerde inovasyonu geliştirme konularında seminerler verilmiş, akademi ve iş dünyasına yönelik konferanslar gerçekleştirilmiştir. Program dahilinde gruplar halinde Sağlık Teknolojileri Kümesi, Gıda kümesi, Yenilenebilir Enerji Kümesi, Enerji Verimliliği Kümesi, Almanya-Danimarka sınır kümesi ve Tasarım Kümesi ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Bu kümelerin kurulma ve gelişme süreçleri hakkında bilgiler alınmış, kümelerin üyesi olan özel sektör firmaları, kamu kurumları, dernek ve üniversite temsilcileri ile tecrübe paylaşımında bulunulup, firmaların tesislerine ziyaretler gerçekleştirilmiştir.

26-27 Eylül 2013 tarihleri arasında Ajansımız bünyesinde oluşturulan Kümelenme grubu üyeleri İzmir’de Ege İhracatçı Birlikleri (EİB), Ege Soğutma Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (ESSİAD) ve İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) tecrübe paylaşımı yapılması amacıyla ziyaret etmiştir. Ziyaret kapsamında EİB uzmanları ile birlikte kümelenme vaka analizi çalışması yapılmış, EİB’in geçmiş dönemdeki küme çalışmaları ve tecrübeleri hakkında bilgi alınmıştır. Avrupa Küme Analizleri Sekreteryası (ESCA) tarafından bronz kalite etiketiyle ödüllendirilmiş bir küme olan ESSİAD ile kümelenme süreçleri hakkında bilgi paylaşımında bulunulmuş ve küme üyesi firmalara teknik ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca İZKA tarafından güdümlü proje olarak desteklenen akredite test ve analiz

merkezi hakkında bilgi alınmıştır.

İzmir Kalkınma Ajansı ile yapılan görüşmelerde ise kümelenme çalışmalarında ajansın sağladığı katkılar, yapılan analiz, çalıştay ve hazırlanan raporlar hakkında bilgi alınmıştır. 2009 yılından bu yana kümelenme konusunda çalışan İZKA’nın hazırlamış olduğu yol haritaları, konuyla ilgili hazırlanan güdümlü proje ve DFD projeleri, UR-GE ve AB projeleri konusunda görüş alışverişi yapılmıştır.

4 Aralık 2013 tarihinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü tarafından organize edilen ve Bursa Ticaret ve Sanayi Odası’nda yapılan Kümelenme toplantısına panelist olarak katılım sağlanmış, BEBKA’nın Bölgemizde yaptığı kümelenme analizleri hakkında bilgi paylaşımında bulunularak kümelenme potansiyeli olan sektörler değerlendirilmiştir.

Ayrıca 2014 Ocak ayında gerçekleştirilmesi planlanan Kümelenme ve Rekabetçilik Zirvesi ile ilgili hazırlıklar yapılmıştır. “Uluslararası rekabet için bölgesel işbirliği” ana temasıyla, Bölge illerinde kümelenme konusundaki farkındalık ve bilgi birikiminin artırılması amacıyla toplanacak zirvenin etkin ve faydalı olabilmesi için konuşmacılar özenle seçilmiştir. Organizasyona yönelik logo ve görseller çalışılmış, içerik yenilikçi uygulamalarla zenginleştirilmeye çalışılmıştır. Programa Bursa Eskişehir ve Bilecik’ten özel sektör, kamu ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin katılımı planlanmaktadır.

Haziran ayında Danimarka’da düzenlenen Avrupa Rekabetçilik Enstitüsü Kümelenme Konferansı’na BEBKA katılım sağlamıştır. Ana teması “Çeşitli yapılardaki stratejik ortaklıklarla kümeler nasıl yenilik yapar?” olan konferans kapsamında özellikle geleceği planlama ve kümelerde inovasyonu geliştirme konularında seminerler verilmiş, akademi ve iş dünyasına yönelik konferanslar gerçekleştirilmiştir.

Mekânsal Analizler

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı tarafından Bursa Eskişehir Bilecik 2023 Bölge Planı çalışmaları doğrultusunda mevcut durum analizinde ve bölge planında kullanılmak üzere mekânsal analizler gerçekleştirilmiştir. Mekânsal analizler kapsamında sanayi, turizm, tarım ve ormancılık, çevre, enerji ve tabii kaynaklar, ulaşım ve lojistik sektörlerinde, ayrıca demografik yapı, mekânsal gelişme ve yerleşimler başlıklarında üretilen şema ve haritalar aşağıda listelenmiştir:

- Sanayi sektöründe; Organize Sanayi Bölgelerinin ve Küçük Sanayi Sitelerinin mekânsal gösterimi, OSB’lerin alansal büyüklük (hektar) sıralaması, çalışan sayısı (ilçe ve sektörel bazlı) ve boşluk-doluluk oranları,
- Turizm sektöründe; TR41 Bölgesi turizm türlerinin ilçelere göre dağılımı, TR41 Bölgesine yönelik Turizm Bakanlığı 2023 Stratejileri ve diğer turizm gelişim merkezleri, turizm işletme ve mahalli idare belgeli tesislere geliş sayısı,
- Tarım ve ormancılık sektöründe; tarım alanları mekânsal ve yüzdesel dağılımı, orman alanları, mera, çayır, sulu tarım, kuru tarım alanları, ovaların şematik gösterimi, ortanca yaş büyüklükleri ile kırsal nüfus oranının karşılaştırılması, ilçelerde 2012 yılı inek sütü üretiminin dağılımı, sofralık zeytin (toplu meyveliklerin alanı, dekar ve üretim, ton), Türkiye tarım havzaları üretim ve destekleme modeline göre TR41 ilçelerinin içinde bulunduğu havzalar,
- Çevre, enerji ve tabii kaynaklar sektöründe; katı atık düzenli depolama alanlarının dağılımı, atıksu arıtma tesislerinin türlerine göre dağılımı (Belediye, OSB ve münferit tesisler) ve ilçelerdeki kanalizasyon durumları,

çevresel harcamaların ilçelere göre dağılımı, bölgesel rüzgâr ve güneş enerjisi potansiyel atlası, rüzgâr hız dağılımı ve kapasite faktörü dağılımı, rüzgâr enerjisi santrali kurulabilir alanlar, global güneş radyasyonu dağılımı, HES, RES ve termik santrallerin bölgede dağılımı, rüzgâr enerjisi santrali kurulabilir alanlar, termik santral kurulamaz alanlar, ilçe elektrik tüketiminin dağılımı, bölgenin bulunduğu su havzaları ve bölgenin hidrolojik yapısı, maden türlerinin ilçelere dağılımı, büyük maden sahaları, enerji santralleri ve barajlar, enerji ve doğal gaz nakil hatları, petrol, doğal gaz hatları, elektrik hatları,

- Ulaşım ve lojistik sektöründe; ulaşım sistemleri ve kademelenmesi (mevcut demiryolu, hızlı tren hattı, istasyonlar, denizyolu, havaalanı, karayolu 1-2-3 derece yollar), ulaşım projeleri (otoyol, hızlı tren güzergâhları),

Serbest Bölge ve limanlar alansal gösterimi ve limanlardan ihracat yapılan ülkelerin şematik gösterimi,

- Demografik yapı başlığında; ilçe nüfuslarının dağılımı, ilçelerdeki nüfus artış hızlarının dağılımı, ilçelerin yaşlı ve genç bağımlılık oranlarının dağılımı ve ilçelerdeki okuryazarlık oranlarının dağılımı,
- Mekânsal gelişme ve yerleşimler başlığında; bölgedeki il ve ilçelerin idari sınırlar, fay hatları, yerleşim merkezleri, kentlerin yerleşik alanları, kırsal yerleşimlerin dağılımı, sit alanları ve özel statülü alanlar, bütünleşik arazi kullanımı, arazi kullanımının 2000-2006 yılları arası değişimi, ilçe bazında şehirleşme oranlarının dağılımı ile ilçelerin gelişmişliklerini yansıtan endeks haritası üretilmiştir.

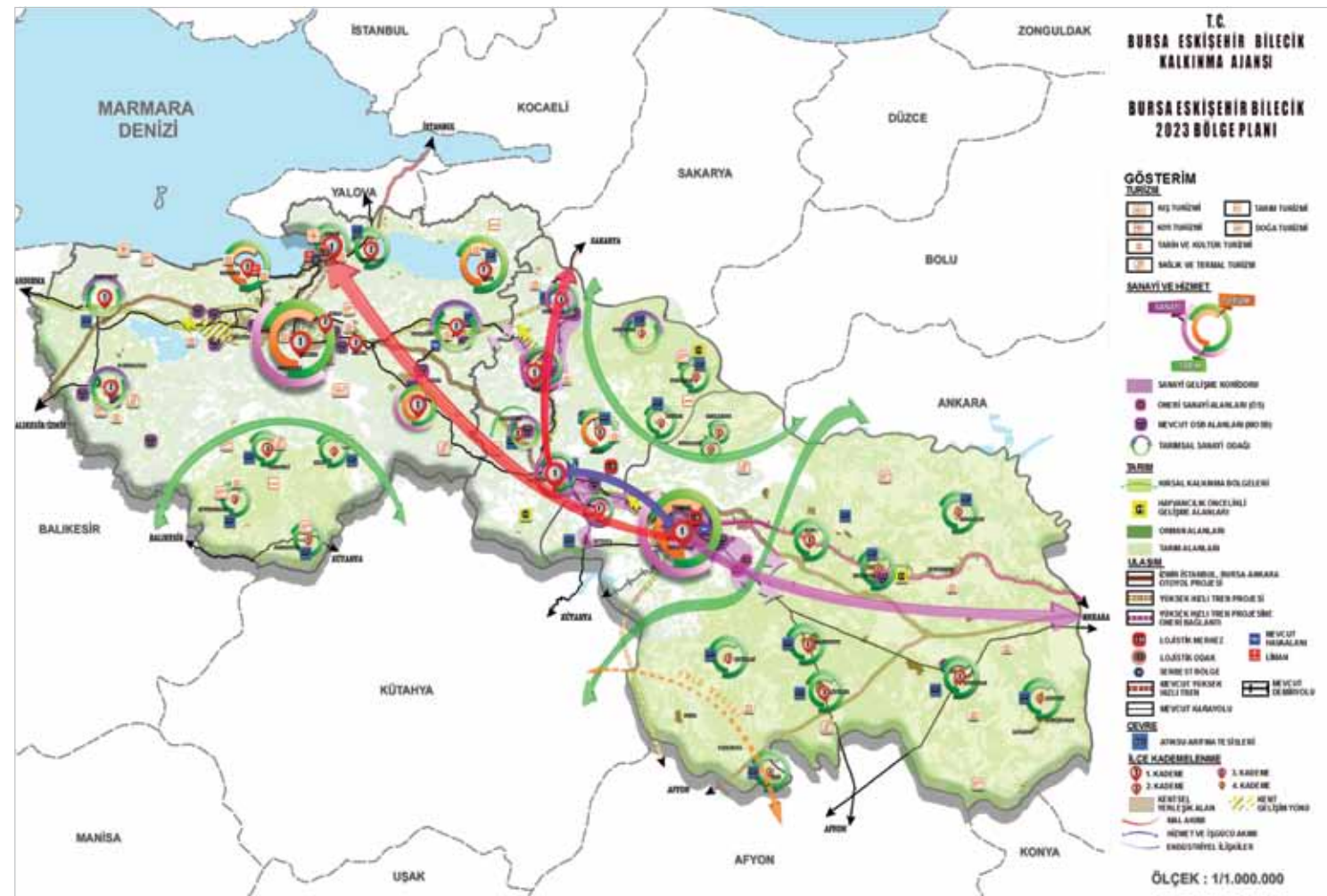

Bölgede sürdürülebilir kalkınmayı hedefleyen 2014-2023 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı kapsamında belirlenen öncelik ve tedbirlerle uyumlu olarak TR41 Bölgesi Mekânsal Gelişme Şeması hazırlanmıştır (Şekil 11). Bölge mekânsal gelişme şeması, sektörel gelişmelerin sosyal, ekonomik ve kültürel bağlantılarına ek olarak mekânsal

açından da bütünleştirilmesini amaçlamaktadır. Bölge Mekânsal Gelişme Şeması, 2014-2023 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı kapsamında sanayi alanları, tarımsal alanlar, turizm alanları, yerleşim alanları, çevresel ve teknik altyapı, ulaşım bağlantılarına ilişkin üretilen plan kararlarının sentezi niteliğindedir.

“Bölge mekânsal
gelişme şeması, sektörel
gelişmelerin sosyal,
ekonomik ve kültürel
bağlantılarına ek olarak
mekânsal açıdan da
bütünleştirilmesini
amaçlamaktadır.”

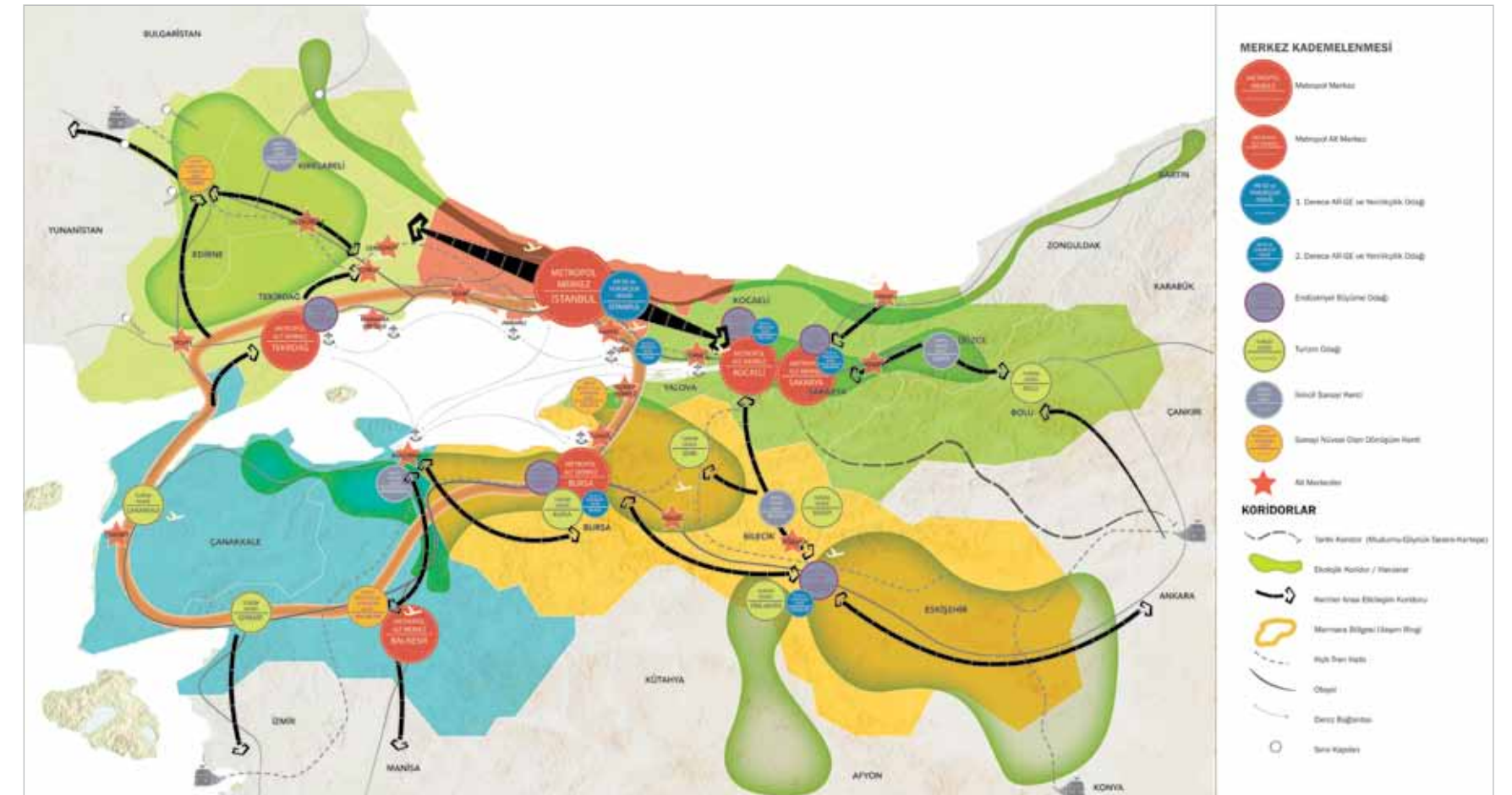
Şekil 13. TR41 Bölge Mekânsal Gelişme Şeması

23 Ağustos 2013 tarihinde Marmara Bölgesi mekânsal gelişme şemasının oluşturulması amacıyla İstanbul Kalkınma Ajansı'nın ev sahipliğinde bir toplantı düzenlenmiştir. Marmara Bölgesi ajansları ve bölgeye komşu ajansların davet edildiği toplantıya İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA), Trakya Kalkınma Ajansı (TRAKYAKA), Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA), Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA), Zafer Kalkınma Ajansı (ZAFERKA), İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) ve Ankara Kalkınma Ajansı (ANKARA) katılım sağlamıştır.

Toplantıda 2014-2023 Bölge Planı taslaklarının mekânsal gelişme ile ilgili bölümleri sunulmuştur. Sunumların ardından Ajanslar tarafından üst bölge mekânsal gelişme şemasına nelerin yansıtılması gerektiği konusunu görüşerek fikir birliğine varılmıştır. Katılımcılar sırayla 2023 yılında kendi bölgelerinin diğer bölgelerle ilişkilerine dair öngörülerini eskize aktararak Marmara Bölgesi Mekânsal Gelişme Şeması taslağını oluşturmuşlardır. Eskizlerin biraya getirilmesi ve ortak bir dil oluşturulmasının ardından ortaya çıkan Marmara bölgesine yönelik mekânsal şema aşağıda yer almaktadır:

Şekil 14. Marmara Bölgesi Mekânsal Gelişme Şeması

Dış Ekonomik Coğrafya Analizi (DECA)

Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS) raporunda belirtildiği üzere Türkiye'nin dış sınırı boyunca yer alan bölgeler ile özellikle komşu ülkeler arasındaki işbirliğinin geliştirilerek ülkemizin sınır bölgelerinde kalkınma için yeni bir açılım sağlanması hedeflendiği belirtilmektedir. Bu işbirliği stratejisinin üç temel amacı:

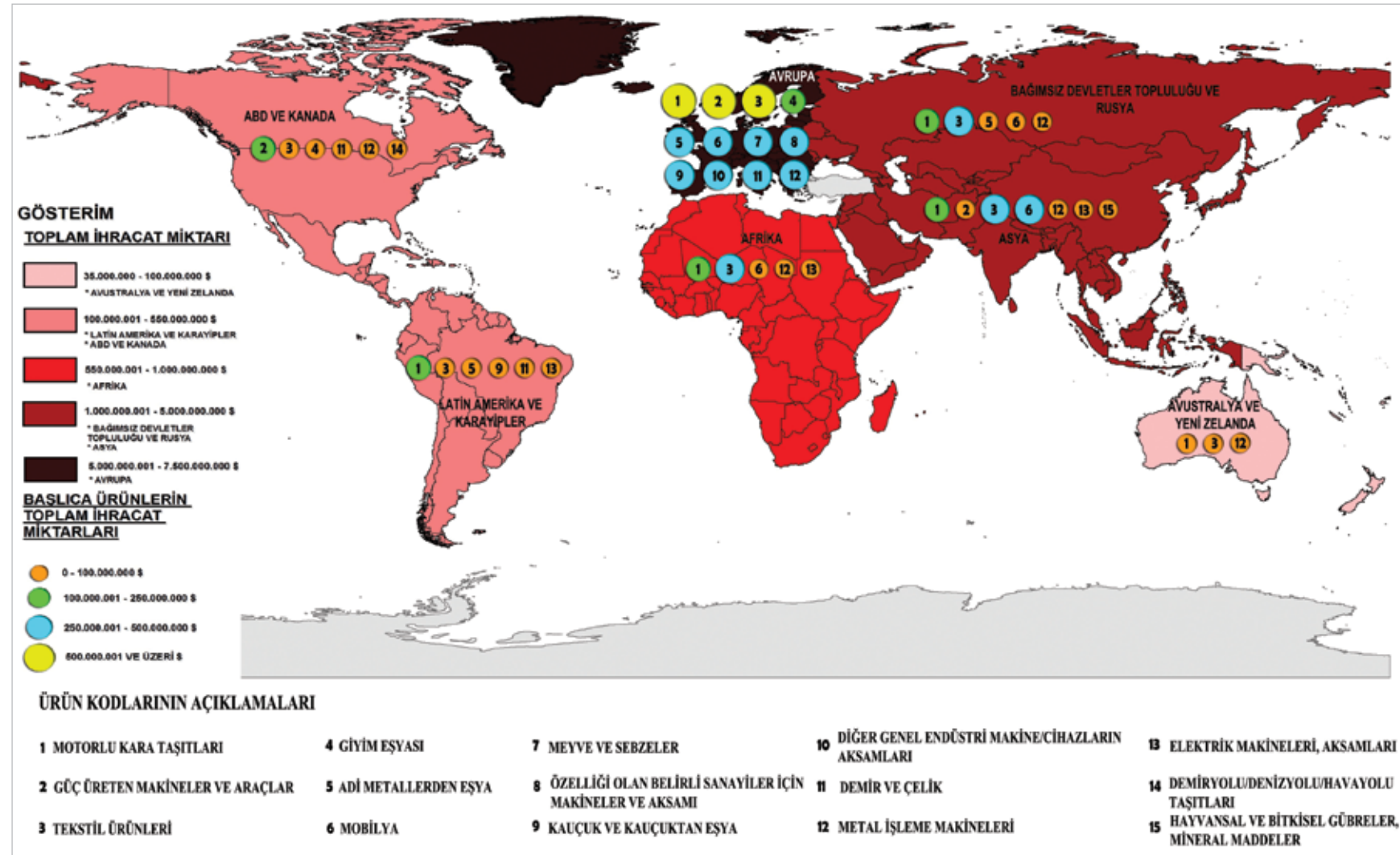
- Sınır bölgelerinde ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkı sağlamak
- Beşeri, ticari, kültürel, altyapı alanlarında somut işbirlikleri geliştirmek,
- Komşu ülkelerle sosyal ekonomik ve kültürel işbirliğini geliştirmektir.

Türkiye'nin önemli limanlarını içeren bir bölge olarak TR41 Bölgesinin deniz sınırına sahip bölgeler kapsamında çalışmaya katkı sağlaması hedeflenmektedir.

“... komşu ülkeler arasındaki işbirliğinin geliştirilerek ülkemizin sınır bölgelerinde kalkınma için yeni bir açılım sağlanması hedeflendiği belirtilmektedir.”

Şekil 15. TR41 Bölgesi Ülke Gruplarına göre Başlıca İhracat Ürünleri

Kaynak: TÜİK verileri kullanılarak BEBKA tarafından hazırlanmıştır

Çalışma kapsamında öncelikle TR41 Bölgesi illerinin ülkelere ve fasıllara göre dış ticaret istatistiklerine ilişkin bilgiler sunulmuştur. Sınır ötesinde yer alan ülke/bölgelerle ekonomik ve sosyal ilişkiler kapsamında yurtdışı kalkınma ajansları ve diğer ilgili kurumlarla yapılan işbirliği faaliyetleri ve bölgenin yatırım olanaklarının tanıtımına ilişkin yapılan çalışmalar yer almaktadır.

Sınır ötesi ilişkiler bakımından önemli merkezler ve ulaşım altyapısı kapsamında TR41 Bölgesinde yer alan lojistik odaklar olan Bursa Serbest Bölgesi ile Gemlik liman bölgesinde yer alan limanlar (Gempport, Borusan Limanı, RODA Limanı, BP İskelesi, Marmara Kimya Sanayi, Yılfert/Gemlik Gübre San. A.Ş. ve Gemlik Belediye Limanı) ayrıca limanların karayoluna ve demiryollarına göre liman art alanları (hinterlandları) ile Organize Sanayi Bölgeleri mal akımlarına göre liman hinterlandları ele alınmıştır. Liman hinterlandlarında ulaşım sistemi bağlantıları kapsamında karayolu bağlantılarını geliştirecek otoyol projeleri ile demiryolu bağlantılarını güçlendirecek hızlı tren projelerine değinilmiştir.

DECA çalışması, 20 Mart 2013 tarihinde Kalkınma Bakanlığı'nda gerçekleştirilen çalıştayda Kalkınma Bakanlığı ve Kalkınma Ajansları temsilcilerine sunulmuştur.

6. ICEIRD Konferansı

BEBKA'nın bilgi, tecrübe ve deneyimlerini uluslararası bir platformda paylaşabilme fırsatı bulduğu 6. Uluslararası Girişimcilik, İnovasyon ve Bölgesel Kalkınma Konferansı 20-21 Haziran 2013 tarihlerinde İstanbul Şehir Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiştir.

Karar mekanizmalarının, yenilik uzmanlarının ve uygulayıcıların bir araya getirilerek ulusal, bölgesel rekabet için girişimcilik tanıtım ve yenilik potansiyeli üzerine fikir alış verişinin yapıldığı konferansta BEBKA 5 bildiri ile temsil edilmiştir.

Kalkınma endeksi ve kümelenme çalışmaları

ICERD Konferansı- BEBKA Sunumları

rından bahsedilen 'Bölgesel Gelişme Stratejileri' başlıklı oturumda 2 bildiri sunulmuştur. 'Türkiye'de NUTS2 Düzey Bölgesi için Gelişme Endeksi Önerisi' başlıklı bildirinin sunumu ajans uzmanlarından Emine Arslan Pauli tarafından yapılmıştır. TR41 bölgesin hangi üretim alanlarında yoğunlaştığını gösteren detayları içeren "TR41 Bölgesinde Potansiyel Kümeler" üzerine yapılan çalışmayı ise planlama uzmanı Yasin Dalgıç sunmuştur.

'Kadın ve Girişimcilik' oturumunda BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci "Bursa'da Kadın Girişimciliği" bildirisinin sunumunu gerçekleştirirken, rekabetçi sektörler arası işbirliği, ar-ge ve inovasyon stratejilerinin önemi üzerinde duran Bilecik Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Adem Bölükbaşı 'Bölgesel Yenilik Stratejileri ve Akıllı Bölgeler' oturumunda 'Bursa ve Eskişehir'de Ar-Ge Proje Pazarları Etkinlikleri' konulu sunumu gerçekleştirmiştir.

İnovasyon kültürü, uygun inovasyon stratejileri ile BEBKA'nın Eskişehir'de destek verdiği bazı projelerin önemine değinen Eskişehir Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Engin Yüksel 'Yenilik ve Girişimcilik Yoluyla Rekabetçi Bölgeler' başlıklı oturumda ise, "Yenilik şehir rekabeti için önemli bir etken olabilir mi? Örnek Olay: Eskişehir" konulu bir sunum gerçekleştirmiştir.

"Şehir Üniversitesi tarafından düzenlenen 6. Uluslararası Girişimcilik, İnovasyon ve Bölgesel Kalkınma Konferansı'nda BEBKA 5 bildiri ile temsil edilmiştir."

Bursa İli Sağlık Turizmi Master Plan Çalışması

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), Bursa Valiliği koordinasyonunda Bursa İli Sağlık Turizmi Master Planı çalışmasını yürütmektedir. Bursa İli Sağlık Turizmi Master Planı çalışması kapsamında öncelikle Bursa'nın sahip olduğu imkânlar tespit edilerek sağlık turizmi açısından bu imkânların nasıl değerlendirilmesi gerektiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu çalışma ile sağlık turizmi alanında öncelikle pazarlamada Bursa'nın nasıl fark yaratacağı ve Bursa'nın gerek termal tesisleriyle gerekse sağlık kuruluşlarıyla sağlık turizminde nasıl marka haline getirileceğine yönelik yol haritası oluşturulması hedeflenmektedir.

Master planı çalışmalarına katkı sağlamak amacı ile Bursa Valiliği, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO), Bursa Sağlık Turizmi Derneği (BUSAT), Uludağ Üniversitesi, Kamu Hastaneleri Birliği, İl Sağlık Müdürlüğü ve sağlık kuruluşları temsilcilerinden oluşan bir çalışma ekibi kurulmuştur. Sağlık Turizmi Master Plan Çalışma Grubu toplantıları düzenli olarak gerçekleştirilmekte ve yürütülen çalışmalar grup üyeleriyle paylaşılarak görüşleri alınmaktadır.

Bursa ilinde sağlık turizmini geliştirilmesi amacı ile mevcut durum analizi tespiti için sektör paydaşlarıyla yüz yüze görüşmeler şeklinde anketler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, Bursa İl Sağlık Müdürlüğü ve Kamu Hastaneleri Birliği başta olmak üzere Bursa Halk Sağlığı Müdürlüğü, BUSAT üyeliği bulunan hastaneler, tıp ve tedavi merkezlerinden 16 üst düzey yetkili; oteller, seyahat acenteleri, tur şirketleri ve organizasyon firmalarından ise 11 üst düzey yetkili olmak üzere toplam 27 paydaş ziyaret edilmiştir.

Anket kapsamında sektörün girdi koşul ve piyasaları, ilgili ve destekleyici sektörler, firma stratejileri, yerel rekabet ve işbirliği ortamı ile

talep koşulları ve talebin yapısı üzerine sektörün gelişimi için öncelikli olan dinamiklerin belirlenerek Bursa'nın bu alanlardaki mevcut durumunun tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Bursa İli Sağlık Turizmi Master Planı çalışması çerçevesinde, termal tesisler ve özel hastaneler için ayrı hazırlanan anketler internet ortamında üst düzey sektör temsilcilerinin görüşüne sunulmuştur. Termal tesis anketi ile Bursa'da termal konaklama tesislerinin özellikleri ve sunulan termal tedavi hizmetleri başta olmak üzere mevcut durumunun belirlenmesi ve sağlık turizmi açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Sağlık turizmi anketi ile de hastanelerin yürüttüğü faaliyetler, kapasiteleri, operasyon maliyeti ve bekleme süreleri üzerine sorular yöneltilerek Bursa'nın sağlık konusunda sunduğu hizmetlerin uluslararası sağlık kuruluşları ile karşılaştırılması hedeflenmiştir. Buna istinaden, çalışmaların sonuçlarını paylaşmak ve Bursa'da sağlık turizminin geliştirilmesi için hedef ve stratejileri paydaşların katılımıyla belirlemek üzere 2014 yılı Şubat ayında "Bursa Sağlık Turizmi Çalıştayı" gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

“Bu çalışma ile sağlık turizmi alanında öncelikle pazarlamada Bursa'nın nasıl fark yaratacağı ve Bursa'nın gerek termal tesisleriyle gerekse sağlık kuruluşlarıyla sağlık turizminde nasıl marka haline getirileceğine yönelik yol haritası oluşturulması hedeflenmektedir.”

3.2.1.3. Bölgesel Kalkınma ve Ekonomi Göstergelerinin Takibi

İstatistik Veri Tabanının Oluşturulması

Kalkınma ajanslarının bölgelerini iyi tanıyan kurumlar olabilmesi adına, ulusal ve yerel tüm veri kaynakların sorgulanması, ulusal kaynaklardan erişilemeyen veri/istatistiklere yerel birimlerden ulaşılması, bölgeyi temsil edebilecek kapsamlı istatistiklerin derlenmesi gerekmektedir. Bunun için, bölge, il ve ilçe düzeyindeki mevcut ve yeni istatistik kaynaklarının takibi, bu kaynaklardan derlenebilecek istatistiklerin de güncelliğinin korunması gerekmektedir.

2011 yılından bu yana düzenli olarak mevcut il ve ilçe verileri genel konu başlıkları altında derlenmiş, veri tabanında bunların güncelliği sağlanmıştır.

Bölge Planı 2014-2023 çalışmaları çerçevesinde de Mevcut Durum Analizi çalışması için, oluşturulmuş veri tabanından faydalanılmış, kullanılan istatistiklerin en güncel

“Hazırlanan ‘Kalkınma Göstergeleriyle TR41 Bursa Eskişehir Bilecik 2007-2012’ yayını ile 2007-2012 yılları için 22 tematik başlık altında yaklaşık 240 gösterge ile Türkiye, TR41 Bölgesi, Bursa, Eskişehir ve Bilecik illeri, yıllar itibarıyla karşılaştırmalı olarak sunulmuştur.”

haline internet veri tabanları aracılığıyla, e-posta ve resmi yazışmalarla ulaşılmıştır. Bu veri/istatistikler tüm Ajans personelinin erişebildiği ortak alanda tematik olarak saklanmaya devam edilmiştir.

Bölgesel Kalkınma Göstergeleri

Bölge içi gelişmişlik farklılıklarının giderilmesine yönelik çalışmalar yürütmekle yükümlü olan BEBKA'nın bu alanda yürüttüğü çalışmalardan biri 'Kalkınma Göstergeleri' çalışmasıdır.

2011 yılında 'Bölgesel Göstergeler Çalıştayı' ile başlayan bölgesel kalkınma göstergelerinin tespitine yönelik, 2012 yılında, 2007-2012 yılları arasında karşılaştırmaya izin verecek şekilde oluşturulan geniş kapsamlı gösterge seti üzerinden TR41 bölgesi ve illerinin Türkiye ile kıyaslanmasına izin verilecek göstergeler hesaplanmıştır.

Buna yönelik olarak, 2013 yılı içinde istatistiklerin açıklanma dönemine ve elde edilebilirliğine bağlı olarak çalışma tarihi itibarıyla en güncel veri ve istatistiklere ulaşılması için; Türkiye İstatistik Kurumu, Karayolları Genel

Müdürlüğü, Türk Patent Enstitüsü, Türkiye Bankalar Birliği, Enerji Piyasalarını Düzenleme Kurumu ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu gibi kurumlarla yazışmalar yapılmış, edilen ve hesaplanan göstergelerle, kalkınma gösterge seti zenginleştirilmiş ve güncelleştirilmiştir. Hazırlanan 'Kalkınma Göstergeleriyle TR41 Bursa Eskişehir Bilecik 2007-2012' yayını ile 2007-2012 yılları için 22 tematik başlık altında yaklaşık 240 gösterge ile Türkiye, TR41 Bölgesi, Bursa, Eskişehir ve Bilecik illeri, yıllar itibarıyla karşılaştırmalı olarak sunulmuştur. 'Kalkınma Göstergeleriyle TR41 Bursa Eskişehir Bilecik 2007-2012' yayını, Kasım-Aralık 2013 aylarında internet üzerinden ve basılı yayın olarak paylaşılmaya başlanmıştır.

BEBKA Kalkınma Endeksi 2008-2010

Kalkınma göstergeleri çalışmasının ardından, bölge illerinin gelişmişlik düzeyinin yıllar itibarıyla takibinin sağlandığı BEBKA tarafından yürütülmüş olan 'Kalkınma Endeksi' çalışması, bölge illerinin sosyo-ekonomik durumunu ortaya koyan bir çalışmadır. Uludağ Üniver-

sitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ekonometri Bölümü'nden Doç. Dr. Kadir Yasin ERYİĞİT danışmanlığı ile BEBKA tarafından 2012 yılı Eylül-Aralık aylarında metodolojisi oluşturulan 'Kalkınma Endeksi' çalışmasına 2013 yılının ilk aylarında devam edilmiştir. Endekste kullanılacak göstergelerin oluşturulması için ilave veri/istatistik ihtiyaçları karşılanmış, endekse dahil edilen göstergeler hesaplanmıştır. Temel Bileşenler Analizi ve Faktör Analizi gibi analizleri tamamlanan çalışmanın 'Kalkınma Endeksi 2008-2010' raporu Şubat 2013'te tamamlanmıştır.

Kalkınma endeksi, 81 ili kapsayacak şekilde 2008-2010 yılları için ayrı ayrı alt endekslerden oluşacak şekilde hesaplanmıştır. Toplamda 69 göstergeden ve alt endekslerden oluşan endeksin, alt endeksleri için göstergelerin gruplamasında kullanılan temalar, kalkınmanın izlenebileceği düşünülen alanlardan oluşturulmuştur. Kalkınma Endeksi alt endeksleri:

- **Beşeri Gelişmişlik (29 gösterge)**
- **Sosyo-Kültürel Gelişmişlik (5 gösterge)**
- **Ekonomik Gelişmişlik (13 gösterge)**
- **Yenilikçilik (5 gösterge)**
- **Yaşam Kalitesi ve Erişilebilirlik (17 gösterge)**

şeklinde sıralanmaktadır.

2008-2011 yılları için ayrı ayrı hesaplanan 'Kalkınma Endeksi 2008-2011' alt endeksleri ve TR41 illerinin sıralamaları Aralık 2013'te Yönetim Kuruluna sunulmuştur. 2011 yılı endeksinin eklenmesi ile birlikte 'Kalkınma Endeksi 2008-2011 Raporu' kapsamının genişletilmesine başlanmıştır.

BEBKA İlçe Kalkınma Endeksi 2012

Bölge içi gelişmiş farklılıklarının ortaya konması ve devamında gelişmişlik farklılıkları

nın giderilmesi konusu da BEBKA'nın yürütmek zorunda olduğu çalışmalar arasındadır.

Bu doğrultuda, öncelikli olarak TR41 Bölgesi ilçelerinin sosyo-ekonomik durumunun belirlenmesi için ilçe düzeyinde oluşturulabilen göstergelerle 'İlçe Kalkınma Endeksi 2012' çalışması yapılmıştır. Endeks hazırlığı sürecinde, endekste kullanılacak göstergelerle ilgili veri mevcudiyeti çalışması yapılmış, elde edilebilecek göstergeler belirlenmiştir. Endekste kullanılması uygun bulunan nüfus, eğitim, sağlık, enerji ve çevre konularını ele alan 24 gösterge hesaplanmış, bu göstergeler kullanılarak ilçe kalkınma endeksi hesaplanmıştır. TR41 Bölgesindeki 39 ilçenin kapsandığı göstergeler için 2010-2012 yıllarına ait veriler kullanılmıştır. 'İlçe Kalkınma Endeksi 2012' ile ilçelerin endeks değerleriyle tüm TR41 ilçelerin sıralanmış, bu sıralamalar göz önüne alınarak ilçeler gruplanmıştır. 'İlçe Kalkınma Endeksi 2012' ile sosyo-ekonomik yakınlığı olan ilçelerin saptanması mümkün olmuştur.

İki yılda bir düzenlenen ve sekizincisinin 27-30 Ekim 2013 tarihleri arasında Türk İstatistik Derneği ve Karadeniz Teknik Üniversitesi tarafından düzenlenen ve Antalya'da gerçekleştirilen 8. Uluslararası İstatistik Kongresinin bu yılki programı için Kalkınma Bakanlığı ve Kalkınma Ajanslarından istatistikle ilgili çalışmalarının sunulduğu 'Kalkınma Bakanlığı Özel Oturumu' düzenlenmiştir. Üçü Kalkınma Bakanlığı'na, biri üniversiteye ve yedisi Kalkınma Ajanslarına ait toplam on bir bildirinin yer aldığı özel oturumda, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) adına Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı Emine ARSLAN PAULİ kongreye katılım sağlayarak 'TR41 Bölgesi İlçe Kalkınma Endeksi' başlıklı bildiriye sunmuştur.

BEBKA Ekonomi Göstergeleri Bülteninin Hazırlanması

2011 yılından itibaren aylık yayınlanan Ekonomi Göstergeleri Bülteni ile başta TR41 Bölgesi ve illerinin bazı temel ekonomi göstergelerinin bir araya getirilmekte, böylece bölgede ve illerde yaşanan ekonomik değişimlerin daha kolay izlenmesi amaçlanmaktadır. Bu bültende, TR41 bölgesinin ekonomik hayatının ve performansının değerlendirilmesinde önemli olan ve diğer bazı kurumlar tarafından aylık bazda yayımlanan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ve Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE); bölge illerindeki açılan-kapanan şirket sayıları, aylık bazda yapılan toplam ihracat, illerin en çok ihracat yapılan ülkeler ve illerde ihracatın hangi sektörlerde yoğunlaştığı gibi verilerin özet bir şekilde sunulmaktadır. Bölge özelindeki verilere ek olarak, ülke genelinde makroekonomik değişimleri de izlememizi sağlayan bazı önemli göstergeler de yayınlanmakta, böylece hem bölge hem de ülke genelindeki ekonomik gelişmeler takip edilmektedir.

Temel olarak Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından yayımlanan verilerin derlendiği ekonomi göstergeleri bülteni, kitapçık şeklinde basılmakta, aynı zamanda BEBKA kurumsal web sitesinde de yayımlanmaktadır.

3.2.1.4. Çok Taraflı İşbirlikleri

V. Türkiye Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Uluslararası Ar-Ge Proje Pazarı

Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği (UTİB), BEBKA ve Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) ortaklığı, TÜBİTAK desteği, Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM), Ekonomi Bakanlığı, Bursa Tekstil & Konfeksiyon AR-GE Merkezi (BUTEKOM), Uludağ Üniversitesi, Bursa Teknik Üniversitesi ve yurt dışından seçkin üniversitelerin işbirliği ile Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe V. Uluslararası AR-GE Proje Pazarı Zirvesi 3-4 Nisan 2013 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın katıldığı, yerli ve yabancı kaynaklı 294 projenin sergilendiği 'UTİB 5. Uluslararası Ar-Ge Proje Pazarı Zirvesi' ile tekstil ve konfeksiyon sektöründeki ihracatçı şirketlerin sürekli gelişimine ve vizyonunun artırılmasına yönelik yüksek katma değerli inovatif akıllı giysi ve teknik tekstil ürünlerin üretimi, iç piyasada kullanımı ve ihracatının sürdürülebilir kılınması amaçlanmıştır.

V. Uluslararası AR-GE Proje Pazarı Zirvesi

İhracatçı ve sanayicilerle bir zirve atmosferi içinde buluşturan AR-GE Proje Pazarı'nda etkinliğin ikinci gününde inşaat tekstilleri, otomotiv tekstilleri, jeo tekstiller ve endüstriyel tekstiller gibi alanlarda yarışan proje sahiplerine ödülleri verilmiştir.

V. Uluslararası AR-GE Proje Pazarı Zirvesi

3.2.1.5. Ajansın Düzenli Faaliyetleri

Faaliyet Raporunun Hazırlanması

Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 91.maddesi uyarınca hazırlanmış olan Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2012 Yılı Faaliyet Raporu 20 Mart 2013 tarihinde 2013 Yılı Ara Faaliyet Raporu ise 21 Ağustos 2013 tarihinde yapılan BEBKA Yönetim Kurulu toplantısında kabul edilmiştir.

Çalışma Programı ve Bütçe Hazırlanması

Kalkınma Ajansları Muhasebe ve Bütçe Yönetmeliği'nin 21. Maddesi uyarınca, 2014 yılı Ajans çalışma programı, Genel Sekreterlik tarafından hazırlanmış olup Yönetim Kuruluna sunulmuş ardından Kalkınma Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. 2014 yılı bütçesi de yıllık çalışma programında yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde hazırlanmıştır.

Ajans Stratejik Planlama Toplantısı

Ajans stratejik planlama toplantısı 14 Haziran 2013 tarihinde Genel Sekreter, Ajans uzmanları ve destek personelinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Toplantı sırasında PPKB birim başkanı tarafından 2014-2023 Bölge Planı çalışmaları hakkında bir bilgilendirme sunumu yapılmıştır. Ardından 2014 yılı çalışma programının değerlendirilmesine geçilmiş ve faaliyetler üzerinden tek tek gidilerek durum değerlendirilmesi yapılmıştır. Toplantıda daha sonra Ajansın ve Ajans personelinin yaşadığı sorunlar görüşülmüş ve 2014 yılı faaliyetleri ile ilgili öneriler tartışılmıştır.

8. Kalkınma Kurulu

BEBKA 8. Kalkınma Kurulu Toplantısı 22 Ağustos 2013 tarihinde Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası'nda gerçekleştirilmiştir. 25/07/2009 tarihli ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Kalkınma Kurulu üyelerinin görev süreleri aynı kararın 3. maddesinin 1. fıkrasında belirtildiği üzere dört yıl olup, bu süre 25/07/2013 tarihinde sona ermiştir. Buna istinaden, açılış konuşmasının ardından 2012-2013 dönemi görev yapan Başkanlık Divanı üyelerine teşekkür plaketleri sunulmuştur.

Plaket takdimini takiben yeni kurul üyelerine seçim süreci sunumu yapılarak 2013-2017 yılları arası görev alacak kurul üyelerinin katılımıyla yeni Başkanlık Divanı üyelerinin seçilmesine geçilmiştir. Başkanlık Divanı seçimlerinin tamamlanmasının ardından 2014-2023 taslak Bölge Planı sunumu arz edilerek bölge planı çalışması kapsamında yürütülen faaliyetler ve hazırlanan plana ilişkin Kalkınma Kurulu üyeleri bilgilendirilmiştir. Ardından Ajansın 2012 yılı Faaliyet Raporu ve 2013 Yılı Ara Faaliyet Raporu hakkında bilgilendirme sunumu yapılmıştır.

“Kalkınma Kurulu, bölgenin fırsatlarını ve sorunlarını değerlendirme konusunda destek, tavsiye ve danışma görevini üstlenen 100 kişiden oluşur.”

9. Kalkınma Kurulu

Kalkınma Kurulu Toplantısı 25 Aralık 2013 tarihinde Bursa'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıda 2014 Yılı Mali Destek Programları sunumu ve Ajansın 2014 Yılı Çalışma Programı ve planlanan faaliyetler arz edilerek Kalkınma Kurulu üyeleri bilgilendirilmiştir. Kurul kapanışının ardından İzgören Akademi kurucularından Ahmet Şerif İZGÖREN tarafından liderlik ve takım çalışması konulu eğitim semineri gerçekleştirilmiştir.

3.2.2. Program Yönetimi Birimi Faaliyetleri

3.2.2.1. 2012 Yılı Mali Destek Programı Süreci Faaliyetleri

24 Aralık 2012 yılında ilan edilen “Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı”, “Turizm Tanıtım” ve “Sürdürülebilir Sanayi” başlıklı Mali Destek Programlarının başvuru ve değer-

lendirme süreci 2013 yılında devam etmiş ve destek almaya hak kazanan projeler Mayıs ayında kamuoyuna ilan edilmiştir. Başarılı projelerin başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanmış ve projelerin uygulama dönemine devam edilmektedir.

Sürdürülebilir Sanayi Mali Destek Programı kapsamında başarılı olan

10 projeye 8.000.000 TL; Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında

11 projeye 10.000.000 TL ve Turizm Tanıtım Mali Destek Programı kapsamında

12 projeye 2.000.000 TL kaynak tahsis edilmiştir. 2012 Yılı Mali Destek Programları kapsamında destek almaya hak kazanan **33 proje** Haziran 2013 itibarıyla hayata geçirilmiştir.

2010-2012 yılları arasında **7 ayrı başlıkta 48 milyon TL** bütçe ile teklif çağrılarını çıkıldı. Destek alan **125 proje** başarılı bir şekilde tamamlandı ve bu projeler ile bölgemize önemli katkılar sağlandı.

Proje Teklif Çağrısı Süreci

Hazırlık Dönemi

Başvuru Rehberleri » Süreç Planlama

İlan ve Başvuru Kabul Dönemi

PTÇ İlanı » Bilgilendirme Toplantıları
» Proje Yazma Eğitimleri » Proje Kabul

Proje Değerlendirme Süreci

Ön İnceleme: İdari Kontrol ve Uygunluk Kontrolü - Ajans Uzmanları

Teknik ve Mali Değerlendirme: Projelerin Puanlanması - Bağımsız Değerlendiriciler

Ön İzleme Ziyaretleri: Risk Durumunun Tespiti - Ajans Uzmanları

Değerlendirme Komitesi: Tüm Projelerin Toplu Olarak Yeniden İncelenmesi - Bağımsız Komite

Bütçe Revizyonu: Bütçe Kalemlerinin Kontrolü ve Revizyonu - Ajans Uzmanları

Yönetim Kurulu Onayı

Sonuçların İlanı ve Başvuru Sahiplerine Bildirim Yapılması

Sözleşme İmzalama ve Proje Uygulama Dönemi

Proje Tekliflerinin Başvuru Dönemi

2012 yılı mali destek programları 24 Aralık 2012 tarihinde ilan edilmiştir. Sürdürülebilir Sanayi Mali Destek Programı ile sanayide arge ve yenilikçiliği, ortak çalışma ve işbirliği alanlarını geliştirerek bölgenin rekabetçi konumunun çevre dostu bir anlayışla güçlendirilmesi amaçlanırken, Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programında turizmin çeşitlendirilmesi, yaygınlaştırılması ve bölgedeki turizm potansiyelinin değerlendirilmesi hedeflenmektedir. Turizm Tanıtım Mali Destek Programında ise amaç, bölgedeki turizm imkânlarının etkin ve yenilikçi yöntemlerle tanıtılarak bölgenin cazibe mer-

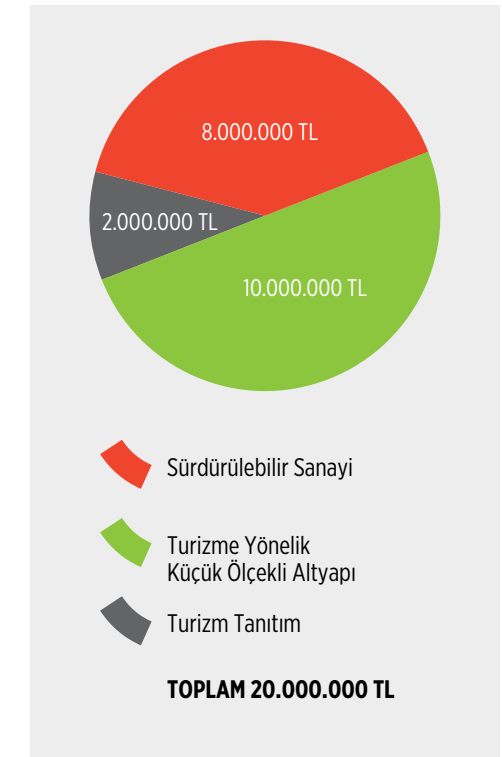
kezi haline getirilmesidir. Bu amaçlar kapsamında toplam 20 milyon TL'lik mali destek programları ilan edilmiş ve proje teklifleri 20 Mart 2013 tarihine kadar Bursa, Eskişehir ve Bilecik ofislerinden kabul edilmiştir.

Bu süre zarfında il merkezlerinde bilgilendirme toplantıları ve eğitimler yapılmıştır. 2012 yılı Mali Destek Programları için ilk defa uygulamaya alınan (Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi) KAYS üzerinden proje başvuruları, eksik evrak, ön inceleme ve değerlendirme süreçleri gerçekleşeceği için, eğitimlerde proje yazma konusu ile birlikte KAYS kullanımı konusunda uygulamalı eğitimler verilmiştir. Gerçekleşen yayınlanan bilgilendirme toplantısı ve eğitim takvimi aşağıdaki şekildedir.

Tablo 5. 2012 Yılı Mali Destek Programları Bilgilendirme Toplantıları ve Eğitim Takvimi

İl	İçerik	Tarih
Bursa	Bilgilendirme	03.01.2013
Bursa	Bilgilendirme	09.01.2013
Bursa	Bilgilendirme + Eğitim	11.01.2013
Bursa	Bilgilendirme	15.01.2013
Bursa	Bilgilendirme	17.01.2013
Bursa	Bilgilendirme + Eğitim	22.01.2013
Bursa	Bilgilendirme + Eğitim	25.01.2013
Bursa	Bilgilendirme + Eğitim	30.01.2013
Bursa	Bilgilendirme + Eğitim	06.02.2013
Bursa	Bilgilendirme + Eğitim	13.02.2013
Eskişehir	Bilgilendirme	04.01.2013
Eskişehir	Bilgilendirme	10.01.2013
Bursa	Bilgilendirme	14.02.2013
Eskişehir	Bilgilendirme + Eğitim	16.01.2013
Eskişehir	Bilgilendirme + Eğitim	24.01.2013
Bilecik	Bilgilendirme	08.01.2013
Bilecik	Bilgilendirme + Eğitim	23.01.2013

Şekil 16. 2012 Yılı Mali Destek Programları

Tablo 6. 2012 Yılı Mali Destek Programları Bilgilendirme Toplantıları ve Eğitim Katılımcı Sayıları

	Bilgilendirme Toplantısı	Eğitim	Toplam
Bursa	155	173	328
Eskişehir	75	39	114
Bilecik	44	45	89
Toplam	274	257	531

2012 Yılı Mali Destek Programları Bilgilendirme Toplantıları 531 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

2012 yılı Mali Destek Programları kapsamında, son başvuru tarihi olan 20 Mart 2013 tarihi saat 17.00 itibarıyla Ajansa toplam 82

adet proje teklifi teslim edilmiş ve teslim edilen proje listesi noter tarafından tutanakla kayıt altına alınmıştır.

BEBKA Mali Destek Programları yoğun ilgi gördü. Sürdürülebilir Sanayi Programı kapsamında 28, Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Programı kapsamında 29 ve Turizm Tanıtım Programı kapsamında 25 adet proje başvurusu teslim alınmıştır.

Tablo 7. 2012 Yılı Mali Destek Programları İl Bazında Proje Başvuru Sayıları

	Sürdürülebilir Sanayi	Turizm Altyapı	Turizm Tanıtım	TOPLAM	%
Bursa	14	19	18	51	%62
Eskişehir	8	7	2	17	%21
Bilecik	6	3	5	14	%17
TOPLAM	28	29	25	82	
%	%34	%35	%30		

Bu başvuruların illere göre dağılımı ise şu şekildedir: Bursa'dan 51, Eskişehir'den 17, Bilecik'ten 14 adet proje başvurusu alınmıştır. Tamamı kar amacı gütmeyen kurumlara yönelik olarak hazırlanan proje tekliflerinin ilçelere göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Buna göre, Bursa ilinden yapılan toplam 51 adet proje başvurusunun % 55'i Osmangazi, Nilüfer, Yıldırım ilçelerinden, %45'i ise diğer ilçelerden gelmiştir.

Eskişehir ilinden yapılan toplam 17 adet proje başvurusunun % 88'i merkez ilçelerden, kalan %12'si ise diğer ilçelerden gelmiştir.

Bilecik ilinden yapılan toplam 14 adet projenin %64'ü merkezden, kalan %36'sı diğer ilçelerden gelmiştir.

Proje Tekliflerinin Değerlendirme Dönemi

Değerlendirme süreci, proje tekliflerinin son teslim tarihinden mali destek almaya hak kazanan projelerin ilanına kadar olan süreci kapsamaktadır. Bu süreç ön inceleme (idari kontrol ve uygunluk kontrolü), teknik ve mali değerlendirmeden oluşmaktadır.

82 adet proje teklifi 21 Mart – 2 Nisan 2013 tarihleri arasında toplam 6 kişilik uzman ekiple ön inceleme kontrol listesine göre incelenerek idari ve uygunluk kontrolü yapılmıştır. Eksik evrakı olan proje başvuru sahiplerinden eksiklerin tamamlanması için ek süre verilmiştir. Ön inceleme sürecini geçen 79 adet proje bir sonraki aşama olan teknik ve mali değerlendirme sürecine geçmiştir.

Teknik ve mali değerlendirme sürecinde görev alacak bağımsız değerlendirici adayları, 312 kişilik bağımsız değerlendirici havuzundan eğitim durumu, uzmanlık seviyesi, destek programı konusu ile ilgili tecrübesi, proje yönetimi ve önceki değerlendiricilik tecrübelerine göre değerlendirilerek üç kişilik komisyon tarafından seçilmiş ve Ajansa davet edilmiştir. Ön inceleme sürecini geçen 79 adet proje en az iki bağımsız değerlendirici tarafından okunarak puanlanmıştır. Projelerin başarı sıralaması, iki bağımsız değerlendiricinin vermiş olduğu puanların aritmetik ortalaması alınarak tespit edilmiştir. İki bağımsız değerlendiricinin vermiş olduğu puanlar arasında on beş puan ve üzeri fark olması veya bir bağımsız değerlendiricinin 65 puanın altında, diğerinin ise 65 puan veya üzerinde puan vermesi halinde, proje tekrar değerlendirilmek üzere üçüncü bir bağımsız değerlendiriciye incelenmiştir.

79 adet projenin puanlanması için toplam 9 adet bağımsız değerlendirici toplam 8 gün boyunca görev almıştır. Yaklaşık 174 adet okuma ve 576 adam saatlik çalışma

ile bağımsız değerlendirici süreci tamamlanarak değerlendirme komitesi sürecine geçilmiştir.

2013 yılı Nisan ayında bağımsız değerlendiricilerin çalışmalarını tamamlamasının ardından, 2013 yılı Mayıs ayında Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 20.maddesi uyarınca bağımsız değerlendiricilerin yaptıkları teknik ve mali değerlendirmeler üzerinde görüş oluşturmak ve bunları raporlamak üzere Değerlendirme Komitesi çalışmalarına başlamıştır. İlk olarak Değerlendirme Komitesini oluşturmak için üniversiteler ve kamu kurum ve kuruluşlarından adaylar talep edilmiş, Turizm ve Sanayi programları için iki ayrı Değerlendirme Komitesi oluşturulmuştur. Değerlendirme komitesi, bağımsız değerlendirici çalışmalarını inceleyerek tavsiyelerde bulunmuş ve projelerin nihai listesi oluşturulmuştur. Ayrıca proje ön izleme çalışmalarına katılan birim uzmanları komite toplantılarına katılarak izlenimlerini komite üyelerine aktarmıştır. Değerlendirme komitesi çalışmalarını tamamlayarak Yönetim Kurulu'na sunulmak üzere asil ve yedek listede yer alan projeleri belirlenmiştir.

Ön İzleme Süreci

2012 Yılı Mali Destek Programları değerlendirme sürecinin bir parçası olarak Nisan ve Mayıs ayları içerisinde toplamda 35 proje için izleme ve Değerlendirme Birimi ile birlikte ön izleme ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Ön izleme ziyaretlerinde ajans uzmanları tarafından; başvuru sahiplerinin yasal temsilcilerinin veya diğer sorumlu kişilerin proje amaçları, faaliyetleri ve eş finansman miktarı hakkında bilgi sahibi olup olmadığı, başvuru sahibinin işletmesinde halihazırda fiilen üretim yapılıp yapılmadığı, mevcut tesis ve ekipmanın durumu, projelerin uygulanacağı yerlerle ilgili bir mülkiyet sorunu olup olmadığı ve başvuru sahipleri-

nin beyan ettiği bilgiler ve başvuru dosyası doğrultusunda projelerde risk doğuracak izin, ruhsat problemlerinin olup olmadığı hususları gözlemlenmiştir. Bunlara ek olarak uzmanlar tarafından projelerin uygulamaya geçmesi halinde izlemeler esnasında dikkat edilmesi gereken hususlar projeler özelinde belirlenerek raporlara yansıtılmıştır. Ön izleme ziyaretleri sonuçları Değerlendirme Komitesine sunulmuştur.

Bütçe Revizyonu Süreci

Değerlendirme Komitesi Raporunun Genel Sekreterliğe intikal ettirilmesinin ardından Mayıs ayı içerisinde, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 21.maddesinin 10.fıkrası uyarınca başarılı projeler listesinde yer alan projelerin bütçe kalemleri ve bunlar için öngörülen bütçe tutarlarının ayrı ayrı incelenmesi gerçekleştirilmiştir. Ön izleme ziyaretleri kapsamında yüz yüze görüşmelerde elde edilen bilgiler de revizyon için kullanılmıştır. Bütçe çalışmalarının tamamlanmasının ardından Genel Sekreterlik görüşü hazırlanmış ve Yönetim Kurulu onayının ardından Değerlendirme Komitesi tarafından tavsiye edilen asil listede yer alan 36 adet projeye 18.799.811 TL mali destek tahsis edilmesine karar verilmiştir.

Kazanan Projelerin İlanı Dönemi

Yönetim Kurulu'nun onayının ardından, 31 Mayıs 2013 tarihinde 2012 yılı Mali Destek Programı değerlendirme sonuçları Ajansın internet sitesinden kamuoyuna ilan edilmiştir. Değerlendirme süreci sonucunda toplam 36 proje asil listede yer alarak programın toplam bütçesi dâhilinde destek almaya hak kazanmıştır. Asil listede yer alan 36 adet projenin, 25 adedi Bursa, 6 adedi Eskişehir ve 5 adedi Bilecik illerindeki kurum ve kuruluşların başvurularıdır.

Buna göre, 2012 yılı mali destek programları kazanan projelerin il ve program bazında dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 8. Başarılı Bulunarak Asil Listede Yer alan Projelerin İstatiksel Dağılımı

	SÜRDÜRÜLEBİLİR SANAYİ				TURİZM ALTYAPI				TURİZM TANITIM				TOPLAM			
	Proje Sayısı	%	Destek Tutarı	%	Proje Sayısı	%	Destek Tutarı (TL)	%	Proje Sayısı	%	Destek Tutarı (TL)	%	Proje Sayısı	%	Destek Tutarı (TL)	%
Bursa	8	%67	5.356.673	%69	8	%73	5.757.772	%67	9	%69	1.680.832	%70	25	%69	12.795.277	%68
Eskişehir	3	%25	1.851.718	%24	1	%9	913.815	%11	2	%15	403.851	%17	6	%17	3.169.384	%17
Bilecik	1	%8	590.466	%8	2	%18	1.918.258	%22	2	%15	326.425	%14	5	%14	2.835.150	%15
Toplam	12		7.798.857		11		8.589.845		13		2.411.109		36		18.799.811	

Tablo 9. Bursa İlinde Kazanan Projelerin İlçelere Göre Dağılımı

BURSA	
Nilüfer	7
Osmangazi	10
Yıldırım	1
Gemlik	1
Gürsu	1
Harmancık	1
İnegöl	1
Kestel	1
Mudanya	1
Mustafakemalpaşa	1
BURSA TOPLAM	25

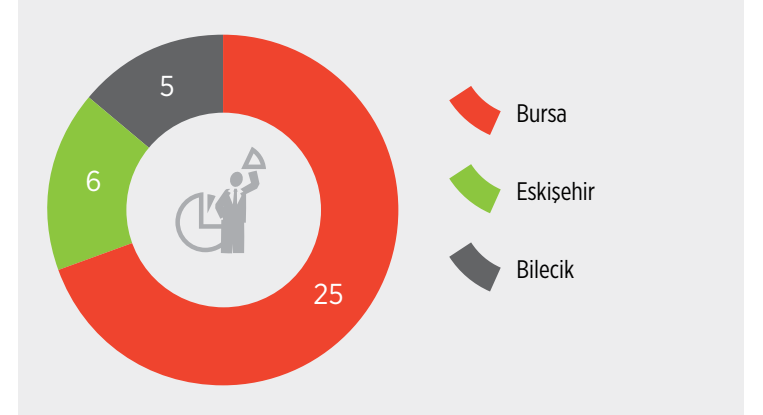
Tablo 10. Eskişehir İlinde Kazanan Projelerin İlçelere Göre Dağılımı

ESKİŞEHİR	
Odunpazarı	5
Tepebaşı	1
ESKİŞEHİR TOPLAM	6

Tablo 11. Bilecik İlinde Kazanan Projelerin İlçelere Göre Dağılımı

BİLECİK	
Merkez	5
BİLECİK TOPLAM	5

Şekil 18. Başarılı Bulunarak Asil Listede Yer alan Projelerin İllere Göre Dağılımı

Sözleşmelerin İmzalanması

Kazanan projelerin ilan edilmesinden itibaren, projeler İzleme ve Değerlendirme Birimi'ne devredilmiş ve sözleşmelerin imzalanması ile birlikte projelerin uygulama dönemi başlamıştır.

3.2.2.2. 2014 Yılı Mali Destek Programı Süreci Faaliyetleri

2012 yılı mali destek programı projelerinin değerlendirme sürecinin tamamlanmasının ardından, bir sonraki mali destek programının hazırlık çalışmalarına başlanmıştır.

2013 yılı için düşünülen mali destek programlarının onay sürecinin uzaması sebebiyle, 2013 ve 2014 yılı mali destek programları birleştirilmiş 2014 yılı mali destek program-

ları adı altında proje teklif çağrısına çıkılması kararlaştırılmıştır.

Yönetim Kurulu kararı ile belirlenmiş olan 2014 yılı mali destek programları 21 Kasım 2013 tarihi itibarıyla Kalkınma Bakanlığı tarafından onaylanmış ve 2014 proje teklif çağrısı 25 Kasım 2013 tarihinde ilan edilmiştir.

Proje Tekliflerinin Başvuru Dönemi

2014 yılı proje teklif çağrısı "Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı", "Kırsalda Ekonomik Gelişim", "İşbirliği ve Gelişim", "Çevre Küçük Ölçekli Altyapı", "Çevre Dostu Üretim (KOBİ)" olmak üzere toplam 5 ayrı mali destek programını içermektedir.

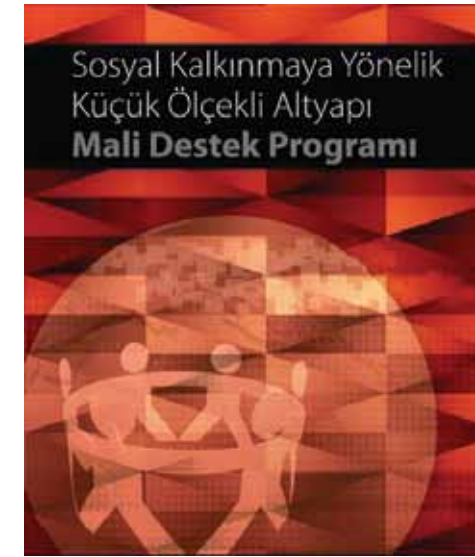
"2013 ve 2014 yılı mali destek programları birleştirilmiş 2014 yılı mali destek programları adı altında proje teklif çağrısına çıkılması kararlaştırılmıştır."

2014 Yılı Mali Destek Programları

PROJEYE DESTEK

KALKINMAYA HIZ

"Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı" programının amacı Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgesinde hizmet ve erişim altyapısını geliştirerek dezavantajlı grupların yaşam kalitesinin ve sosyal hayata katılımlarının artırılmasıdır. Programın toplam bütçesi 10 milyon TL olmakla birlikte, proje başına sağlanan mali destek tutarı asgari 250 bin TL, azami ise 1.5 milyon TL'dir. Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı mali destek programının öncelikleri;

1. Dezavantajlı gruplara yönelik istihdam, eğitim, sağlık ve sosyal alanlarda altyapının güçlendirilmesi, hizmet kalitesinin yükseltilmesi, yeni hizmet modellerinin geliştirilmesi
2. Dezavantajlı grupların ekonomik ve sosyal hayata katılımlarını ve kamu hizmetlerine erişebilirliklerini artıracak uygulamaların yaygınlaştırılması, altyapı eksikliklerinin giderilmesidir.

"Kırsalda Ekonomik Gelişim" programının amacı Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgesinde kırsal alanlarda tarım ve sanayi işbirliğinin güçlendirilmesi ve tarım dışı faaliyetler ile ekonomik çeşitliliğin sağlanarak gelir artışına katkı sağlanmasıdır. Programın toplam bütçesi 11 milyon TL olmakla birlikte, proje başına sağlanan mali destek tutarı asgari 250 bin TL, azami ise 1 milyon TL'dir. Kırsalda Ekonomik Gelişim mali destek programının öncelikleri;

1. Kırsalda tarım ürünlerinin ulusal ve uluslararası pazar standartlarına uygun olarak işlenmesinin, paketlenmesinin, etiketlenmesinin ve depolanmasının desteklenmesi,
2. Kırsalda tarım (bitkisel ve hayvansal üretim) dışı ekonomik çeşitliliğin sağlanması ve rekabetçi bir yapıya kavuşturulması,
3. Kırsalda turizm potansiyelinin geliştirilmesidir.

"İşbirliği ve Gelişim" programının amacı Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgesinde ortak çalışma kültürü ve işbirliklerinin geliştirilmesidir. Programın toplam bütçesi 10 milyon TL olmakla birlikte, proje başına sağlanan mali destek tutarı asgari 250 bin TL, azami ise 1.5 milyon TL'dir. İşbirliği ve Gelişim mali destek programının öncelikleri;

1. Bölgenin yenilik ve verimlilik odaklı gelişmesine, bilgi ve teknoloji üretimine ve/veya transferine yönelik ortak kullanım alanlarının kurulması ve geliştirilmesi
2. Ortak kullanım amacıyla iş güvenliği, enerji verimliliği, üretim verimliliği ve lojistik merkezlerinin kurulması ve geliştirilmesi
3. İşbirliklerini artırıcı platformların kurulması ve geliştirilmesidir.

“Çevre Küçük Ölçekli Altyapı” programının amacı Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgesinde çevresel kirliliğin azaltılması ve çevrenin korunması için gerekli altyapının inşa edilmesi veya iyileştirilmesi yoluyla bölgenin yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlanmasıdır. Programın toplam bütçesi 9 milyon TL olmakla birlikte, proje başına sağlanan mali destek tutarı asgari 250 bin TL, azami ise 1.5 milyon TL'dir. Çevre Küçük Ölçekli Altyapı mali destek programının öncelikleri;

1. Endüstriyel atıksu kaynaklı kirliliğin önlenmesine yönelik sanayi alanlarında kanalizasyon ve atıksu arıtma sistemlerinin inşa edilmesi ve/veya iyileştirilmesi
2. Katı atıkların toplanması, taşınması, geri kazanılması ve bertaraf edilmesi için atık yönetim sistemlerinin kurulması, gerekli tesislerinin inşa edilmesi ve/veya iyileştirilmesi
3. Hava kirliliği yoğun sanayi ve yerleşim bölgelerinde hava kalitesi izleme sistemlerinin kurulmasıdır.

KOBİ'lere yönelik sunulan “Çevre Dostu Üretim” programının amacı Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgesinde üretim faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel etkilerin azaltılması, kaynak ve enerji kullanımındaki verimliliğin artırılması yoluyla çevre dostu üretime geçişe katkı sağlamaktır. Programın toplam bütçesi 10 milyon TL olmakla birlikte, proje başına sağlanan mali destek tutarı asgari 200 bin TL, azami ise 400 bin TL'dir. Çevre Dostu Üretim mali destek programının öncelikleri;

1. Tarımsal üretim ve sanayi kaynaklı çevre kirliliğinin azaltılmasına yönelik ölçüm, kontrol ve izleme sistemlerinin kurulması
2. Atıkların kaynağında azaltılması, hammadde, su ve enerji tüketimini azaltmaya yönelik uygulamalarla temiz üretime geçişin sağlanması; çevre dostu teknolojilerin geliştirilmesi
3. Atıklardan katma değerli ürün ve/veya enerji üretimi
4. Üretim faaliyetlerinde enerji verimliliğinin artırılmasıdır.

2014 yılı proje teklif çağrısı kapsamında KAYS üzerinden proje başvurusu yapmak için son tarih 14.02.2014 saat 17:00, başvuruların Ajansa fiziki teslimi içinse son tarih 21.02.2014 saat 17:00 olarak belirlenmiştir.

2014 yılı mali destek programları kapsamında bölgenin tüm ilçelerinde bilgilendirme toplantıları ile il ve bazı ilçe merkezlerinde eğitimler yapılmıştır. Eğitimlere bilgilendirme toplantısı sunumu ile başlanıp, ardından KAYS (Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi) internet sitesi tanıtımı, KAYS sistemine kayıt olma, başvuru sahibi ve ortak bilgilerinin girilmesi, proje özeti ve ayrıntılarının başvuru formu, mantıksal çerçeve, bütçe ve özgeçmiş bölümleri olarak girilmesi ile başvurunun tamamlanması konuları üzerinde durulmuştur. Bilgilendirme toplantıları

Tablo 12. 2014 Yılı Mali Destek Programları Bütçeleri

Mali Destek Programının Adı	Tahsis Edilen Destek Miktarı (TL)
Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı	10.000.000
Kırsalda Ekonomik Gelişim	11.000.000
İşbirliği ve Gelişim	10.000.000
Çevre Küçük Ölçekli Altyapı	9.000.000
Çevre Dostu Üretim	10.000.000
TOPLAM	50.000.000

ve eğitimlerde gerek sunumlar esnasında gerekse sunumların ardından katılımcıların soruları alınarak cevaplandırılmıştır. 2013 yılı içinde gerçekleşen bilgilendirme toplantısı ve eğitim takvimi aşağıdaki şekildedir.

Tablo 13. 2014 Yılı Mali Destek Programları Bilgilendirme Toplantıları ve Eğitim Takvimi

ARALIK 2013						
						1
2	3	4	5	6	7	8
		• Bilecik / Merkez Açılış ve Bilgilendirme	• Bursa / Merkez Açılış ve Bilgilendirme	• Eskişehir / Merkez Açılış ve Bilgilendirme		
9	10	11	12	13	14	15
• Bursa / Yenişehir Bilgilendirme	• Bilecik / Bozüyük Bilgilendirme • Eskişehir / İnönü Bilgilendirme • Bilecik / Söğüt Bilgilendirme	• Eskişehir / Sivrihisar Bilgilendirme • Eskişehir / Günyüzü Bilgilendirme • Bilecik / İnhisar Bilgilendirme • Bilecik / Yenipazar Bilgilendirme	• Eskişehir / Sarıcakaya Bilgilendirme • Eskişehir / Mihalgazi Bilgilendirme • Eskişehir / Beylikova Bilgilendirme • Eskişehir / Mihalıççık Bilgilendirme	• Bilecik / Merkez Eğitim • Bursa / Karacabey Bilgilendirme • Bursa / Mustafakemalpaşa Bilgilendirme		
16	17	18	19	20	21	22
• Bursa / Merkez Eğitim	• Bilecik / Pazaryeri Bilgilendirme • Eskişehir / Çifteler Bilgilendirme • Eskişehir / Han Bilgilendirme	• Eskişehir / Mihalıççık Bilgilendirme • Eskişehir / Alpu Bilgilendirme • Eskişehir / Mahmutiye Bilgilendirme • Bilecik / Osmaniye Bilgilendirme	• Eskişehir / Seyitgazi Bilgilendirme • Bilecik / Gölpazarı Bilgilendirme	• Bursa / Merkez Eğitim • Bilecik / Merkez Eğitim		
23	24	25	26	27	28	29
• Eskişehir / Merkez Eğitim • Eskişehir / Merkez Eğitim	• Bursa / Orhaneli Bilgilendirme • Bursa / Büyükorhan Bilgilendirme • Bursa / Keles Bilgilendirme • Bursa / Harmancık Bilgilendirme	• Bursa / Gemlik Bilgilendirme • Bursa / İznik Bilgilendirme	• Eskişehir / Merkez (ESO) Eğitim • Bursa / Orhangazi Eğitim	• Bilecik / Merkez Eğitim • Bursa / İnegöl Bilgilendirme		

Başvuru döneminde ajansın internet sitesi Sıkça Sorulan Sorular bölümünde sözlü veya yazılı olarak gelen ve tüm başvuru sahiplerini ilgilendiren sorular ve cevapları yayınlanmıştır, geneli ilgilendirmeyen yada sıkça tekrar etmeyen soruların cevapları ise başvuru sahiplerine e-posta yoluyla gönderilmiştir. 2013 yılı içinde internet sitesi Sıkça Sorulan Sorular bölümünde 12 adet soru ve cevabı yayınlanmış olup, ayrıca 23 adet e-posta bildirime cevap verilmiştir.

2014 yılı mali destek programları kapsamında başvuruda bulunmak isteyen proje sahiplerinin, Ajansta görevli uzmanlarla projeleri ile ilgili görüşebilmeleri için teknik yardım masası hizmeti sunulmuştur. Her bir başvuru sahibi için azami 1 saatlik süre ayrılmakta olup, başvuru sahipleri Ajans internet sitesinde sunulan formu doldurmak suretiyle randevu olarak söz konusu hizmetten faydalanabilmektedirler. Programın ilanını-

Tablo 14. 2013 Yılında Gerçekleşen Bilgilendirme Toplantıları ve Eğitim Katılımcı Sayıları

	Bilgilendirme Toplantısı	Eğitim	Toplam
Bursa	446	127	657
Eskişehir	442	46	488
Bilecik	209	31	302
Toplam	1097	204	1447

dan 2013 yılı sonuna kadar 23 adet teknik yardım masası ilan edilmiş olup bunlardan 5 tanesine katılım gerçekleşmiştir. Teknik yardım masaları hizmeti programın son başvuru tarihine kadar devam edecektir.

2014 yılı Mali Destek Programlarının ilanı ile birlikte Bağımsız Değerlendirici ilanı da Ajansın web sayfasında ilan edilmiş ve başvurular alınmaya başlanmıştır.

“2014 Yılı Mali Destek Programları’nın ilan edildiği tarihten 2013 yılı sonuna kadar 36 bilgilendirme toplantısına 1097 kişi katıldı.”

Karacabey Bilgilendirme Toplantısı

3.2.2.3. 2012 Yılı Teknik Destek Programı 2012 Yılı Teknik Destek Programı

Ajans, TR41 Bölgesi'ndeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına; eğitim alınması, program ve plan hazırlanmasına katkı sağlanması, danışmanlık hizmeti alınması gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici faaliyetler ile destek sağlamak amacı ile 02 Mayıs 2012 tarihinde Teknik Destek programına çıkmıştır. Toplam bütçesi 600.000 TL olan 2012 yılı Teknik Destek Programının öncelikleri aşağıda sıralanmıştır:

- Uluslararası pazarlama ve tanıtım, dış ticaret,
- Mesleki ve teknik eğitim ve danışmanlık,
- Proje yönetimi,
- Ar-Ge ve yenilikçilik, verimlilik,
- Afet ve acil durum yönetimi,
- Fizibilite ve stratejik planlama çalışmaları,
- Eğitim hizmetlerinin ve kalitesinin artırılması,
- Markalaşma,

- Kırsal kalkınmayı destekleme ve geliştirme kapsamında kurum ve kuruluşların kapasitelerinin artırılması.

2012 yılı Teknik Destek Programı için toplamda, Bursa'dan 48, Eskişehir'den 14 ve Bilecik'ten 16 adet proje başvurusu kabul edilmiştir. Toplamda, Bursa'dan 36, Eskişehir'den 11 ve Bilecik'ten 5 proje des-

İller	Mayıs-Haziran	Temmuz-Ağustos	Eylül-Ekim	Kasım-Aralık	Genel Toplam
Bursa	7	9	13	19	48
Başarılı	4	6	11	15	36
Başarısız	3	3	2	4	12
Eskişehir	2	6	2	4	14
Başarılı	2	4	2	3	11
Başarısız	0	2	0	1	3
Bilecik	8	3	3	2	16
Başarılı	1	1	1	2	5
Başarısız	7	2	2	0	11
Genel Toplam	17	18	18	25	78

Tablo 15. 2012 Yılı Teknik Destek Programı Proje Başvuru ve Kazanan Sayıları

2012 yılı Teknik Destek Programı için toplamda 78 başvuru alınmış; Bursa'dan 36, Eskişehir'den 11 ve Bilecik'ten 5 proje olmak üzere 52 proje teknik destek almaya hak kazanmıştır.

tek almaya hak kazanmıştır. 2012 yılı Teknik Destek Programı Kasım-Aralık başvuru dönemi 31.12.2012 tarihi itibarıyla sonuçlanmış olup, kazanan projeler 2013 yılı 21.01.2013 tarihinde ilan edilmiştir. 2012 yılı Teknik Destek programı tüm dönemler için proje başvuru ve kazanan sayıları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

3.2.2.4. 2013 Yılı Teknik Destek Programı

2013 Yılı Teknik Destek Programı, 2 Eylül 2013 Pazartesi günü ilan edilerek başlatılmıştır. 400.000 TL bütçe ayrılan program Eylül-Ekim ve Kasım-Aralık dönemlerini kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. Programın öncelikli konuları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- Ulusal ve uluslararası pazarlama, tanıtım, dış ticaret olanaklarının geliştirilmesi,
- Mesleki ve teknik eğitim ve danışmanlık,
- Proje yönetimi,
- Ar-Ge ve yenilikçilik,
- İşgücü, üretim ve enerji verimliliği,
- Gıda güvenliği eğitimleri,
- İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri,
- Endüstriyel tasarım, faydalı model, patent ve markalaşma ile ilgili eğitimler,
- Afet ve acil durum yönetimi,
- Fizibilite ve stratejik planlama eğitimleri ve danışmanlıkları,
- Kurumsal kapasitenin artırılması ile ilgili eğitim ve danışmanlıklar,
- Kırsal kalkınmayı destekleme ve geliştirilmesine yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetleri.

Programa uygun başvuru sahipleri ise şunlardır:

- Yerel Yönetimler,
- Kamu Kurum ve Kuruluşları,
- Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları,
- Sivil Toplum Kuruluşları,
- Organize Sanayi Bölgeleri (OSB'ler),
- Küçük Sanayi Siteleri (KSS'ler),

- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (Teknopark ve Teknokentler),
- İş Geliştirme Merkezleri (İŞGEM'ler),
- Birlikler ve Kooperatifler,
- Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların kurduğu veya ortağı olduğu işletmeler

2013 yılı Teknik Destek Programı Eylül-Ekim başvuru dönemi 31.10.2013 tarihi itibarıyla sonuçlanmış olup, kazanan projeler 20.11.2013 tarihinde ilan edilmiştir.

2013 yılı Teknik Destek Programı için Eylül-Ekim döneminde, Bursa'dan 27, Eskişehir'den 7 ve Bilecik'ten 9 olmak üzere 43 adet proje başvuru kabul edilmiştir. Bu dönemde, Bursa'dan 22, Eskişehir'den 6 ve Bilecik'ten 6 olmak üzere toplamda 34 proje 65 ve üzeri puan alarak başarılı projeler arasında yer almıştır.

Eylül-Ekim döneminde 65 puanı geçerek başarılı olan 34 proje yüksek puandan düşük puan alana doğru sıralanmış ve 400.000 TL'lik 2013 Yılı Teknik Destek Programı bütçesinin, projede sunulan en düşük fiyat tekliflerine göre yeterli olduğu 32 proje asil listede, bütçenin yeterli olmadığı 2 proje ise yedek listede yer almıştır.

2013 yılı Teknik Destek programı için tahsis edilen 400.000 TL'lik bütçenin tamamı, Eylül-Ekim döneminde başarılı olan projeler tarafından kullanıldığından 2013 yılı Teknik Destek programı Kasım-Aralık dönemi düzenlenmeden kapanmıştır.

3.2.2.5. Gündümlü Proje Desteği Hazırlık Çalışmaları

Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 28. maddesine göre, gündümlü projeler, proje teklif çağrısı yöntemi uygulanmadan doğrudan destek sağlamaya yönelik olarak; bölge planında ön görülen öncelikler doğrultusunda, konusu

ve koşulları ajans öncülüğünde ve yönlendirmesinde belirlenen özel nitelikli model projelerdir. Bu projelerde genel olarak özel sektör işletmeciliğini güçlendirecek şekilde, üretim ve ihracat kapasitesinin geliştirilmesi, iyi uygulama örneklerinin oluşturulması, sektörel çeşitlenmenin ve ihtisaslaşmanın desteklenmesi, özel bilgi, beceri ve teknolojilerin geliştirilmesi, transferi veya yaygınlaştırılması, yeni finansman modellerinin geliştirilmesi, üniversite sanayi işbirliğinin desteklenmesi, yeni hizmet ve üretim organizasyonlarının geliştirilmesi, işbirliği ağları ve değer zinciri oluşturulması, kümelenmelerin desteklenmesi, yeni sanayi altyapısı ve organizasyon modellerinin geliştirilmesi ve bölgedeki sektörlerin ihtiyaç duyacağı alanlarda insan kaynaklarının geliştirilmesi esastır. Ajans, ilk fikri oluşturma aşamasından itibaren genel çerçevesini ortaya koymuş olduğu projeyi uygulayacak muhtemel tarafları bir araya getirir. Bu projelerde üniversite, kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşlarının ortaklıkları teşvik edilir.

Bu kapsamda, 2014 yılında uygulanması planlanan Gündümlü Proje Desteği (GPD) için bölgedeki potansiyel proje sahipleri ile görüşmeler yapılmıştır. Ajans olası proje fikirlerini birlikte geliştirmek için ilgili kurum ve kuruluşlarla başlangıç toplantıları yapmıştır.

Konu ile ilgili, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO), Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği (UTİB), Eskişehir Sanayi Odası, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir Ticaret Odası (ETO), Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi ve Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler neticesinde, Yönetim Kurulu'nca onaylanan proje fikirleri Çalışma Programı'na eklenerek Kalkınma Bakanlığı onayına sunulmuştur.

Sonuç olarak Kalkınma Bakanlığı'nca onaylanan BTSO ve UTİB ortaklığında Tekstil ve Teknik Tekstil Mükemmeliyet Merkezi ile ETO önderliğinde Eskişehir Fuar ve Kongre Merkezi projeleri ile ilgili çalışmalara başlanmıştır. Bu kapsamda, benzer proje uygulamalarının yerinde ziyareti için Orta Ka-

radeniz Kalkınma Ajansı'na çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir. Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nda uygulanan Fuar ve Kongre

Merkezi yerinde görülmüş, güdümlü proje başvuru ve uygulama süreçlerindeki tecrübeleri tarafımıza aktarılmıştır.

3.2.2.6. Katılım Sağlanan Toplantı/Eğitimler

2.Uluslararası Bölgesel Kalkınma Konferansı, Elazığ, 16-17 Mayıs 2013

Fırat Kalkınma Ajansı ve Fırat Üniversitesi'nin birlikte düzenlediği konferansın amacı, bölgesel kalkınma alanında çalışmalarda bulunan bilim adamlarını, uygulamacıları ve üniversiteler dışındaki araştırmacıları buluşturarak karşılıklı fikir alışverişinde bulunabil-

melerine zemin hazırlamaktır. Bu kapsamda, Program Yönetimi Birimi uzmanlarınca hazırlanan iki adet bildiri Konferans Bilim Kurulu tarafından kabul edilmiştir ve uzmanlarımız bildirilerini sunmak üzere Elazığ'a davet edilmiştir. "Bölgesel Kalkınmada Lo-

jistik Köylerin Önemi ve Bursa Örneği" ve "Sosyal Girişimcilik Örneği: Bursa Köy Kadın Dernekleri" başlıklı bildiriler konferansta sunulurak bildiri kitabında yayınlanmıştır.

İzleme Ziyaret Faaliyetleri

3.2.3. İzleme Ve Değerlendirme Birimi Faaliyetleri

3.2.3.1. Proje Denetimlerinin Yapılması

2010 yılı Mali Destek Programı kapsamında Ajansımızdan mali destek almış ve faaliyetleri tamamlanmış bazı projeler için Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğine uygun olarak denetim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Denetimlerde projelerin, uygulama dönemi sona erdikten sonra yararlanıcılar tarafından uyulması gereken yükümlülükler uygunlukları kontrol edilmiştir. Bu

çerçevede görünürlük faaliyetleri, proje kapsamında alınan makine ve ekipmanın varlığı, amacına uygun olarak kullanılması ve proje belgelerinin muhafazası konuları kontrol edilmiştir. Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerindeki toplam 20 proje için yapılan denetimler sonucunda herhangi bir eksiklik ve uygunsuzluk tespit edilmemiş ve ilgili tüm projelerin denetim raporları için olumlu görüş bildirilmiştir.

3.2.3.2. KAYS Kullanımına Başlanması

Daha önce Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi Çalışma Programı, Bütçe ve Muhasebe (ÇPBM) modülünü kullanan İzleme ve Değerlendirme Birimi, bu yılın başında kullanıma açılmasıyla birlikte KAYS izleme modülünü de kullanmaya başlamıştır. Bu çerçevede ajansımızdan mali destek almaya hak kazanan başvuru sahiplerine proje uygulama döneminde kullanmaları gereken menüler hakkında eğitim verilmiştir.

2012 yılı mali destek programları kapsamında başarılı bulunan başvuru sahipleri ile mali destek sözleşmelerinin imzalanması KAYS ortamında gerçekleştirilmiştir. Projelerin uygulama döneminin başlamasıyla birlikte de faaliyetlerin uygulanması, satın alma işlemleri, raporlama ve bunların izleme değerlendirme süreçlerine dair tüm işlemler yine KAYS üzerinden yürütülmektedir.

Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerindeki toplam 20 proje için yapılan denetimler sonucunda herhangi bir eksiklik ve uygunsuzluk tespit edilmemiş ve ilgili tüm projelerin denetim raporları için olumlu görüş bildirilmiştir.

Şekil 19. KAYS Ortamı-Bildirim Mektubu Listesi Tablosu

Proje Listesi					
Bölgesel Birim	Proje Adı	Bütçe Yılı	Bütçe Yılı	Bütçe Yılı	Bütçe Yılı
1	1	2011	2012	2013	2014
Bildirim Mektubu Listesi					
Bildirim Mektubu No	Bildirim Mektubu Tarihi	Oran	Oran	Oran	Oran
1	08/11/2013	Oran	Oran	Oran	Oran
12	08/11/2013	Oran	Oran	Oran	Oran

3.2.3.3. 2011 yılı Mali Destek Programı Kapsamında Yürütülen Faaliyetler

2011 yılı mali destek programları kapsamında ajansımızdan destek almaya hak kazanan 64 proje sona ermiştir. Bu projelere proje süresi sona ermeden önce anlık izleme ziyaretleri düzenlenmiştir. Anlık izleme ziyaretlerinde projelerdeki faaliyet ve harcamalar, projelerdeki fiziki gerçekleşme durumları kontrol edilmiş, projelerde varsa riskli görülen faaliyet ve harcamalarla ilgili olarak yararlanıcılarla değerlendirmeler yapılmış ve bunlara bağlı olarak aksiyon planları oluşturulup uygulanmaya konulmuştur. Bu şekilde projeler sona ermeden önce faaliyet ve satın almaların eksiksiz olarak gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.

Uygulama süresi sona eren projeler için destek yönetim kılavuzundaki usullere uygun olarak nihai izleme ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Sonrasında yararlanıcıların nihai raporlarını düzenlemesi, ra-

porların onaylanması ve nihai ödemelerin yapılması ile birlikte süreç devam etmiştir. Yararlanıcıların düzenlediği proje sonrası değerlendirme raporları teslim alınmış ve izleme uzmanları tarafından da proje ka-

panış raporları düzenlenmiştir. Son olarak program kapanış raporunun düzenlenmesi ile birlikte 2011 yılı mali destek programları da tamamlanmış olacaktır.

"Temiz Çevre Gelişen İhracat" Projesi

3.2.3.4. 2012 Yılı Mali Destek Programları

2012 yılı mali destek programları kapsamında ajansımızdan mali destek almaya hak kazanan başvuru sahipleriyle mali destek sözleşmeleri Haziran ayı içerisinde imzalanmıştır.

Bilecik, Eskişehir ve Bursa illerinde eğitimler düzenlenmiş ve yararlanıcılara proje uygulama dönemi hakkında eğitim verilmiştir. İlk izleme ziyaretleri ve projelere ön ödemelerin yapılmasıyla birlikte yararlanıcılar proje faaliyetlerini uygulamaya başlamıştır.

Faaliyetleri devam eden bu projeler için ajans izleme uzmanları tarafından sözlü,

yazılı şekilde veya yüz yüze görüşmelerde destek faaliyetleri verilmekte, eşzamanlı olarak bu projelerin denetim faaliyetleri de yürütülmektedir. Projelerin tamamına yakını için anlık izleme ziyaretleri de yapılmış ayrıca ara dönemi gerçekleşen projeler için ara izleme ziyaretleri ve ara ödemeler de gerçekleştirilmiştir.

3.2.3.5. Teknik Destek Programı

2013 yılı teknik destek programı kapsamında ajansımızdan destek almaya hak kazanan 32 başvuru sahibi ile Aralık ayı içerisinde teknik destek sözleşmesi imzalanmıştır.

Süresi 60 gün olarak belirlenen teknik destek programının uygulama süresi 2014 yılı Şubat ayına kadar devam edecektir.

3.2.3.6. Etki Analizi

Desteklenen proje ve faaliyetlerin istihdam, yatırım, ihracat, ithalat, turizm gibi konularda bölge kalkınması açısından doğurduğu etki ve sonuçları değerlendirmek amacıyla 2010 yılı mali destek programları için etki analizi çalışmalarına başlanmıştır. Bu çalışmanın hizmet alımı yoluyla yaptırılmasına karar verilmesi ile birlikte hizmet alımı için ihale düzenlenmiş ve ihaleyi kazanan danış-

man firma ile sözleşme imzalanmıştır. Çalışma kapsamında ajansımızdan, ilgili mali destek programlarında destek alan 62 proje sahibiyile proje uygulama yerinde yüz yüze görüşmeler yapılacaktır. Ocak ayında başlayacak olan bu etki analizi çalışmasının 2014 yılının ilk altı ayı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Bursa Vergi Dairesi'nin Teknik Destek Projesi: "Mali Tabloların Analizi ve Yorumlanması Eğitimi"

3.2.4. Yatırım Destek ve Tanıtım Faaliyetleri

3.2.4.1. Yatırımcılara Yönelik Destek ve Tanıtım Faaliyetleri

Yatırım Destek Ofisleri 2013 yılında da bölgeye daha fazla yatırımcı çekilmesi amacıyla ilgili mevzuat doğrultusunda yatırımcılara bilgi verme ve yol gösterme faaliyetlerini sürdürmüşlerdir. Bu kapsamda gelen potansiyel yatırımcıların teşvikleri ve yasal prosedürler konusundaki bilgi taleplerinin karşılanması, yatırım yapılabilecek arazilerin gösterilmesi, diğer kurumlarla olan ilişkile-

rinde koordinasyonun sağlanması, bölge il-lerinde yatırımcıların, kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idari iş ve işlemlerini sonuçlandırmak üzere yatırımcıya destek olunması işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Bu hedef doğrultusunda 2013 yılında farklı ülke ve bölgelerden yerli ve yabancı 100'ü aşkın yatırımcıya belirtilen konularda yatırım desteği sağlanmıştır. Destek sağlanan yatırım sektörleri bölgemizin zengin yatırım imkânlarına paralel olarak otomotivden ma-

“Bu hedef doğrultusunda 2013 yılında farklı ülke ve bölgelerden yerli ve yabancı 100'ü aşkın yatırımcıya belirtilen konularda yatırım desteği sağlanmıştır.”

kine-metale, tekstilden gıdaya, mobilyadan turizme kadar büyük bir çeşitlilik arz etmektedir. Ofislerimize başvuran bireysel yatırımcılar, yatırımcı heyetleri ve iş adamları dernekleri gibi gruplara devlet teşvikleri ve yasal yatırım prosedürleri, yatırım yeri tahsisleri ve kurumsal işbirliği olanakları çerçevesinde bilgi ve destek sağlanmıştır. Ayrıca yatırım destek faaliyetleri çerçevesinde yatırımcıların yatırım konuları ve yatırım büyüklüklerine bağlı olarak KOSGEB, Ekonomi Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK, Kültür ve Turizm Bakanlığı gibi teşvik ve hibe desteği sağlayan kurumlarla da irtibat kurmaları sağlanmıştır. Yatırım destek faaliyetleri çerçevesinde işbirliği ve koordinasyona önem verilmiş ve bölgedeki OSB'ler, TSO'lar, SIAD'lar ve farklı sektörlerde çatı kuruluş işlevi gören belli dernekler ve ihracatçı birlikleriyle işbirliği halinde yatırımcılara daha hızlı ve güvenilir bir yatırım desteği sağlanmıştır.

Yatırımcıların izin ve idari işlemlerinin takibi için mevzuatta belirtilen şekilde bir dosyalama sistemi oluşturulmuş yatırımcılarla ilgili belge ve bilgiler dijital ortama da aktarılmıştır.

Çin Çalışma Ziyareti

BEBKA'nın çalışma alanı içinde yer alan lojistik merkez ve kümelenme konuları ile ilgili başarılı olmuş örnekleri inceleyerek muhtemel işbirliklerinin araştırılması amacıyla Çin'e giden BEBKA Heyeti, Hong Kong ve Guangzhou'da önemli temaslarda bulunmuştur.

BEBKA Heyeti 7-13 Aralık tarihleri arasında Türkiye'nin Hong Kong Ticari Ateşeliği ile Guangzhou Başkonsolosluğunu ziyaret edip, Hong Kong Limanı, ATL Lojistik Merkezi, China Council For The Promotion of International Trade (CCPIT, Çin Uluslararası Ticareti Destek Konseyi), Huadu Otomobil Endüstrisi Üssü, Guangdong-Turkish Business Association/Guangdong Türk İş Adamları Derneği (GUTİAD), Guangzhou Kalkınma Bölgesi'nde incelemeler yapmıştır.

Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, Bursa Valisi Münir Karaloğlu, Bilecik Valisi Halil İbrahim Akpınar, Bilecik Belediye Başkanı Selim Yağcı, Bilecik İl Genel Meclis Başkanı H.Hüseyin Çelik, Bilecik TSO Başkanı Fevzi Uzun, Bursa İl Genel Meclis Başkanı Nedim Akde-

mir, Eskişehir İl Genel Meclis Başkanı Ahmet Yapıcı ve BEBKA Kalkınma Kurulu Başkanı Hasan Çepni'nin yanı sıra BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci ve Birim Başkanı Önder Erdoğan'dan oluşan Heyetin temaları sonucunda, Hong Kong'taki lojistik merkezi uygulamasının aynısı ya da benzerinin bölgemizde de uygulanabileceği, gerekirse yap-işlet-devret modeliyle yabancı lojistik firmalarının bölgede yatırım yaparak know-how transferinin gerçekleştirilebileceği belirlenmiştir.

BEBKA Heyetinin temalarında ayrıca, Çin'deki yatırım olanakları ile ilgili olarak illerimizdeki iş adamlarına yönelik toplantılar organize edilerek Çin'deki muhatapların bu toplantılara çağırılması ve bilgilendirme yapılabileceği de kararı alınmıştır.

3.2.4.2. Bölgenin Yatırım Olanaklarının Tanıtımı

2013 yılında bölge tanıtımını hedefleyen organizasyonların düzenlenmesine ve bu kapsamda düzenlenen organizasyonlara katılım sağlanmasına da büyük önem verilmiştir.

EMITT Turizm Fuarı

24-27 Ocak 2013 tarihleri arasında İstanbul TÜYAP Beylikdüzü Fuar Merkezi'nde düzenlenen 17. EMITT Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı'na Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) organizasyonunda katılan Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinin stantları, tarihi, kültürel ve doğal güzellikleri ile ziyaretçilerin ilgi odağı olmuştur. Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinin geçmiş yıllarda da yer aldığı EMITT fuarının bu yılki organizasyonu, Kültür ve Turizm eski Bakanı Ertuğrul Günay tarafından açılmıştır.

BEBKA çatısı altında kurulan stantta, ziyaretçilere 3 ilin tanıtımına yönelik CD, kitap, broşür ve çeşitli promosyon ürünleri dağıtılmıştır. Fuara, Bursa, Eskişehir ve Bilecik Valilikleri, İl Kültür Turizm Müdürlükleri, BEBKA, Tanıtma Birlikleri ve sektör temsilcileri katılmıştır. Kurulan stantta özellikle 3 ilin tarihi, kültürel ve doğal güzelliklerini gösteren görseller katılımcılardan büyük ilgi görürken, standı gezen ziyaretçilere Bursa'nın kestane şekeri, Mustafakemalpaşa'nın tatlısı, Eskişehir'in met helvası, Osmaneli'nin

ayva lokumu, Pazaryeri'nin meşhur boza ve helvası ikram edilmiştir.

Fuar kapsamında Hacivat-Karagöz temsilcileri hazır bulunurken, Eskişehir Lületaşı ve cam sanatları ile Bilecik Kınık çömleklerini tanıtmak amacıyla ustalar tarafından 4 gün boyunca canlı performans sergilenmiştir.

BEBKA'nın 340 metrekare büyüklüğündeki standı ile iştirak ettiği EMITT Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı'na Türkiye'den 150'nin üzerinde belde ve ilin yanı sıra, 67 farklı ülkeden 4 bin katılımcı hazır bulunmuştur. Ajansımız "Fuar Tanıtımına En fazla Katkıda Bulunan" ödülüne de layık görülmüştür.

ITB Berlin Turizm Fuarı

Almanya'nın başkenti Berlin'de düzenlenen ve dünyanın en önemli fuarları arasında yer alan Uluslararası Turizm Borsası (ITB) Fuarı gerçekleştirilmiştir. 6-10 Mart 2013 tarihleri arasında düzenlenen ITB Berlin Fuarı'nın açılışında Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik, Büyükelçi Hüseyin Avni Karslıoğlu ve beraberindeki heyet BEBKA ve Bursa Valiliği'nin standını ziyaret etmiştir.

Türkiye standında ülkemiz 3 bin 79 metrekarelik alanda 105 stant ve 122 katılımcıyla temsil edilmiştir. Ayrıca standımıza çok sayıda yerli ve yabancı turizm sektörü temsilcileri ilgi göstermiştir. Türkiye standında bu yıl ilk kez deniz, kum, güneş turizminin yanı sıra doğal ve alternatif turizm olanaklarının da tanıtımını yapılmıştır.

ATM Dubai Turizm Fuarı

6-9 Mayıs 2013 tarihlerinde Dubai'de düzenlenen ve Arap dünyasının en önemli fuarları arasında yer alan Arabian Travel Market (ATM) Fuarı'nda BEBKA 40 metre-karelik alanda üç ilimizin kültürel, turistik, tarihi ve coğrafi değerleri ve turizm yatırım imkânlarını fuara katılan 87 ülke ve binlerce turizm sektör temsilcisine tanıtmıştır.

ATM fuarına katılan BEBKA Yönetim Kurulu üyeleri, Bilecik Valisi Halil İbrahim Akpınar, Bilecik Belediye Başkanı Selim Yağcı, Bursa İl Genel Meclisi Başkanı Nedim Akdemir, Eskişehir İl Genel Meclisi Başkanı Ahmet Yapıcı ve Bilecik İl Genel Meclisi Başkanı

H. Hüseyin Çelik'ten oluşan heyete, BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci ve Birim Başkanı Önder Erdoğan eşlik etmiştir.

Ayrıca BEBKA standını Büyükelçi Şefik Vural Altay ve Başkonsolos Elif Çomoğlu Ülgen Bursa Vali Yardımcısı Samet Ercoşkun Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Tuncay Engin ve Gemlik Belediye Başkanı Refik Yılmaz ziyaret etmiştir. Bu yıl 20'ncisi düzenlenen ATM Dubai Fuarı'nı 87 ülkeden 2500 katılımcı ziyaret etmiştir.

Fuar etkinlikleri kapsamında Bursa Vali Yardımcısı Samet Ercoşkun başkanlığında Bursa sağlık turizmi sektörü temsilcilerinden ve BEBKA yetkililerinden oluşan bir heyet Dubai Kültür Ataşesi Harun Özdikiş eşliğinde Dubai Sağlık Serbest Bölgesi (Dubai Healthcare City, DHC)'ne ziyaret gerçekleştirmiştir. DHC Genel Müdürü (CEO) Marwan Abedin, DHC Finans Müdürü (CFO) Ammar S. Hattab, Strateji ve İş Geliştirme Müdürü Dr. Wajdi Al Daghma'nın yanı sıra Dubai Hükümeti Sağlık Kurumu Sağlık Mevzuatı Direktörü Dr. Ramadan İbrahim Mohammed ile görüşen heyet serbest bölge hakkında bilgi almıştır. Bunun yanı sıra BEBKA, sağlık turizmi, emlak ve gıda sektörü temsilcilerinden oluşan bir heyet ise Dubai Ticaret Ataşesi Gülizar Yavaş ile görüşerek potansiyel yatırımlar ve işbirlikleri hakkında bilgi almıştır.

Spa & Wellness Zirvesi

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tanıtma Genel Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Spa & Wellness Geliştirme Konseyi, Sağlık ve Doğal Terapiler Derneği, Medikal Turizm Derneği, Antiaging Derneği ve Spa & Wellness Magazine desteği ile 5-7 Eylül 2013 tarihlerinde Gaziantep'te düzenlenen zirveye Türkiye'nin birçok ilinden katılım sağlanmıştır.

Spa & Wellness Zirvesi, sektörün ulusal ve bölgesel ticaretini artırma hedefiyle yola çıkarak, yurtiçi ve yurtdışı etkin tanıtım programlarıyla katılımcılarını hedefledikleri ziyaretçi kitlesine ulaştırarak, yeni iş bağlantıları kurulmasını temin etmiştir.

Ziyaretçiler ve katılımcılar, Zirve boyunca akademik kurum ve kuruluşlarının düzenlediği seminerler ve sunumlar aracılığıyla sektörü, sektördeki gelişmeleri ve uygulama çözümlerini en doğru kaynaklardan öğrenme şansını yakaladılar. Zirve boyunca sek-

törü ilgilendiren çeşitli konular üzerinde sunum, konuşma ve paneller düzenlenmiştir.

Zirveye, Bölgemizden Ajansımız yanında Bursa Valiliği ve Bursa Sağlık Turizmi Derneği (BUSAT) katılım sağladı. Bursa Valiliği'nin açmış olduğu stantta Bursa sağlık turizmi ile ilgili ürün ve kurumlar tanıtılmıştır.

Kiev 22. Uluslararası Sağlık Turizmi Fuarı

22-25 Ekim 2013 tarihleri arasında Ukrayna'nın başkenti Kiev'de Dünya ve Türkiye Sağlık Turizmi Konseyi- GHTC / THTDC'nin desteğiyle düzenlenen "Kiev 22. Uluslararası Sağlık Turizmi Fuarı" na (1st International Medical Travel Exhibition & Conference - MTEC) Bursa Valiliği ile birlikte katılım sağlanmıştır.

Fuarda BEBKA Planlama Uzmanı Özge Yıldız Bursa'ya ve Bursa'daki sağlık turizmi potansiyelini anlatan bir sunum gerçekleştirmiştir. Sunumda, Rusça konuşan ülkelere Bursa'nın sağlık turizmi potansiyelini anlatan Yıldız, yatırımcılara bölgeyi tanıtmıştır.

Tablo 16. 2013 Yılı Katılım Sağlanan Fuarlar

Fuar Adı	Tarihi	Yer
EMITT Turizm Fuarı	24-27 Ocak 2013	İstanbul
ITB Berlin Turizm Fuarı	6-10 Mart 2013	Berlin, Almanya
ATM Dubai Turizm Fuarı	6-9 Mayıs 2013	Dubai, B.A.E.
Spa & Wellness Zirvesi	5-7 Eylül 2013	Gaziantep
22. Uluslararası Sağlık Turizmi Fuarı	22-25 Ekim 2013	Kiev, Ukrayna
VI. Uluslararası Sağlık Turizmi Kongresi	22-25 Kasım 2013	İstanbul

VI. Uluslararası Sağlık Turizmi Kongresi - İstanbul

22-25 Kasım 2013 tarihlerinde sağlık turizmi sektörünün önde gelen temsilcilerinin İstanbul'daki buluşmasına ilgi yoğun olmuştur. Kongreye Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun yanı sıra KKTC Sağlık Bakanı Dr. Ahmet Güllü, Mozambik Sağlık Bakanı Dr. Alevsandre Maguele, TÜMSİAD Başkanı Dr. Hasan Sert ve Kongre Başkanı Prof. Dr. Mustafa Baş başta olmak üzere 31 ülkeden davet edilen sağlık bakanları ve alanında uzman hekimler katılım sağlamıştır.

Davetlilerin yaptığı konuşmaların ardından kürsüye davet edilen Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, Türkiye'de sağlık alanında yapılan reformlar ve süren projeler hakkında bilgiler vermiştir. Konuşmasının ardından standımızı ziyaret eden Bakan Müezzinoğlu'na Bursa'daki sağlık turizmi potansiyeli ve termal turizm hakkında bilgi verilmiştir.

Bu yılki ana teması **“Sağlık turizminde kalite, sürdürülebilirlik ve insan kaynağı”** olan Kongrede Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Ekonomi Bakanlığı yetkilileri ve sağlık turizmi sektörünü temsilen birçok firma yetkilisi sunumlar gerçekleştirmiştir. BEBKA'nın yanı sıra Bursa Valiliği ve Bursa Sağlık Turizmi Derneği (BUSAT)'nin de katılım sağladığı kongrede yurtiçi ve yurtdışından çok sayıda sektör temsilcisi standımızı ziyaret etmiştir. BEBKA adına kongreye katılan Bursa Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Turgut Akşehir, Eskişehir Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Engin Yüksel ve Bilecik Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Adem Bölükbaşı tarafından bölgemizde termal turizm, sağlık turizmi ve medikal tedavi imkânlarıyla ilgili ziyaretçilere bilgi verilmiştir.

Tanıtıcı ve Bilgilendirici Yayınlar

Bölgenin yatırım olanaklarının ve potansiyelinin tanıtımına yönelik olarak üç il için ayrı ayrı basılı ve görsel malzemeler hazırlanmıştır. Bursa, Eskişehir ve Bilecik illeri için ayrı ayrı yatırım tanıtım filmleri hazırlanmıştır. Filmler Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki dilde hazırlanmıştır. Bu yatırım tanıtım filmleri fuarlarda, yurtdışı toplantılarda ve yatırım destek faaliyetlerinde kullanılmıştır. 2012 yılında Bursa için genel tanıtım, otomotiv, makine-metal, tekstil, gıda, mobilya, turizm, OSB'ler şeklinde hazırlanan 8 farklı tanıtım broşürü hem tek kitap olarak basılmış hem de her birinin ayrı ayrı yer aldığı bir tanıtım kiti olarak düzenlenmiş ve fuarlar ve yatırım destek faaliyetlerinde yatırımcılara dağıtımı yapılmıştır. 2013 yılında ise Eskişehir ve Bilecik illeri için illeri sosyal, ekonomik, turistik, tarihî ve kültürel yönden tanıtan broşürler hazırlanmış ve fuarlar ve yatırım destek faaliyetlerinde kullanılmıştır. Yine Bursa, Eskişehir ve Bilecik illeri için fuarlarda kullanılmak üzere ve turistlere yönelik İngilizce turizm tanıtım broşürleri hazırlanmıştır.

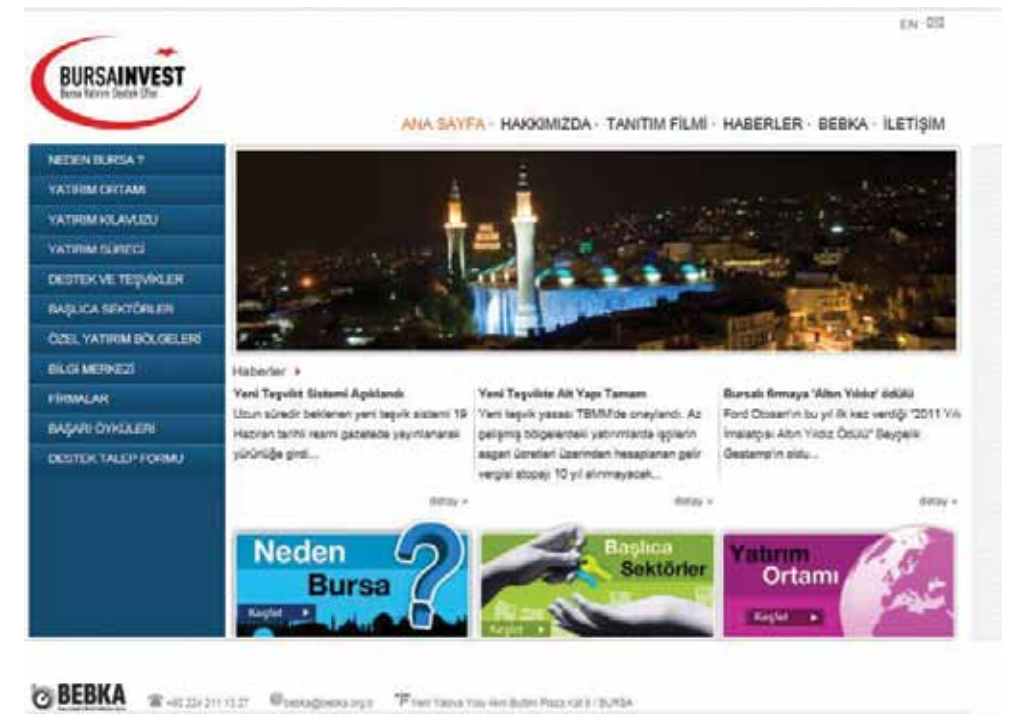

İnternet Siteleri

İnternet yoluyla bilgi ulaşımı ve iletişimin son derece yaygınlaşması web sayfalarının önemini en üst düzeye çıkarmıştır. Tanıtım faaliyetlerinin en önemli unsurlarından birisi de buna yönelik olarak hazırlanan web siteleridir. Web sayfasında yatırıma yönelik olarak, OSB'ler ve Serbest Bölge bilgileri, yatırım işlemleri hakkında bilgi, analiz, yayın ve raporlara yer verilmiş ve yayında olan

- www.bursainvest.gov.tr,
- www.investinbilecik.gov.tr,
- www.investineskisehir.gov.tr

internet sitelerinin içerikleri güncellenmiştir.

3.2.4.3. Yeni Teşvik Sistemiyle İlgili Faaliyetler

19.06.2012 tarih ve 28328 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2012/3305 Sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”la yürürlüğe giren yeni teşvik sistemi kapsamında kalkınma ajanslarına verilen yatırım teşvik belgelerinin izlenmesi, yatırım tamamlama vizesi ve kapama işlemlerinin yürütülmesi ve yatırım teşvik belgesi başvurularının alınması gibi işlemler, yatırım destek ofisleri tarafından yürütülmüştür.

Bu kapsamda 2009-2011 dönemine ait yatırım teşvik belgeleriyle ilgili olarak 2013 yılında 1.019, Eskişehir’de 223 ve Bilecik’te ise 84 adet teşvik belgeli yatırımın izlemesi yapılmıştır. Bu izlemeler Ekonomi Bakanlığı mevzuatına uygun olarak yatırım takip formlarının yatırımcı firmalar tarafından doldurularak tarafımıza gönderilmesi şeklinde gerçekleşmiştir. Bu yatırım takip formlarındaki bilgiler Ekonomi Bakanlığı’nın online bilgi sistemi olan Teşvik Bilgi Sistemi’ne girilmiştir. Tamamlanan bu izleme faaliyetlerinin sonuçları hakkında Ekonomi Bakanlığı bilgilendirilmiş, firmaların yatırım

ilerlemeleriyle ilgili rapor sunulmuştur. Yapılan izleme faaliyetleri hakkında Kalkınma Bakanlığı’na da bilgi verilmiştir.

Bunun yanı sıra Bursa’da faaliyet gösteren sekiz firmanın ve Eskişehir’de faaliyet gösteren bir firmanın teşvik belgeli yatırımlarıyla ilgili olarak yatırım tamamlama vizesi ve ekspertiz işlemleriyle ilgili dosyalar hazırlanmış, yatırım tamamlama ekspertiz raporları düzenlenmiş, gerekli fiziki tespit işlemleri gerçekleştirilmiş ve sonuçlar Ekonomi Bakanlığı’na resmî yazı ve ekinde ilgili dosyalarla bildirilerek yatırım teşvik belgeleri kapama işlemleri tamamlanmıştır. Yine Bursa’da faaliyet gösteren bir firmanın genel teşvikler kapsamında yatırım teşvik başvurusu alınmıştır. Ayrıca yeni teşvik mevzuatı ile ilgili başvuru el kitabı hazırlanıp ilgili kişi ve birimlere dağıtımı yapılmıştır.

3.2.4.4. Diğer YDO Faaliyetleri

Yatırım destek faaliyetleri ile ilgili olarak, kurumsal kapasiteyi artırma amacıyla, bu alanda benzer çalışmalar yapan kurumlarla iletişim ve tecrübe paylaşımına yönelik faaliyetler organize edilmiştir. Başbakanlık Ya-

2009-2011 dönemine ait yatırım teşvik belgeleri izleme çalışmaları kapsamında 2013 yılında 1.019, Eskişehir’de 223 ve Bilecik’te ise 84 adet teşvik belgeli yatırımın izlemesi yapılmıştır.

tırım Destek ve Tanıtım Ajansı, Türkiye’deki kalkınma ajansları, yurtdışındaki tanıtım ve destek kuruluşları ile ziyaret, toplantı, çalıştay ve benzeri yollarla tecrübe paylaşımları yapılmıştır.

- 7 Şubat 2013 tarihinde Bilecik Belediyesi tarafından düzenlenen “Marka Değerleriyle Bilecik” panelinde BEBKA tarafından 2012 Yılı Sürdürülebilir Sanayi Mali destek programıyla ilgili bilgilendirme sunumu yapılmıştır.
- 30 Mayıs 2013 tarihinde Bilecik Valiliği tarafından düzenlenen AB Uyum, Danışma ve Yönlendirme Kurulu toplantısında, 2010-2013 yılları arasında proje teklif çağrıları, doğrudan faaliyet desteği ve teknik destek programları kapsamında Bilecik’te desteklenen projelerle ilgili bir sunum yapılarak katılımcılar bilgilendirilmiştir.
- Bilecik Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü’ne, hazırlamakta oldukları “Bilecik’te Ar-ge ve Yenilikçilik Potansiyeli Hakkında Rapor” kapsamında bilgi notu sunulmuştur. Bilgi notu kapsamında

BEBKA’dan destek alan sanayi projeleri ve EBK Seramik İş Kümesi tarafından yapılan Lojistik projesinin sonuçlarıyla ilgili bilgi sunulmuştur.

- Bursa’daki Valiliği ve ilçe kaymakamlıklarında bir hafta boyunca eğitim alan Afganistan’dan gelen yaklaşık 20 kişilik kamu yöneticisi heyeti, BEBKA’yı ziyaret ederek, çalışmaları hakkında bilgi almıştır. Afganistan’ın 34 vilayet ve 367 ilçesini temsil eden Afgan heyetine, Türkiye’de kalkınma ajanslarının 2006 yılından bu yana, BEBKA’nın ise 2009 yılından bu yana faaliyette olduğu bilgisi ile birlikte ajansımız tarafından yürütülen çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.
- TÜBİTAK tarafından gönderilmiş olan TEYDEB destekleri hakkındaki broşürler yoluyla ilgili kurumlar bilgilendirilmiştir.
- “Yatırım Destek Ofisleri Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” ile ilgili olarak Kalkınma Bakanlığı’na görüş sunulmuştur.

- Bosna Hersek ile İlişkileri Geliştirme Merkezi Vakfı (BIGMEV) Genel Sekreteri Cenita Kocaman ile BIGMEV ve BEBKA arasında geliştirilebilecek ilişkiler ve işbirliği hakkında görüşülmüştür. Görüşmede REDAH Kalkınma Ajansı (Hersek) ile yapılacak işbirliği protokolü metni, Sağlık Turizmi tecrübelerinin karşılıklı paylaşılması, kadın girişimciliği, tarımsal sanayi ve helal gıda sektörünün önemi gibi konulara yer verilmiştir. Karşılıklı yapılacak program ve organizasyonlardan ilkinin Bosna Hersek Redah Bölgesinde yapılması hususunda fikir birliğine varılmıştır.

- İl İstihdam ve Meslekî Eğitim Kurulu toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- İl Koordinasyon Kurulu toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- OSB Bilgilendirme toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- İllerde yürütülen projelerin açılış ve kapanış toplantılarına katılım sağlanmıştır.

3.2.5. İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri

3.2.5.1. Kurumsal İletişim Faaliyetleri

Kurumsal İletişim Stratejinin Geliştirilmesi Faaliyetleri

2013 yılında iletişim, tanıtım ve kurumsal iletişim altyapısının sağlanmasına yönelik birçok faaliyet yapılmıştır. Ajansımız bünyesinde kurumsal iletişim faaliyetleri kapsamında kurumsal iletişim stratejisinin oluşturulması ve medya ilişkilerinin yönetilmesi konusunda çalışmalara devam edilmiştir. Bu çalışmalar, basın bültenlerinin hazırlanma-

sı, internet sitesinin güncellenmesi, periyodik dergi çıkarılması ve basın kuruluşları aracılığıyla kamuoyunun Ajans faaliyetleri hakkında bilgilendirilmesi olarak detaylandırılmıştır.

Medya İlişkileri

Ajans tarafından yürütülen faaliyetlerden kamuoyunun haberdar olması amacıyla basın bültenleri hazırlanarak yerel ve ulusal basın kuruluşlarına servis edilmiştir. İlgili haber metinleri ve fotoğraflar arşivlenmiştir. Bu kapsamda yapılan çalışmalar neticesin-

“Bursa’daki Valiliği ve ilçe kaymakamlıklarında bir hafta boyunca eğitim alan Afganistan’dan gelen yaklaşık 20 kişilik kamu yöneticisi heyeti, BEBKA’yı ziyaret ederek, çalışmaları hakkında bilgi almıştır.”

de, 2013 yılında BEBKA 1729 defa basında yer almış olup bunların 211’ini ulusal basın oluşturmaktadır. Ajans hakkında medyada yer alan haberleri takip etmek amacıyla bir medya takip firmasından hizmet alımı yapılmıştır. Bu haberler günlük olarak kurumsal internet sitesine yüklenmiştir.

Ayrıca, 2014 Yılı Mali Destek Programları’nın tanıtımı amacıyla Eskişehir ve Bursa’da basın toplantısı düzenleyerek yerel ve ulusal basın temsilcileri programlar hakkında bilgilendirilmiştir.

BEBKA Haber

2012 yılında Ajansı tanıtan, Ajans faaliyetleri konusunda haberleri duyuran ve ilgili paydaşlara dağıtılan BEBKA Haber Dergisi üç ayda bir yayınlanmaya başlamıştır. Dergi ile kurumun uzun dönemli planlanmış stratejik amaçlarına ulaşabilmesi için ve kurum felsefesini ilgili paydaş kurumlara doğru bir şekilde anlatmak amaçlanmaktadır.

Dergi içeriğinde Ajans faaliyetlerini, desteklerini ve hedeflerini tüm paydaşlara aktarmaya ağırlık verilmektedir. Derginin her sayısında üç ilimize ayrılmış bölümlerde ilerimizi ve yatırım imkânlarını tanıtılmaktadır. Her sayıda çeşitli konularda röportajlara ve BEBKA'nın destek verdiği proje örnekleri üzerine makalelere yer verilmektedir. BEBKA Haber dergisinin içerik ve tasarım konularında hizmet alımı yoluyla destek alınmaktadır.

2013 yılında yayınlanan sayılarda, bölgesel kalkınma, çevre, yerel değerler, üniversiteler ve teknoparklar olmak üzere birçok konuda içerik hazırlanmıştır.

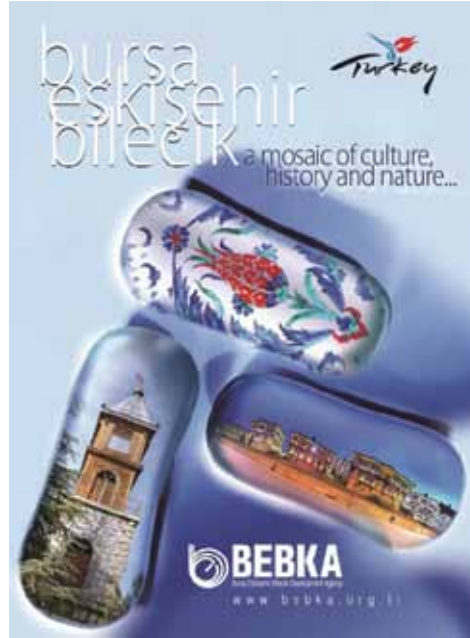
İnternet Sitesi

Ajansın kurumsal internet sitesi Ajans hakkında bilgi alınması, faaliyetlerinin tanıtılması, desteklerin takibi ve gerekli dosyalara ulaşılması açısından çok önemli işlevleri yerine getirmektedir. Bu işlevlerin daha etkin ve verimli yerine getirilmesi amacıyla kurumsal internet sitesi 2012 yılında yenilenerek, tanıtım ve gerekli bilgilere ulaşımın daha kolay olması sağlanmıştır. 2013 yılında da sitenin geliştirilmesi ve güncellenmesi için çalışmalar devam etmiştir. Ajans ile ilgili haberler ve duyurular kurumsal siteden duyurulmuştur. Siteyi 2013 yılı içerisinde 59.961 kişi 104.509 defa ziyaret etmiştir.

Ajansın kurumsal internet sitesi dışında bölge planı sürecini tanıtan ve süreçte katılımı arttırmayı hedefleyen Bölge2023 sitesinin de yönetimi kurumsal iletişim personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kurumsal Stratejik İletişim Planı

Stratejik İletişim Planının (SİP) amacı, kurumun program ve faaliyetlerinin kurum stratejisi ile uyumunu sağlamak, kurumsal görünürlüğünü artırmak ve aynı zamanda bunların gerçekleşmesi için gerekli iç ve dış iletişim mekanizmalarını tanımlamaktır. SİP, bölgesel kalkınma amaçları doğrultusunda katılımcı bir yaklaşım esas alınarak paydaşlar tarafından tanımlanan ve ihtiyaç olarak belirtilen problemlerin çözümüne yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu belge yerel ve ulusal paydaşlar arasında iletişim yaklaşımları, teknikleri, medya, araç ve yöntemlerin etkin kullanımı için kuralları kapsamaktadır.

Algı Anketi

2013 yılında telefon ve eposta aracılığıyla yaklaşık 1000 kişi ile algı anketi yapılmıştır. Bu ankette ajansın bilinirliği, faaliyetleri, destek mekanizmalarının yöntemi ve etkinliği, bilgilendirme, eğitim ve izleme faaliyetlerinin etkinliği ile ilgili sorular da yer almıştır. Anket sonuçları süreçlerin geliştirilmesinde girdi olarak kullanılmaktadır.

Tanıtım Faaliyetleri

Tanıtım faaliyetleri kapsamında, Ajans isminin ve logosunun bulunduğu örümcek stant, bloknot, kalem, zarf, kartvizitler vb. materyaller kurumsal kimliğe uygun olarak hazırlanmıştır. Hazırlanan toplantı dosyaları ile tanıtım materyalleri Ajans faaliyetleri kapsamında yapılan toplantılarda katılımcılara dağıtılmıştır.

Tanıtım kapsamında etkinliklerde stant açılarak Ajans ve faaliyetleri tanıtılmış, bölge tanıtımına yönelik tanıtım materyalleri de dağıtılmıştır.

Genel Paydaş Veri Tabanı Oluşturulması ve Takibi

İletişim stratejisinin uygulanmasına temel teşkil eden iletişim veri tabanı geliştirilmesi en önemli faaliyetler arasında yer almaktadır. Bölgemizde bulunan yerel paydaşlarımızın yanı sıra, bölge dışında ulusal ve uluslararası düzeyde ilgili paydaşların iletişim bilgilerinin yer aldığı ve çeşitli kategorilere göre sınıflanabilen **veri tabanında 4000'nin üzerinde kayıt bulunmaktadır.**

Paydaş veri tabanında bulunan kişilere konular özelinde epostalar yoluyla bilgilendirme yapılmış ve anketler gönderilerek Ajans faaliyetleri hakkında görüşleri alınmıştır.

3.2.5.2. Temsil ve Tanıtım Faaliyetleri

Ajansın bilinirliğini ve kurumsal farkındalığını arttırmak, kamuoyunun Ajans ve faaliyetleri hakkında yeterli bilgi sahibi olmasını sağlamak amacıyla yapılacak faaliyetler ile Ajansın çeşitli platformlarda temsili faaliyetleri yürütülmekte, bölgemizdeki kurum ve kuruluşlarca bölgenin sorunları ve kalkınmasıyla ilgili düzenlenen toplantılar ve benzeri organizasyonlara Ajansı temsilen katılım ve katkı sağlanmaktadır. Bununla beraber, bölgeye gelen ve Ajansımızı ziyaret eden yerli ve yabancı önemli kişiler, potansiyel yatırımcılar ve kurum temsilcileri ağırlandarak Ajansın en iyi şekilde temsil edilmesi sağlanmaktadır.

Ayrıca Ajansın desteklerinin ve faaliyetleri arge proje pazarı, sektörel toplantılar veya fuar ve benzeri platformlarda ve organizasyonlarda ilgili kurumlarla işbirliği yapılarak, bu organizasyonlarda Ajansın tanıtımı sağlanmaktadır. Broşür dağıtılması, toplantının bir bölümünde Ajans ile ilgili sunum yapılması, Ajansı tanıtıcı stantların kurulması, Ajansı tanıtıcı konuşma yapılması ve benze-

ri yollarla bu tanıtım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

2013 yılı ilk yarısında Ajansımızın düzenlediği etkinlikler bu raporda ayrıntılı olarak yer almaktadır, diğer kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlen ve Ajansımızın temsil edildiği etkinlikler ise aşağıda sıralanmıştır.

- Ocak tarihinde Bursa Kent Konseyi Sürdürülebilir Kalkınma Çalışma Grubu, İznik Belediyesi ve Türkiye Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticiler Vakfı (TOSYÖV) Bursa Destekleme Derneği tarafından İznik'te düzenlenen "Sürdürülebilir Kalkınma Çalıştayı" na ilgili uzman personel katılmıştır.

- 31 Ocak ve 1 Şubat tarihlerinde "Kalkınma Ajansları ve Bölge Planları için Endüstriyel Simbiyoz Çalıştayı" na katılım sağlanmıştır.

- 4-7 Mart 2013 tarihlerinde Antalya'da, düzenlenen "Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi Projesi 1. Çalıştayı" na katılım sağlanmıştır.

- 11 Mart 2013 tarihinde Kalkınma Bakanlığı tarafından Ankara'da düzenlenen "Coğrafi Bilgi Sistemi Çalıştayı" na katılım sağlanmıştır.

- 13 Mart tarihinde Anadolu Üniversitesi'nde yapılan Yerel Yönetimler ve AB Çevre Müktesebatının Değerlendirilmesi Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.

- 20 Mart 2013 tarihinde Bakanlık tarafından Ankara'da düzenlenen "Dış Ekonomik Coğrafya Analizi (DECA) Çalıştayı" na katılım sağlanmıştır.

- TOBB, KOSGEB, İTO ve TOSYÖV işbirliğiyle "IX. KOBİ Zirvesi" "KOBİ'ler için Yeni Fırsatlar ve Pazarlar" ana temasıyla 20-21 Mart tarihinde iştirak edilmiştir.

- Kalkınma Bakanlığı'nın faydalanıcısı olduğu Ekonomik ve Sosyal Uyum Politikasında Kapasitenin Geliştirilmesi (Faz II) Projesi kapsamında düzenlenen "İşbirliğiyle Büyüme: Uluslararası AB Uyum Politikası Konferansı" na 28 Mart da katılım sağlanmıştır.

- 9 Nisan tarihinde İç Denetim Koordinasyon Kurulunca düzenlenen "Kamuda Dış Kalite Değerlendirmeleri" konferansına katılım sağlanmıştır.

- 25 Nisan 2013 tarihinde Kalkınma Bakanlığı tarafından düzenlenen "Ajansların IPA Kapsamında Aracı Kurum Olmalarına Yönelik Boşluk Analizi Çalıştayı" na katılım sağlanmıştır.

- 10 Mayıs 2013 tarihinde Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi tarafından düzenlenen "Geçmişten Günümüze Gıda Sektörü" başlıklı toplantıya katılım sağlanmıştır.

- 10 Mayıs 2013 tarihinde Çankaya Üniversitesi'nin EBK İş Kümesi ve Seramik Araştırma Merkezi ziyareti programına katılım sağlanmıştır.

- 16-17 Mayıs 2013 tarihlerinde Fırat Kalkınma Ajansı ile Fırat Üniversitesi işbirliğinde düzenlenen "2. Uluslararası Bölgesel Kalkınma Konferansı" na katılım sağlanmıştır.

- 17 Mayıs 2013 tarihinde Kalkınma Bakanlığı tarafından düzenlenen "Kalkınma Ajanslarının IPA Kapsamında Aracı Kurum Olmalarına Yönelik Eylem Planı ve Çalıştayı" na katılım sağlanmıştır.

- 29 Mayıs 2013 tarihinde Eskişehir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından organize edilen Eskişehir İstihdam Günleri'ne katılım sağlanmıştır.

- 4-5 Haziran 2013 tarihlerinde Ekonomi Bakanlığı tarafından AB KOBİ İşbirliği ve Kümelenme Projesi

kapsamında Ankara’da düzenlenen “Uluslararası Rekabetçilik ve İşbirliği Konferansı’na katılım sağlanmıştır.

- 07 Haziran 2013 tarihinde Bursa Teknik Üniversitesinin (BTÜ) Üniversite Sanayi İşbirliği konulu Çalıştay’na katılım sağlanmıştır. Toplantıya katılan sanayiciler ve işadamları ile birlikte BTÜ’nün laboratuvarlarında incelemeler yapılmıştır.

- Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı’nın düzenlemiş olduğu “Avrupa ve Orta Asya’ya Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY) Girişlerinin Kolaylaştırılması” etkinliğine katılım sağlanmıştır.

- İstanbul Ticaret Odası ve TOSYÖV’ün birlikte organize ettikleri “KOBİ Zirvesi” programına ajans adına katılım sağlanmıştır.

- 3 Temmuz tarihinde Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı & Akdeniz Üniversitesi İİBF Fakültesi’nin düzenlemiş olduğu “Girişim Sermayesi ve Melek Yatırımcı Paneli” ne katılım sağlanmıştır.

- BEKSİAD’ın ve bölge sanayicilerinin kısa ve orta vadedeki çalışma planını ortaya çıkarmak için 28 Ağustos’ta gerçekleştirilen çalışmaya katılım sağlanmıştır.

- 2 Eylül tarihinde “Kayıtlı İstihdamın Teşviki II Projesi Eğitimi ve Bilgilendirme” toplantısına katılım sağlanmıştır.

- 10 Eylül tarihinde BTO tarafından düzenlenen “AB İnovasyon ve Ar-Ge Politikaları ve KOBİ’lere Yönelik Ar-Ge Destekleri Semineri” ne katılım sağlanmıştır.

- 11 Eylül 2013 tarihinde Uludağ Üniversitesinde organize edilen “TUBİTAK AB Horizon 2020 Programı Eğitim ve Bilgilendirme

Toplantısı” na katılım sağlanmıştır.

- 18 Eylül tarihinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından düzenlenen “İl Düzeyinde Tarım Alt Havza Çalışması Programı” na katılım sağlanmıştır.
- 24-26 Eylül tarihleri arasında “ICT Summit NOW Bilişim Zirvesi” ne katılım sağlanmıştır.
- 27-28 Eylül tarihleri arasında Bursa Merinos Atatürk Kongre Merkezinde organize edilen “Uluslararası Yazılım Kongresi ve Fuarı” na katılım sağlanmıştır.
- 27-28 Eylül tarihleri arasında PMI ve Boğaziçi Üniversitesi tarafından organize edilen “Kentsel Gelişim için Proje Yönetim Zirvesi” ne katılım sağlanmıştır.
- 1-4 Ekim tarihleri arasında Kalkınma Bakanlığı ve TÜBİTAK tarafından organize edilen “TÜBİTAK KAYS Çalıştay” na katılım sağlanmıştır.
- 7 Ekim’de Ortak Hat, Makine ve Yedek Parça Veri Tabanı Oluşturma Projesi ve Makine İhracatçıları Birliği İşbirliği Toplantısı’na katılım sağlanmıştır.
- 22-23 Ekim 2013 tarihleri arasında Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen “Bilgi Ekonomisi Küresel Forumu”na katılım sağlanmıştır.
- 24-26 Ekim 2013 tarihleri arasında Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi’nin öncülüğünde gerçekleştirilen “Türkiye II. Organik Hayvancılık Kongresi” ne katılım sağlanmıştır.
- 27-30 Ekim 2013 tarihleri arasında Türkiye İstatistik Derneği ve Karadeniz Teknik Üniversitesi tarafından düzenlenen “8.Uluslararası İstatistik

Kongresi” ne katılım sağlanmıştır.

- 30 Ekim- 01 Kasım 2013 tarihleri arasında Kalkınma Bakanlığı’nın organizasyonunda düzenlenen “5. İzmir İktisat Kongresi” ne katılım sağlanmıştır.
- 20 Kasım 2013 tarihinden BUSİAD Gıda Uzmanlık Grubu tarafından düzenlenen “Gıda Mevzuatındaki Yenilikler, Uygulamaları ve Tüketici Hakları Paneli” ne katılım sağlanmıştır.
- 22-25 Kasım 2013 tarihlerinde Sağlık Turizmi Derneği tarafından düzenlenen “VI. Uluslararası Sağlık Turizm Kongresi” ne katılım sağlanmıştır.
- 28 Kasım 2013 tarihinden İzmir de gerçekleştirilen “Küme Mükemmeliyeti Konferansı” na katılım sağlanmıştır.

3.2.5.3. Yurtdışı Kalkınma Ajansları ve Diğer İlgili Kurumlarla İşbirliği Faaliyetleri

EURADA Üyeliği

BEBKA, merkezi Brüksel’de bulunan Avrupa Bölgesel Kalkınma Ajansları Birliği’ne (European Association of Development Agencies, EURADA) 2011 yılında içerisinde üye olmuştur. EURADA, Avrupa Komisyonu ile istişare halinde bölgesel ekonomik kalkınmayı desteklemeyi, üyeleri arasında iyi örneklerin paylaşımına imkân sağlamayı ve bölgesel kalkınma ajansları arasında ulus ötesi işbirliklerini artırmayı amaçlayan ve kâr amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşudur.

EURADA üyeliği, BEBKA’nın, bölgesel gelişme alanındaki en güncel yaklaşımları, iyi uygulama örneklerini ve başarılı kalkınma modellerini izleyerek, edindiği tecrübeleri Bursa Eskişehir Bilecik Bölgesi’ne aktarabilmesine imkân sağlamaktadır.

BEBKA Destekli Projeye Avrupa’dan Birincilik Ödülü

Bursa’da güneşten elektrik üreterek Belediyenin ihtiyaç duyduğu elektriğin yüzde 40’ını güneşten karşılayan Gürsu Belediyesi’nin yenilenebilir enerji projesine Avrupa’dan, birincilik ödülü geldi.

Gürsu Belediyesi Stratejik Planlama Birimi’nin, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı’ndan (BEBKA) aldığı hibeyle hayata geçirdiği “Sınırsız Temiz Enerji ile Kalkınan bir Gürsu” projesi, yılın girişimcilik ödülü için jürinin karşısına çıktı. Kendi ülkelerindeki yarışmada birinci olmuş dünyanın en iyi 58 projesi, 6 ayrı kategoride liderlik için yarıştı. Gürsu Belediyesi, Güney Kıbrıs Rum Cumhuriyeti’nden finale kalan diğer projeyi geride bırakarak “Çevre ve Yeşil Enerji” alanında birinci oldu.

Yenilenebilir enerji projesiyle elektrik da-

ğıtım şirketi ile mahsuplaşma yapılarak Türkiye’de bir ilki gerçekleştiren Gürsu Belediyesi, 30 Ocak’tan bu yana ihtiyacı olan elektriğin yüzde 40’ını güneşten karşılıyor. Bu alandaki mevzuat düzenlemelerine de imkan veren proje kapsamında hayata geçirilen mobil güneş evi ile diğer tesisleri şu ana kadar 5 binin üzerinde ziyaretçiye örnek oldu.

BEBKA’nın 2011 yılı Çevre ve Enerji Mali Destek programı kapsamında Gürsu Belediyesi’nin “Sınırsız Temiz Enerji ile Kalkınan bir Gürsu” projesi dahil 22 proje hayata geçirilerek bölgemizde çevre kirliliğinin kontrol altına alınması, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının ve enerji verimliliğinin artırılmasının teşvik edilmesi amaçlandı.

3.2.6. Performans Sonuçları Tablosu

Kalkınma Bakanlığı tarafından Kalkınma Ajanslarının performansını değerlendirmek amacıyla performans kriterleri belirlenmiştir. Bu kriterlerle beraber Ajansımızın belirlediği kriterlere ilişkin 2013 yılında gerçekleştirmeler aşağıdadır.

Tablo 17. Performans Sonuçları Tablosu

Kriterler	Performans Göstergeleri	Değer	Açıklama
Katılım ve Yönetişim	Mali desteklerle ilgili olmayan düzenlenen toplantı, seminer, çalıştay sayısı	19	Sanayi İhtisas Komisyonu Toplantısı (3)
			Turizm İhtisas Komisyonu Toplantısı (3)
			Tarım, Tarıma Dayalı Sanayi ve Ormancılık İhtisas Komisyonu Toplantısı (3)
			Çevre, Enerji ve Tabii Kaynaklar İhtisas Komisyonu Toplantısı (3)
			Sosyal Yapı İhtisas Komisyonu Toplantısı (3)
			Mekânsal Gelişme ve Erişilebilirlik İhtisas Komisyonu Toplantısı (3)
	Mali desteklerle ilgili olmayan düzenlenen toplantılara katılan kişi sayısı	469	Bölge Planı Çalıştay
	Düzenlenen Kalkınma Kurulu Toplantı Sayısı	2	İhtisas Komisyonu toplantılarında 352 kişiyle, Bölge Planı Çalıştayında 117 kişiyle görüşüldü.
	Kalkınma Kurulu Katılım Oranı	0,655	8. KK (%78), 9. KK (%53)
	Yapılan Anket Sayısı	2371	Bölgesel Kalkınma Öncelikleri Anketi (1189) Algı Anketi (1.088) PESTLE Analizi Anketi (94)
Analizler ve Strateji Geliştirme	Hazırlanan kapsamlı ve nitelikli rapor, analiz, strateji dokümanları	69	İlçe Raporları (33)
			İhtisas Komisyonu Toplantı Raporları (18)
			Ekonomi Göstergeleri (12)
			Kalkınma Endeksi
			TR41 İlçe Kalkınma Endeksi
			Mevcut Durum Analizi
			Dış Ekonomik Coğrafya Analizi (DECA)
			2014-2023 Bölge Planı
	Uluslararası Konferans Bildiri Sayısı	8	Kalkınma Göstergeleriyle TR41 2007-2012
			6. ICEIRD Konferansı (6) 2.Uluslararası Bölgesel Kalkınma Konferansı (2)
2012 Yılı Mali Destek Programı	Proje Başvuru Sayısı	82	
	Destek Almaya Hak Kazanan Proje Sayısı	36	
	Sözleşme İmzalanan Proje Sayısı	33	
	Eğitim ve Bilgilendirme Toplantıları Sayısı	15	
	Eğitim Toplantılarına Katılan Kişi Sayısı	257	
	Bilgilendirme Toplantılarına Katılan Kişi Sayısı	274	
	Proje Uygulama Eğitimi Toplantı Sayısı	3	
	Proje Uygulama Eğitimine Katılan Kişi Sayısı	88	

Kriterler	Performans Göstergeleri	Değer	Açıklama
2014 Yılı Mali Destek Programı	Bilgilendirme Toplantıları Sayısı	36	*Eğitimler 2014 Yılı Ocak ayında devam etmiştir
	Bilgilendirme Toplantılarına Katılan Kişi Sayısı	1097	
	Proje Yazma Eğitim Sayısı *	7	
	Eğitim Toplantılarına Katılan Kişi Sayısı	204	
2013 Yılı Teknik Destek Programı	Proje Başvuru Sayısı	43	
	Destek Almaya Hak Kazanan Proje Sayısı	34	
	Sözleşme İmzalanan Proje Sayısı	32	
Yatırım Destek	Ara İzlemesi Yapılan Teşvik Belgesi Sayısı	1326	Bursa (1.019), Eskişehir (223) ve Bilecik (84)
	Teşvik Belgesi Kapanan Firma Sayısı	9	Bursa (8), Eskişehir (1)
	Teşvik Belgesi Müracaatı Alınan Firma Sayısı	1	Bursa
Tanıtım	Uluslararası Düzeyde Düzenlenen Organizasyonlar	1	V. Türkiye Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Uluslararası Ar-Ge Proje Pazarı
	Katılım Sağlanan Fuar Sayısı	6	EMITT Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı
			Uluslararası Turizm Borsası (ITB) Berlin Fuarı
			Arabian Travel Market (ATM) Dubai Turizm Fuarı
			Spa & Wellness Zirvesi
			VI. Uluslararası Sağlık Turizmi Kongresi
	Yatırım Destek Siteleri Ziyaret Sayısı	5125	Kiev 22. Uluslararası Sağlık Turizmi Fuarı
			Bursa Invest İnternet Sitesi (3.501)
			Eskişehir Invest İnternet Sitesi (801, Temmuzdan itibaren)
	Tanıtım Materyalleri		Bilecik Invest İnternet Sitesi (823)
			4 BEBKA Haber (3 ayda bir hazırlanır)
			2 Eskişehir ve Bilecik Tanıtım Broşürü
			3 Turizm Tanıtım Broşürü (3 il)
Kurumsallaşma	İnternet Sitesi Ziyaret Sayısı	106225	Tanıtıcı CD Sayısı (Türkçe- İngilizce dillerinde Bursa Eskişehir Bilecik illerini tanıtıcı CDler hazırlanmıştır)
			BEBKA Kurumsal İnternet Sitesi (104.509)
Yerel Paylar	Basında yer alma	1729	Bölge Planı 2014-2023 İnternet Sitesi (1.716, 15 Mayıs'tan itibaren)
			211'i ulusal
	Bilgi Talebi Başvuru Sayısı*	12	*Bilgi edinme başvuru sayıları, sadece 2013 yılı içinde yapılanların toplamıdır.
	Belediyeler Tahsil Oranı**	0,95	**Tahsil oranları 31.12.2013 tarihi itibarıyla kümülatif oranlardır.
	İl Özel İdareleri Tahsil Oranı**	1	
	TSO Tahsil Oranı**	1	

Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi

Bölüm 4

4. Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi

4.1. Üstünlükler

BEBKA kurulduktan sonra çok kısa bir süre-
de kurumsallaşma sürecini tamamlamıştır.
Kalkınma Ajansımızın üstünlükleri aşağıdaki
gibi sıralanabilir:

- Ajans personelinin eğitimli ve yetkin olması
- Ajans personelinin geçmiş iş deneyimleri itibarıyla farklı alanlardaki

deneyimleriyle karşılaşılan sorunlar karşısında pratik çözümler sunması

- Yönetim Kurulu ve Kalkınma Kurulu üyelerinden kaynaklanan kurumun güçlü temsil yapısı
- Ajansın bölgede saygın bir kurum olması
- Özerk bir bütçeye sahip olması
- Gelişmiş bir bölgede olmanın avantajı

4.2. Zayıflıklar

- Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın zayıf yönleri ise aşağıdaki şekilde verilebilir:
- Kalkınma ajanslarının misyonunun kamuoyunca yeni tanınıyor olması
- Bölgesel kalkınma politikaları ve proje hazırlama kültürü gibi konularda bölge halkının yeterli bilgiye sahip olmaması
- Bürokratik işlemler ve süreçlerin zorlaması nedeniyle hızlı

hareket edilmemesi ve karar alınmasının yavaşlaması

- Ajansın planlama, strateji geliştirme gibi tüm faaliyet çalışmaları için yeterli düzeyde ve güncel veriye ulaşmakta yaşanan zorluklar
- Ajans bölgesel kalkınma çalışmaları ve koordinasyonundan sorumlu tutulmasına rağmen ajansın yaptırım gücünün ve düzenleyici rolünün yeterli olmaması

4.3. Değerlendirme

2013 yılında, BEBKA çalışma ilkelerine ve temel değerlerine bağlı olarak kurumsallaşma faaliyetlerini sürdürdüğü, toplantı,seminer, eğitim, konferans, çalıştay gibi etkinliklerle hem çalış-

malarına devam ettiği hem de ajans tanılrlığı-nın artırıldığı ve son olarak proje destek faaliyetleriyle bölgeye değer katmaya devam ettiği gelişimsel bir zaman dilimi olmuştur.

“2013 yılında, BEBKA çalışma ilkelerine ve temel değerlerine bağlı olarak kurumsallaşma faaliyetlerini sürdürdüğü, toplantı,seminer, eğitim, konferans, çalıştay gibi etkinliklerle hem çalışmalarına devam ettiği hem de ajans tanılrlığının artırıldığı ve son olarak proje destek faaliyetleriyle bölgeye değer katmaya devam ettiği gelişimsel bir zaman dilimi olmuştur.”

Yılın ilk altı aylık döneminde Onuncu Kalkınma Planı ile eş zamanlı olarak 2014-2023 yılı TR41 Bölge Planı çalışmaları da katılımcı bir anlayışla gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalara bölgeyi daha yakından ve doğru tanıyabilmek adına mevcut durum analizi ile başlanmış, daha sonra kamu kurum ve kuruluşları, üniversite, özel sektör temsilcileri ve sivil toplum kuruluşlarının dahil edildiği özel ihtisas komisyonu toplantıları ve bu toplantı çıktıları doğrultusunda Bölge Planı Çalıştay düzenlenmiştir. Temmuz ayında taslak planın Kalkınma Bakanlığı'na iletilmesinin ardından ise kurum görüşlerinin alınması için toplantılar düzenlenmiş, İnternet üzerinden plan kamuoyu ile paylaşılmıştır. Gerekli düzeltmeler sonrası plan yıl sonunda Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve Bakanlığa gönderilmiştir.

2013 yılının ilk çeyreğinde 2012 Yılı Mali Destek Programları çerçevesinde projelerin değerlendirilmesi ve sözleşmelerin imzalanması süreci tamamlanmıştır. Programa toplam 82 proje başvurusu yapılmıştır. Değerlendirme sonucunda Sanayi Mali Destek Programı, Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı ve Turizm Tanıtım Mali Destek Programı kapsamında 33 proje sahibiyle sözleşmeler imzalanmıştır.

Yıl sonunda ise 2014 Yılı Mali Destek Programları açıklanmış olup, programlar hakkında birçok sayıda bilgilendirme toplantısı ve proje yazma eğitimi düzenlenmiştir. Ajans personeli özellikle her ilçeyi ziyaret etme ve programlar hakkında farkındalık yaratmak için özel çaba sarfetmiştir. Bu sene basında programın duyurulması amacıyla ilk defa

basın toplantıları düzenlenmiştir.

Ulusal ve uluslararası boyutlarda ekonomik, sosyal ve kültürel rekabetin son derece yoğun olarak yaşandığı günümüzde kalkınmanın ölçülmesi ve takibi önemli olduğunun farkında olan ajansımız, bölgemizde kalkınma alanındaki gelişmelerin izlenebilmesi ve değerlendirilebilmesi amacıyla bölgesel kalkınma göstergeleri seti oluşturulması ve düzenli olarak bu göstergelerin takibini yapmakta olup; bölgeye yön verecek kalkınma göstergeleri çalışmaları yürütmüştür. Bu çalışmaların toplanıldığı Kalkınma Göstergeleriyle TR41 (2007-2012) Aralık ayında yayınlanmıştır.

Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe IV. Uluslararası AR-GE Proje Pazarı Zirvesi organizasyonu ile bölgemizdeki kurumlarla ortak çalışmalar yürütülmüştür. Bölgemizin yerli ve yabancı turizm yatırımcılarına tanıtımı gerçekleştirmek amacıyla dünyada öbemli fuarlar arasında yer alan Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı – EMITT, Berlin Uluslararası Turizm Borsası (ITB) ve Dubai'de düzenlenen Arabian Travel Market (ATM) Fuarına katılım sağlanmıştır. Ayrıca Bursa Valiliği işbirliği ile Gaziantep'te Spa & Wellness Zirvesi, İstanbul'da VI. Uluslararası Sağlık Turizmi Kongresi ve Kiev'de 22. Uluslararası Sağlık Turizmi Fuarı'na katılım sağlanmıştır.

2013 yılı ilk yarısında ülkelerinde benzer bir sistemle kalkınma ajansı kurmak isteyen Afganistan'dan bir heyet ağırlanmış ve kalkınma ajansı faaliyetleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

2013 yılı içerisinde Ajansın 2012 yılı faaliyetlerine ilişkin dış denetimi gerçekleştirilmiş olup denetim başarılı bir şekilde sonuçlandırılmıştır. İç denetim faaliyetleri kapsamında ajansın tüm birimlerinin denetimi de tamamlanmıştır.

Ajansımız 2013 yılında kurumsal kimliğin ve iletişimin güçlendirilmesi için de faaliyetler yürütmüştür. Bu kapsamda bir önceki yıl internet sitemizin yenilenmesinin ardından sitenin geliştirilmesi ve güncellenmesi için çalışmalar devam etmiştir. BEBKA faaliyetlerini ve bölgemizi tanıtmak amacıyla hazırlanan BEBKA Haber dergisi üç ayda bir yayınlanmakta ve ilgili tüm paydaşlara dağıtılmaktadır. Bölgede ajansın çalışmalarının yerelde sahiplenilebilmesi açısından önem taşıyan paydaş ilişkileri geliştirilmeye devam edilmesi amacıyla genel paydaş veri tabanı oluşturulup takibi yapılmaktadır. Ek olarak, www.bursaeskisehirbilecik2023.com adresinden ulaşılabilen internet sitemiz aracılığıyla Bölge Planı ile ilgili güncel çalışma çıktıları ve bilgileri kamuoyu ile paylaşılmakta ve eş zamanlı olarak daha verimli sonuçlar alabilmek amacıyla vatandaşın taslak Bölge Planı hakkında görüş ve değerlendirmelerini bize iletmeleri sağlanmaktadır.

Öneri ve Tedbirler

Bölüm 5

5. Öneri ve Tedbirler

Türkiye’de bulunan 26 Kalkınma Ajansı arasında işbirliği sağlanarak, iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılması ve bilgi, tecrübe paylaşımı ile görüş alış veriş yapılarak çalışmaların daha etkin bir şekilde yürütülmesinin sağlanması tavsiye edilmektedir. Ayrıca KAYS’ın ajansların tüm faaliyetlerini kapsayacak şekilde geliştirilmesi ve kullanıcı dostu bir yazılım olarak tasarlanması da önem kazanmaktadır.

Ajansın faaliyetleri ile ilgili olan diğer kamu kurumları ve özerk kurumlarla (Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı, KOSGEB, Merkezi Finans ve İhale Birimi, AB Bakanlığı, Tarımsal ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu v.b.) Ajans arasında bilgilendirmeyi sağlayacak, proje destek faaliyetlerinde mükerrerliği önleyecek, istihbarat ve iletişim süreçlerini kolaylaştıracak bir online iletişim sisteminin kurulması ve bu kurumların faaliyetlerinden yararlanan kişi ve/veya kuruluşların sistemdeki bilgilerinin entegre edilerek, kurulacak online sistemde takip edilebilirliğin kolaylaştırılmasının da ileriki aşamada son derece yararlı olacağı düşünülmektedir. Kalkınma Ajansların stratejik konularda işbirliğinin arttırılması ve ortak programlar geliştirmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır.

Ajans bütçesine yerel yönetimlerden özellikle belediyelerden aktarılan payların tah-

sisi hususunda ek düzenlemeler yapılması düşünülebilir.

Ajans faaliyetlerinde kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan yeterli ve güncel verilere ulaşma konusunda yaşanan sıkıntı üzerine benzer konularda analiz, tespit, anket çalışması yapan diğer veri sağlayan kurumlarla işbirliği içerisinde çalışılması için düzenlemelerin yapılması uygun olacaktır.

İletişim stratejisi çerçevesinde bölgesel, ulusal ve uluslararası yazılı, sesli ve görsel basın araçları yanı sıra ve sosyal medya olanaklarından faydalanılarak Ajans’ın doğru stratejilerle, doğru iletişim araçları kullanarak, kendini doğru şekilde konumlandırması sağlanmalıdır. Ayrıca basılı medyada, özellikle ulusal ekonomi dergilerinde yayınlanmak üzere reklam ilanları hazırlanarak bölgenin tanıtımı, Ajansın yapmış olduğu faaliyetler ve çıktılarının kamuoyuna ulaştırılması hedeflenmelidir.

Yatırım destek süreçlerinde Ajansın Yatırım Destek Ofislerinin görevlerini daha kapsamlı ve açık bir şekilde tanımlayacak olan Yatırım Destek Ofisleri Yönetmeliği’nin 2014 yılı içerisinde yayınlanması gündemde olup, ilgili yönetmelikte yatırım destek ofislerine yüklenen görev ve sorumlulukların etkili bir şekilde yerine getirilebilmesi için Kalkınma Bakanlığı ve Kalkınma Ajansları nezdinde gerekli tedbirlerin alınması yatırım destek ve tanıtım faaliyetleri açısından önemlidir.

“Ajans faaliyetlerinde kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan yeterli ve güncel verilere ulaşma konusunda yaşanan sıkıntı üzerine benzer konularda analiz, tespit, anket çalışması yapan diğer veri sağlayan kurumlarla işbirliği içerisinde çalışılması için düzenlemelerin yapılması uygun olacaktır.”

Organizasyon

Bölüm 6

Yönetim Kurulu Üyeleri (2013)

Münir KARALOĞLU

Bursa Valisi

Güngör Azim TUNA

Eskişehir Valisi

Halil İbrahim AKPINAR

Bilecik Valisi

Recep ALTEPE

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

Prof. Dr. Yılmaz BÜYÜKERŞEN

Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı

Selim YAĞCI

Bilecik Belediye Başkanı

Yönetim Kurulu Üyeleri (2013)

İbrahim BURKAY

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı

Savaş ÖZAYDEMİR

Eskişehir Sanayi Odası Başkanı

Fevzi UZUN

Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı

Nedim AKDEMİR

Bursa İl Genel Meclisi Başkanı

Ahmet YAPICI

Eskişehir İl Genel Meclisi Başkanı

H. Hüseyin ÇELİK

Bilecik İl Genel Meclisi Başkanı

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Kalkınma Kurulu

Hasan ÇEPNİ

Kalkınma Kurulu Başkanı
MÜSİAD Bursa Şubesi Başkanı

Hasan ÖZTÜRK

Kalkınma Kurulu Başkan Vekili
Eskişehir Ticaret Borsası Meclis Başkanı

Eyup GÜL

Kâtip Üye
Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdür V.

Dr. Z. Sunay ÖZKUL

Kâtip Üye
Bursa Aile ve Sosyal Politikalar İl
Müdürü

BURSA İLİ KALKINMA KURULU ÜYELERİ			Not: 31.12.2013 itibarıyla mevcut kalkınma kurulu listesidir.
NO	KURUM KURULUŞ	TEMSİLCİ ADI-SOYADI	GÖREVİ
1	Bursa Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Mehmet Latif DENİZ	İl Müdür Vekili
2	Uludağ Üniversitesi	Prof. Dr. Aslı HOCKENBERGER	Proje Yönetim Merkezi Koordinatörü
3	Bursa Sanayicileri ve İşadamları Derneği	Oya YÖNEY	Yönetim Kurulu Başkanı
4	Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği Bursa Şubesi	Hasan ÇEPNİ	Yönetim Kurulu Başkanı
5	Bursa Orman Bölge Müdürlüğü	Ahmet Köksal COŞKUN	Bölge Müdürü
6	Bursa İl Özel İdaresi	Bilal ÇELİK	Genel Sekreter
7	KOSGEB Bursa İşletme Geliştirme Merkez Müdürlüğü	Ahmet AKDAĞ	Müdür
8	Bursa Vakıflar Bölge Müdürlüğü	Mürsel SARI	Bölge Müdürü
9	Marmara ve Kuzey Anadolu Sanayici ve İş Adamları Derneği	Bahadır ÖZGÜN	Yönetim Kurulu Başkanı
10	Bursa Girişimci İşadamları Derneği	Cengiz RESİMOĞLU	Başkan Yrd.
11	TÜİK Bursa Bölge Müdürlüğü	Ünal CAN	Bölge Müdürü
12	Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Eyup GÜL	İl Müdür V.
13	İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası	Ömer SEMİZ	Yönetim Kurulu Başkan Yrd.
14	Nilüfer Belediye Başkanlığı	Mustafa BOZBEY	Belediye Başkanı
15	Bursa İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Ahmet GEDİK	İl Müdürü

BURSA İLİ KALKINMA KURULU ÜYELERİ			Not: 31.12.2013 itibarıyla mevcut kalkınma kurulu listesidir.
NO	KURUM KURULUŞ	TEMSİLCİ ADI-SOYADI	GÖREVİ
16	Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı	Seyfettin AVŞAR	Genel Sekreter
17	Bursa İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Ömer ÇELİK	İl Müdürü
18	Bursa Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Atilla GÜLSAR	İl Müdürü
19	Bursa Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Dr. Z. Sunay ÖZKUL	İl Müdürü
20	Bursa Anadolu Sanayici ve İşadamları Derneği	Eyüp KUTLUCAN	Başkan
21	Bursa Osmangazi Ziraat Odası	Sadık YILDIZ	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
22	Bursa Serbest Bölge Kurucu ve İşleticisi A.Ş.	Ali Tanver YAZICIOĞLU	Genel Müdür
23	Bursa Teknik Üniversitesi	Prof. Dr. Ali SÜRMEN	Rektör
24	Bursa Valiliği AB ve Dış İlişkiler Koordinasyon Merkezi	Filiz ÇİLİNGİR	Merkez Sorumlusu
25	D.S.İ. 1. Bölge Müdürlüğü	Sinan Tahsin SARIOĞLU	Bölge Müdürü
26	Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi	Serhat ŞENGÜL	Bölge Müdürü
27	Deri Organize Sanayi Bölgesi	Aziz DEMİRKAKAN	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
28	Bursa İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü	İbrahim TARI	İl Müdürü
29	KalDer Türkiye Kalite Derneği Bursa Şubesi	M. Emin DİREKÇİ	Yönetim Kurulu Başkanı
30	Osmangazi Belediye Başkanlığı	Mustafa DÜNDAR	Belediye Başkanı
31	Yıldırım Belediye Başkanlığı	Özgen KESKİN	Belediye Başkanı
32	Bursa Esnaf Sanatkarlar Odası Birliği	Arif TAK	Başkan
33	Bursa Orhangazi Üniversitesi	Prof. Dr. Recep İLERİ	Rektör
34	Bursa Ticaret ve Sanayi Odası	Cüneyt ŞENER	Yönetim Kurulu Üyesi
35	Bursa Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü	Hüseyin DURMAZ	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
36	Karacabey Kaymakamlığı	Ahmet YURTSEVEN	Kaymakam
37	Marmara Zeytin Tarım Satış Koop. Birliği	İbrahim MİNARECİ	Genel Müdür
38	Orhaneli Kaymakamlığı	M. Serdar BAKIR	Kaymakam
39	TÜRSAB Güney Marmara Bölgesel Yürütme Kurulu	Mehmet AKKUŞ	Başkan
40	Uludağ İhracatçı Birlikleri	Dr. Salih ÇALI	Uludağ Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı
41	Gemlik Sanayi ve Ticaret Odası	Nurettin HOCAOĞLU	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
42	Orhaneli Keles Büyükorhan Harmancık Yardımlaşma ve Kültür Derneği (DAĞ-DER)	Mustafa BAY	Başkan
43	İnegöl Belediye Başkanlığı	Alinur AKTAŞ	Belediye Başkanı
44	Mustafakemalpaşa Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü	Alaattin ÜÇÖK	OSB Bölge Müdürü
45	Bursa Sağlık Turizmi Derneği (BUSAT)	Dr. Metin YURDAKOŞ	Yönetim Kurulu Başkanı
46	Orhangazi Kaymakamlığı	Mustafa Selman YURDAER	Kaymakam
47	İnegöl Kaymakamlığı	Ali AKÇA	Kaymakam
48	Bursa Gazeteciler Cemiyeti	Mehmet Nuri KOLAYLI	Başkan
49	İznik Ticaret ve Sanayi Odası	Murat Ömer SİNDELİŞİK	Yönetim Kurulu Başkan Yrd.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Kalkınma Kurulu

ESKİŞEHİR İLİ KALKINMA KURULU ÜYELERİ			Not: 31.12.2013 itibariyle mevcut kalkınma kurulu listesidir.
NO	KURULUŞU	ADI-SOYADI	GÖREVİ
1	Eskişehir Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Ramazan KAYA	İl Müdür V.
2	Eskişehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Hamza YILDIZ	İl Müdürü
3	Eskişehir İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü	Ali Rıza ALAGÖZ	Müdür
4	Eskişehir Çevre Sağlık İzcilik Gençlik ve Spor Kulübü Derneği	Emin CAN	Başkan
5	Eskişehir Orman Bölge Müdürlüğü	Recep ATEŞ	Bölge Müdürü
6	Osmangazi Üniversitesi Rektörlüğü	Prof. Dr. Hasan GÖNEN	Rektör
7	Tepebaşı Belediye Başkanlığı	Bülent Rıfkı USTAOĞLU	Belediye Başkan Yrd. V.
8	Eskişehir İl Özel İdaresi	Yusuf BALCI	Genel Sekreter
9	Eskişehir Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezi (ABİGEM)	Oğuz YÖNTEM	Genel Müdür
10	Eskişehir Bilecik Kütahya Seramik İş Kümesi Derneği	Tülin MURATHANOĞLU	YK Üyesi ve Genel Sekreter
11	Eskişehir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği	Ekrem BİRSEN	Başkan
12	Eskişehir Sanayi Odası Organize Sanayi Bölgesi	Nadir KÜPELİ	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
13	Eskişehir Ticaret Odası	A. İskender BAYAR	Yönetim Kurulu Başkan Yrd.
14	Eskişehir Odunpazarı Ziraat Odası Başkanlığı	Hüseyin ŞEN	Başkan
15	Eskişehir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Ali Osman GÜL	İl Müdürü
16	KOSGEB Eskişehir Hizmet Merkezi Müdürlüğü	Ali Vasfi ESKİCİOĞLU	Merkez Müdürü
17	Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği Eskişehir Şubesi	Dr. Sıtkı KARACA	Başkan
18	Raylı Sistemler Kümelenmesi Derneği	Ramazan YANAR	Yönetim Kurulu Başkan Yrd.
19	Yunus Emre Kültür Sanat ve Turizm Vakfı	Talat ÜRERSOY	Yönetim Kurulu Üyesi
20	Çifteler Kaymakamlığı	Süleyman ÇELEBİ	Kaymakam
21	Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanlığı	Ertan KOŞARSOY	Belediye Meclis Üyesi
22	Eskişehir Girişimci Sanayiciler ve İşadamları Derneği	Adem ÖZER	Genel Sekreter
23	Eskişehir İl Emniyet Müdürlüğü	Mustafa ŞAHİN	Müdür
24	Eskişehir Sanayi Odası	Sinan MUSUBEYLİ	Yönetim Kurulu Üyesi
25	Eskişehir Ticaret Borsası	Hasan ÖZTÜRK	Meclis Başkanı
26	Havacılık Kümelenmesi Derneği	M. Kenan IŞIK	YK Üyesi ve Genel Sekreter
27	Odunpazarı Belediye Başkanlığı	Saffet ÇELEN	Başkan Yrd.
28	Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü	Prof. Dr. Ender SUVACI	Rektör Yrd.
29	Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü	Dr. Erdinç ÖZKURT	İl Müdür Yrd.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Kalkınma Kurulu

BİLECİK İLİ KALKINMA KURULU ÜYELERİ			Not: 31.12.2013 itibariyle mevcut kalkınma kurulu listesidir.
NO	KURULUŞU	ADI-SOYADI	GÖREVİ
1	Bilecik Belediye Başkanlığı	Kadri ŞENTÜRK	Belediye Başkan Yrd.
2	Bilecik Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Bayram KAYA	İl Müdürü
3	Bilecik İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü	Mahmut BAYTÜZ	Müdür
4	Bilecik İl Milli Eğitim Müdürlüğü	Süleyman ŞİŞMAN	İl Müdürü
5	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	Prof. Dr. Azmi ÖZCAN	Rektör
6	Bilecik Ziraat Odası Başkanlığı	Ahmet SEVİNEN	Başkan
7	Bilecik Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Dr. Talat MÜFTÜOĞLU	Şube Müdürü
8	Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası	Yüksel GÖKÇEDAĞ	Yönetim Kurulu Üyesi
9	Bozüyük OSB	Mehmet DEMİRCİ	Bölge Müdürü
10	Edebali Kültür ve Araştırma Derneği	Arif DURMUŞ	Başkan
11	Gölpazarı Ziraat Odası Başkanlığı	Mehmet DENİZLİ	Yönetim Kurulu Başkanı
12	İnhisar Belediyesi	İsmail CAMBAZ	Belediye Başkanı
13	Osmaneli Ziraat Odası Başkanlığı	Ertuğrul ÜNVER	Başkan
14	Söğüt Belediyesi	İsmail ÖZKAN	Fen İşleri Müdürü
15	Bilecik 1. OSB	Levent ÖZDAĞ	Yönetim Kurulu Üyesi
16	Bilecik 2. OSB	Mustafa ÜNAL	Bölge Müdürü
17	Bilecik Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği	Halit GÖLCAN	Başkan
18	Bilecik İl Özel İdaresi	Halis NALBANT	Genel Sekreter
19	Yenipazar ve Çevre Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi	Hayati KESKİN	Yönetim Kurulu Başkanı
20	Bilecik Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	Ayhan TOZAN	İl Müdürü
21	Bozüyük Ticaret ve Sanayi Odası	Buğra LEVENT	Yönetim Kurulu Başkanı
22	Gölpazarı Kaymakamlığı	Mustafa BAKAY	İlçe Yazı İşleri Müdürü

Kısaltmalar Dizini

AB	Avrupa Birliği
Ar-Ge	Araştırma ve Geliştirme
ATM	Arabian Travel Market - Arap Seyahat Fuarı
BEBKA	Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı
BEKSİAD	Bebe Çocuk Konfeksiyon Sektörü Sanayici ve İşadamları Derneği
BİLMERDER	Bilecik Mermer ve Granit Sanayicileri Derneği
BİSİAD	Bilecik Sanayici ve İşadamları Derneği
BTSO	Bursa Ticaret ve Sanayi Odası
BUSAT	Bursa Sağlık Turizmi Derneği
BTÜ	Bursa Teknik Üniversitesi
BUTEKOM	Bursa Tekstil & Konfeksiyon AR-GE Merkezi
ÇPBM	Çalışma Programı ve Bütçe Muhasebe Modülü
DECA	Dış Ekonomik Coğrafya Analizi
DHC	Dubai Healthcare Center
EBK	Eskişehir Bilecik Kütahya Seramik İş Kümesi
EBYS	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
EİB	Ege İhracatçı Birlikleri
EMITT	Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı
ESCA	European Secretariat for Cluster Analysis - Avrupa Küme Analizleri Sekreteryası
ESİNKAP	Eskişehir Bölgesel İnovasyon Stratejileri ile Kapasite Oluşturma Projesi
ESO	Eskişehir Sanayi Odası
ESSİAD	Ege Soğutma Sanayicileri ve İş Adamları Derneği
EURADA	European Association of Development Agencies - Avrupa Bölgesel Kalkınma Ajansları Birliği
GPD	Güdümlü Proje Desteği GPD
HES	Hidroelektrik Santrali
ICEIRD	International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development- Uluslararası Girişimcilik, Yenilik ve Bölgesel Gelişme Konferansı
IPA	Instrument for Pre-accession Assistance- Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
ISPAT	Investment Support and Promotion Agency of Turkey - T.C. Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı
ITB Berlin	Internationale Tourismus-Börse Berlin - Uluslararası Turizm Borsası Berlin
İDB	İzleme ve Değerlendirme Birimi
İŞGEM	İş Geliştirme Merkezleri

İTO	İstanbul Ticaret Odası
İZKA	İzmir Kalkınma Ajansı
KAYS	Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi
KB	Kalkınma Bakanlığı
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KSS	Küçük Sanayi Sitesi
MİB	İdari ve Mali İşler Birimi
NUTS	Nomenclature D'unités Territoriales Statistiques- Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
PPKB	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi
PTÇ	Proje Teklif Çağrısı
PYB	Program Yönetimi Birimi
RES	Rüzgâr Enerjisi Santrali
SAM	Seramik Araştırma Merkezi
SANGEM	Sanayi Geliştirme Merkezi
SİAD	Sanayici ve İş Adamları Derneği
SİP	Stratejik İletişim Planı
SSLVP	Secure Sockets Layer Virtual Private Network- Özel Sanal Ağ
SSS	Sıkça Sorulan Sorular
TCDD	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TİM	Türkiye İhracatçılar Meclisi
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TODAİE	Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü
TOSYÖV	Türkiye Küçük ve Orta ölçekli işletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticiler Vakfı
TÜYAP	Tüm Fuarcılık Yapım A.Ş
TSO	Ticaret ve Sanayi Odası
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜFE	Tüketici Fiyat Endeksi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UDY	Uluslararası Doğrudan Yardım
ÜFE	Üretici Fiyat Endeksi
UIB	Uludağ İhracatçıları Birliği
UTİB	Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği
YDO	Yatırım Destek Ofisi

Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttim İş Merkezi Buttim
Plaza Kat 6 16250 Osmangazi/Bursa TÜRKİYE

Telefon 0224 211 13 27 • Faks 0224 211 13 29

www.bebka.org.tr